

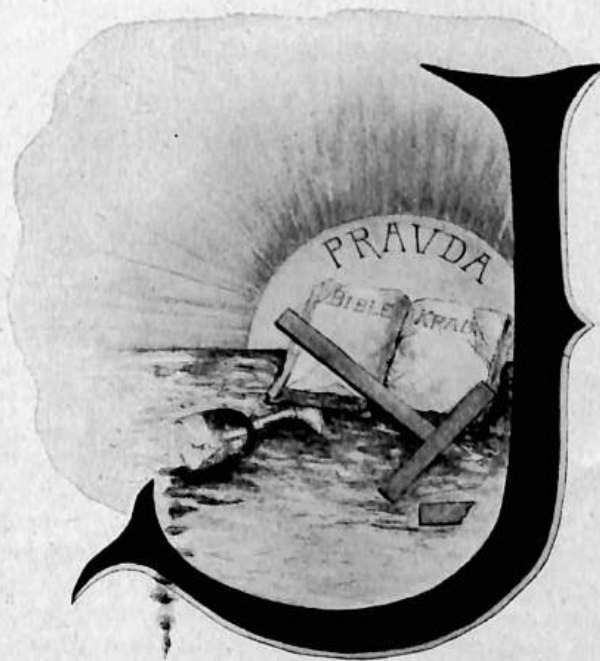
SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXVI.

CHICAGO, ILL., 15. ČERVENCE 1914.

ČÍSLO 7.

Jaroslav Nauman:

1915.

IŽ za rok pět století uplyne, bratři,
co církev nás surově praštila v líc —
zda sůčtujem za to s ní, dáme co patří,
či počkáme ještě, až — uderí víc?

Dnes není již možno těm na slepo věřit,
již justiční vraždou tou střísnili kříž!
Lze Husovu Pravdu s jich morálkou měřit?
Co zbývá, než rozbít v svém nitru tu mříž!

Mříž, kterou nás spoutali za mlada kdysi,
již vyvrátil Rozum a úsilí věd,
co nad lidstvem dosud — meč Damoklův — visí,
jež příčinou byla již tolika běd!

Zde víc, než tam v Čechách, lze ukázat světu,
bez pout a příkoří, co znamená Hus;
a jaký je národ, jenž k takému květu
před věky již dospěl — i vraždy té hnus!

Tož, bratři, sem paže i srdce i duše,
rok Husův at' nenajde po Pravdě stesk,
at' u nás tu, za mořem, nevyzní hluše
a planě jen oslavy v bengálu lesk!

Pro budoucnost Lidstva a po světě celém
at' z úžasné žertvy té zaplane jas,
žár Husovy Pravdy nes ve srdci vřelém
i světem i žitím svým každý dál z nás!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Celá řada sjezdů poradních se odbývá v době nejkratší a jsou to organizace podpůrné a svobodomyšlné hlavně. Tak jest tu sjezd Č. S. P. S., nejstarší jednoty a pak již Jednoty Táboritů, Jednoty Českých Dam a Č. S. B. P. J. Přejeme sjezdům všem zdar veškerý, jako přejeme si, aby snah našich výchovných a volných nebylo zapomenuto, aby dostalo se právě z těchto sjezdů schválení a podpory práci sokolské i vlastnímu postupu šiků svobodomyšlných. Pouhé fráze, pouhé články ve stanovách napsané nestačí, tu se musí jít hloub a kde třeba, pomoci! Nabádati ku spojení všech českých svobodomyšlných podpůrných jednot ve Spojených Státech a Kanadě, jakž dotýčný Svaz navrhuje, nebudeme, protože by se nám mohlo a to jen právem, vytknouti, abychom dříve zametali před vlastním prahem. To-li však si říci dovolíme, že kdyby i na krásně došlo ku jistému sblížení, že nejprve by se musely upravit nové stupnice pojištění dle požadavků všech jednot a dle poměrného stáří členstva veškerého, dle toho i tabulky poplatků by se musely sestavit s ohledem na zvýšené riziko shromážděním staršího členstva v jeden celek a co hlavního, musely by se najít cesty, jak záložní fondy těch kterých jednot, zde menší a tam zase větší, daly by se shrnouti, aniž by stávalo tu nebezpečí, že při zvýšeném riziku, charakternějším stavu zdravotním některých členů a rozmnožení úmrtí došlo by záhy k jich vyčerpání. Mimo to nastává i otázka, zdali by hned v té chvíli, některá ti "generálové" a nespokojenci mladší po takovémto spojení všech svobodomyšlných jednot v jeden mohutný celek nepřipadli na myšlenku pořídit si jednotu novou z mladšího členstva sestávající a podle vzorů moderních ústavů pojišťujících. Také nevěříme, "že by jméno nového celku konečně se i našlo." Jestli již nyní v tomto tonu se mluví, tož prozrazuje se mimoděk, že o nové jméno by se usilovalo a zde bude opět kámen úrazu, protože jednota mající za sebou šedesát let činnosti své, sotva se jména svého vzdá. Známe z vlastní zkušenosti a jen tak podotýkáme, nepochybujeme ani na okamžik, že všechna ta hesla "Ve spojení síla," "Spojenými silami," "Jeden za všechny a všichni za jednoho" atd. atd., velice pěkný mají zvuk a dokazují jen, že jako u nás kdys i nyní zde vzbouřené myšlenky tlačí. Hoří se slovo, hoří se dvě a mluví pouze.

Divíme se, jak to přijde, že ti staří naši lidé, ti farmáci tam na Západě a ti průkopníci dávných dob po českých osadách v té své svobodomyšlnosti byli pevnější, silnější a zásadnější, nežli ti nynější mladší. Co tehdy věci naší volné vlastně napomáhalo? Bylo v začátcích, tehdy ten farmář, chtěl-li z půdy získané něčeho dobytí, musel úporně s ní zápoliti. A tu ten náš člověk pachtě se v těch lánech, v těch lesích a na těch prázdninách sám a sám, nucen byl k tažení a tím i k hloubání, rozumování a k přemýšlení. Občas sešel se s druhem svým, přečetl si ty své i jeho novinky svobodomyšlné, rázovité a poctivé a jsa pak celý týden a více s těmi myšlenkami sám a

po případě s rodinou, probádal je a promyslel a jelikož se z nich nevymluvil a nevybouřil, jako děje se nyní, kdy se mluví a mluví, staly se jeho duševním majetkem! A to majetkem tak pevným, že se ho nevzdal, ani když cizé prostředí, okolí a jiné poměry jiného světa nátlak naň činily a rodina byla ovšem dle toho. Tak musíme činiti i my, čeliti zlu mnohomluvnosti! K činům se musí přejíti, neboť pouhým povídáním stávají se z lidí nejprve lehkomyšlníci, podruhé se již vybíjí ze všech svých plánů a snah a žijí ze dne na den bez vznětů, jen po tom dollaru se pachtíce.

'Slavie' zděluje, že nejvyšší státní soud wisconsinský potvrdil ústavnost eugenického sňatkového zákona, zvrátiv rozhodnutí okrskového soudu okresu Milwaukee, kterým zákon ten pokládán byl za neplatný. Br. Vojan provází zprávu tu přehledem z dějin eugeniky i vděčíme mu za použití práce naší v tomto oboru, jež prošla minulého roku tiskem odborným i v Čechách, a v "Sokole Americkém" původně jsouc uveřejněna, vynesla zajímavý fakt, že byl moravský badatel Jiří J. Mendel, mnich starobrněnského kláštera augustianského, jenž prvý položil základ k eugenicé, čili dobrému rodu, to jest, aby stát již o to pečoval, aby jen ze zdravých rodičů zdravé děti se roditi mohly a dle toho se vcházení ve sňatek pravidlovalo. Ze zdravých, utužených a silných jen silná mohou býti pokolení...

T. J. S. v Hopkins, Minn., přidala se k N. J. S. Nás těší, jako dojistá jen zajímavé, že Sokolky, které až dosud tvořily odbory závislé, začínají chápati důležitost organizace a přihlašují se za rovnoprávné členy N. J. S. Tak rozhodly sestry v Cedar Rapids a tak stalo se i u Sokolek Oklahoma City, Okla., Clarkson, Nebraska, a jinde, kde věří se ve vlastní postup ženy a zájem celku. A ještě jiným směrem pokračuje se znamenitě, sestry naše mohou se pochlubit odborně vzdělanými evičitelkami, jež studovaly na těch kterých kursech, učilištích odborných, kollejiích a školách normálních. Tak Sokol Chicago má vydatnou sílu v sestře Baumrukové, sestry Plzeňského Sokola opravdu výtečnou, třeba skromnou evičitelku, sestru Klausovu, kdežto sestra Štěrbova, přijavši místo vrchní učitelky tělocviku na veřejných školách v South Omaze, Neb., uplatní se jistě i v tammním sboru Sokolek. Na Jihu byly tři sestry na kursu naší Župy a jak okolnosti tomu nasvědčují, bude příští hlavní kurs N. J. S. obelán sestrami, které se tomuto vděčnému oboru učitelkému věnují spíše, nežli mnohý ten kursista let minulých. Župní kursy se odbyly, pole mělo by být připraveno pro tolikráte již odložený kurs hlavní a jestli není zcela, tož měli bychom se o to zasaditi, aby stalo se tak cestou vhodnou, protože sil evičitelských potřebujeme, sil co možná našich vlastních, naše potřeby a poměry znalých a školou sokolskou u nás v Americe prošlých. Tím neodsuzujeme nikterak snad síly z Čech povolávané, ani nám nezapadne, ale tvrdíme, že se silami vlastními dá se

snáze postupovati i docíliti úspěchů, protože znají své okolí, znají potřeby naší mládeže i dovedou vystithnouti, co nám třeba spíše, nežli ti, již mimoděk na vše a bez rozdílu kladou pouze a jedině měřítko české. Měřítka, které doma v Sokolně znamenitě se osvědčují, kdežto zde tak v mnohém slevovati musíme a poměrům se přispůsobující pracovati na záchranu toho, co se dá. A věru, že ani ve Vídni, ani v uzavřeném území není namnoze ani tolik toho úsilí a té záchraně třeba, jako právě v té české Americe! Že oddalujeme pouze zánik svůj? Nu, co na tom, budeme tedy oddalovati každý bratr a každá sestra našich řad... A tu jen s napjetím hledíme vstříci zápolu v Omaze a výsledku porad soudečů, čili co návrhne se v zájmu hlavního kursu naší N. J. S. a pokud sestry i do věci této činně zasáhnou.

Kdo chtěl by se státí slavným spisovatelem, jehož práce odtud z české Ameriky vycházely by nakladatelstvím českým v Čechách? Dá se zaříditi zcela jednoduše. Napíšete nějakou tu pohádku z česko-amerického života, řekněme lidí volných, v úvodu ohradíte se, že nechcete nikoho urážet a vylíčíte v pohádce svobodomyšlný živel jako mravně kleslé bestie. Pak tomu dáte nějaký záhadný název a pošlete v letě, kdy tiskárny české ve vlasti nemají zrovna mnoho co dělat jistému nakladateli. Ten vám vydá i připojí na vaše knížечky takového "exotického obsahu" zvláště: "Nákladem Toho a Toho v Praze" a sebrané spisy vaše najednou se ocitají na trhu knihkupeckém, ku větší cti a slávě vaší, ale za velikého pocuchání "těch volných a vlastní krve tam za tou vodou." Řeknete, že není vlastně nic divného? Pravda, ale divné je, co povíme vám nyní a na co leží tu důkazy z Čech před námi na stolku. Takový podnik musí býti financován i stane se jednoduše takto: Spisovatel slíbil, že těch svých knížecek odebere 'na prvé posezení dvě stě' a více sám, o rozprodej té druhé makulatury pak se již postará nakladatelství, jež sázelo a tisklo, kdy páni typografové nebyli zrovna tak "bussy." Kdo by chtěl zkusiti a něco "světoborného" vydat, jen at' se hlásí, adresu udáme milerádi.

Nezdá se vám, že v tom Sokolství vlastně nikterak se nejde dále, že nepokračuje se, jakž bylo by žádoucí? Vždyť na příklad na tom venkově českém, v těch menších osadách zcela českých a na českých farmách nejví se téměř žádný zájem o pravidelná a soustavná cvičení tělesná. Tomu by se měla věnovati náležitá pozornost z našeho ústředí. Ten český venkov jest ohromný a mládeže tu spousty. Nemá kam jít, nemá sdružení vlastního a tak nezbyvá jí ničeho jiného, nežli jíti s těmi, kdož jdou do kostela a "škol nedělních" všech možných i nemožných denominací, třeba rodiče byli naprosto svobodomyšlní. Tu nasaditi páky, jako v Nebrasee, v Pennsylvanii a na Jihu texasském mělo by býti předním úkolem našeho Výkonného Výboru, který tu přece není snad jen proto, aby povoloval jen účty, četl zápisy a luštil záhady všelijakých místních i jiných nevhodných sporů. Kdyby se zaagitovalo a osvětový,

zdravotní i vzdělávací odbor do práce se daly, jsme si jisti, že práce té vývoj byl by náležitý a sdružení našemu přinesl by opravdový užitek a hlavně lidu našemu. Na místa taková by ovšem musely Župy vysílati cvičitele ze začátku, ale později již by mnohý nadšenec se nalezl, aby po župní průpravě mohl do kursu hlavního. Takovýto postup mohl by býti druhu trojího: Péče o zlepšení zdravotních poměrů venkovského lidu, péče o jeho povzbuzení, národní uvědomění a osvojení a pak za třetí péče o tělesnou výchovu přiměřenými spůsoby pohybu a prací sokolskou. Někdo snad namítne, že venkovská mládež na farmách vyniká zdravím daleko nad mládež městskou. Dobrá, ale podívejte se na jejich postavy, mladíků i děvčat, pozorujte to shrbení a ten výraz tváře, jakž jen jednostranná práce zaviňuje, na vzdor zdravému, čistému vzduchu, slunci, zdravé vodě a prostinkému žití jednoduššímu téměř na každé české farmě. Tuto jednostrannost vyrovnati lze cvičením sokolským. Cvičením, které doplňuje práci školy. Cvičením, které po stránce zdravotní a vedle poučení mnoho vykonati může, mnoho napravití a pokud se her, zábav týče mládeže obého pohlaví, dalo by se docíliti netušených výsledků a povznese ní úroveň zábav nynějších. A chcete věděti, jak v Čechách a na Moravě sokolské jednoty působí na venkov? Stačí zmíniti se o snahách jejich tímto směrem, jakž "Tyrš" list náš v Brně vycházející dovozuje: "Místo náhody zaváděn bud' všude pravidelný, spořádaný způsob: 1. Hry dětské bud' tež rozmnoženy, prvky škodlivé vymýceny a nahrazeny lepšími. Budiž opatřeno vhodné hřiště veškeré mládeži na venku přístupné. 2. Všude, kde řeka, potok, rybník, příležitost ke koupání poskytují, necht' zřizují a upravují sokolské jednoty (za podpory místních školních rad) vhodná místa ke koupání. 3. Budiž podporováno hojně i bruslení. Zařízením a vhodnou úpravou kluziště budiž zabráněno i častým utonutím mládeže při prvním slabém ledu na větších hloubkách. 4. Budiž podporována jiná cvičení lidová—jízda na koni, ližích, sáňkovaní a j. Budiž hleděno k reformě tance, našimi předky pod širým nebem pěstované, bud' tež opět zaváděny. Takovouto snahou vzbudí sokolské jednoty zájem o tělesné cvičení všeho druhu i u venkovské mládeže a udrží ji i do doby dospělosti. Sokolským jednotám, starajícím se o mládež v celé obci—bez ohledu na to, zda rodiče jsou jim příznivi, či nie—přibude přátel v mládeži a i nepřátel naši doznají — že plníme opravdu svůj úkol.—K přirozenému zdraví venkovské mládeže přibude pak i dokonalý tělesný vývoj a výevik a národ pak v celku tělesně vyspělý uplatní se i po stránkách ostatního života, jak to vidíme u národa anglického."

"Odzbroyte!" tak zněl nadpis knihy, jež přeložena byla z německého "Die Waffen nieder" skoro do všech moderních jazyků. Když vyšlo, četlo se všude s ohromným zájmem jako výtečná propagace světového míru a spisovatelka Berta ze Suttnerů najednou octla se v čele všech těch lidí dobré vůle, kteří válku zatracující, jako pokrokovci postupovali

tímto směrem téměř po celém vzdělaném světě. Žena tato byla na každém mírovém sjezdu a protože dovedla líčiti hrůzy války ze zkušeností nabytých, jako dcera polního maršálka hraběte Františka Kinského v Praze a manželka barona Arthura ze Suttnerů, záhy pronikla i na poli spisovném a stala se místopředsedkyní mezinárodní kanceláře mírové v Bernu, kdy vydávala i vzorně vedený měsíčník. Roku 1905 získala Nobelovu cenu míru za blahodárnou činnost svou, jež projevila se i návštěvou v Americe. Zde ale zbohatlé panstvo kapitalistické nedovedlo ji pochopiti a také celkem hnutí vlastnímu mnoho nepomohlo, ba ani nepomohli jí ani tuze moc ti velicí vlastencové z lidu zbohatnuvší, kteří dnes v Evropě stavěli 'mírové paláce' a zde vyráběli zítra pancéře na válečné lodě. Z Ameriky vrátila se žena ta dobrá hodně zklamána, ale to nikterak ji nezradilo od další usilovné činnosti a postupu na dobro lidstva veškerého. Minulého měsíce zemřela ve Vídni ve stáří 71 let. Tělo její bylo spáleno a dle přání výslovného nesmělo býti o pohřbu jejím žádných církevních obřadů. Čest její památce, veliké dílo jí započaté, kéž dojde splnění....

Když byl slet Sokolstva v Lublani odložen své doby k vůli poměrům na Balkáně nedivili jsme se mnoho, třeba již tehdy vytušili jsme, že stalo se na jemný pokyn "s hůry", ale když nyní pojednou si vláda rakouská vzpomene, že slet takový v rozměrech nemalých chystaný a na účast z Čech počítající i z jiných zemí slovanských, mohl by vésti k výtržnostem, jest věru jen podezřelý! Slet byl totiž zakázán za takových chatrných důvodů a to v době, kdy tak zvaná politika "positivní" některých stran českých zdála se míti aspoň nějaký vliv ve Vídni. Nevíme jak Slovinci se zachovají, ale pamatujeme se, že také slet v Čechách byl již jednou Sokolstvu zakázán a to hlavně z obav před americkou výpravou N. J. S. My tehdy však nezalekli se zákazu, naši v Praze také ne a když nemohl býti zápol sokolský proveden ve svých důsledcích a čistých snahách výchovných v Praze jelo se tehdy jednoduše do Brodu. A ještě dnes, jakoby zalehaly k nám ty slavnostní písně slavných dnů a zprávy o velkolepém cvičení, kde i naši borci se uplatnili. Nikde tehdy nedošlo ku výtržnostem, ba ani sporům nijakým a tu tvrzení německých a klerikálních listů, jež z tohoto zákazu sletu v Lublani mají radost největší, "že slety pořádané v Čechách a na Moravě měly vždy v zápětí různé výtržnosti," jsou jednoduše vyhané a ze sletu posledního v Praze mnohými německými odborníky a Turnéry i jinými hosty vyvrátiti by se dalo. Jenže proti Lublani muselo se štvát, aby zákaz tím spíše se dostavil... Ostatně nyní říšský je smutek!

Ve dnech sletových uvedl nás br. Dr. Jan Podlipný i do své veliké a bohaté knihovny, kde nalézaly se i různé skvostné trofeje sokolské a památky z těch mnohých zájezdů našich junáků do ciziny. Byly tu památky nejen na Paříž, Nancy, Lyon, Perigeuz, ale i památky na mnohé chvíle sokolské z Moravy i zemí jihoslovanských a staré

knihy i díla česká, jakž byl Podlipný získal ze Švédska i z Němec. Byly tu věci z dob husitských, rukopisy staré a památky na naše zakladatele Fuegnera i Tyrše. Prohlíželi jsme si bohatou tu knihovnu a skvostné sbírky s jakous pietou a tehdy ani v duchu nás nenapadlo, že ten, jenž sebral a zachoval, na dlouho tu nebude. Dr. Podlipný zemřel 19. března t. r., zemřel v době, o které Machar napsal tato silná slova: "Ještě není tvá míra naplněna, nešťastný národe! Těch živých tvých jest ještě mnoho a těch mrtvol málo, tuze málo! A ty to víš a chvěješ se nejistotou a bezmocným vztekem! A ještě ti bude padat slina do tváří a znovu ještě budeš hanoben před očima národů! A pomoci ti není, dokud si sám nepomůžeš a nikdo tě nezvedne, dokud sám nevstaneš. Málo mrtvol, málo mrtvol! Klopýtat musíš přes ně, máš-li se dostat z morových bažin a otráveného vzduchu!" A jak otrávený musí být ten český vzduch, jaké musí být ty bažiny morové, když ta bohatá knihovna, Podlipného, o které se výše zmiňujeme, přešla za pouhý bagatel, za pár Korun do rukou židovských a německých... Ano, z pozůstalosti Podlipného bylo prodáno do antikváře! Nenašel se totiž nikdo, aby aspoň zachránil mnohé ty staré české památky a ušetřil národu opět o jednu ostudu více... Nevíme, kdo tu nese vinu, ale tolik víme, že za chvíli nová zahájí se "vlastenecká" sbírka, aby lid, ten dobrý český lid, pomohl koupiti památky po Podlipném zpět a zaplatil ovšem o tolik a tolik těch stovek více, nežli původně se žádalo.

Sjezdem v Baltimore byla splnomocněna Těl. Jednota Blesk, aby celek náš reprezentovala u příležitosti slavností, jež pořádány budou na počest stého výročí vlastenecké písně americké "Star Spangled Banner" v Baltimore, jakž započnou, 6. září a potrvají do dne 13. září t. r. Výzvu k okolním a blízkým jednotám sokolským uveřejňujeme na místě jiném a protože tu bude příležitost k vyniknutí i na poli závodním a tělocvičném doufáme, že nejen zástupci, ale i mnohý borec a mnohé sestry tou dobou do Baltimore se dostaví, ano, že náš Výkonný Výbor tu bude zastoupen. Vlastní pořad jest následující: V neděli, dne 6. září obrovský hudební festival, čili tak zvaný monstr-koncert, při němž bude účinkovati orchestr několika set hudebníků a 5000 zpěváků. V pondělí bude veliký industriální průvod, při němž bude 500 allegorických vozů. Týž den velké veslařské závody a slavnostní příjezd nejstarší lodě námořnictva Spoj. Států "Constellation", provázené americkým i cizím válečným loďstvem. Večer illuminace města a lidové koncerty. V úterý, 8. září: Květinové automobilové korso. Přijímání na válečných lodích. Večer karneval a lidové slavnosti v Carroll Parku a na pozemku pevnosti McHenry. Ve středu, 9. září: Velký průvod podpůrných a jiných organizací, jehož účastní se 60 tisíc mužů, 50 hudebních kapel, 60 allegorických vozů, a ovšem i naše Sokolstvo. Večer velký ples ve Zbrojnici pátého pluku. Odhalení pamětních desek. Ve čtvrtek, 10. září: Průvod všech městských odborů. Večer histo-

rický průvod elektricky osvětlený, v němž všechny státy Unie budou zastoupeny. Závody veřejné Athletické Ligy o championát. Schůze vlasteneckých organisací v pevnosti McHenry. V pátek dne 11. září: Průvod spolkového vojska, námornictva a státní milice. Průvodu se účastní na 40,000 mužů s vojenským spolkovým štábem v čele. Velký ples, dávaný na počest presidenta, členů kabinetu, guvernérů, důstojníků, vojska a námornictva a jiných vzácných hostů. Velké závody Athletické Unie Amatérů o národní championát. Naši borei scházeti nebudou. V sobotu, dne 12. září: V průvodu městem nesena bude ona vlajka, kterou Francis Scott Key opěvává písní svou a kterou uzel za ranního šera vláti nad pevností McHenry, bombardované celou noc anglickými děly. Za vlajkou pojedou president Wilson, provázený guvernery. Hlavní průvod bude tvořiti vybrané mužstvo těch států, jež r. 1814 tvořily Unii, a sice z každého státu 100 mužů. Dedikace pevnosti McHenry jako veřejného parku, provázená řečí presidenta Wilsona, 10,000 školních dětí bude tvořiti živou vlaku Spojených Států a zapějí "Star Spangled Banner" za hudebního doprovodu 1,500 hudebníků. Závody seniorů Athletické Unie Amatérů. Olympické hry championů. Večer karneval na zářiv, znázornění bombardování pevnosti McHenry, ohňostroje. V neděli, dne 13. září: Den míru.

Vedle našeho velikého počínu sokolského, sletu a závodů v Omaze dlužno zmíniti se o tom, že Župa Fuegner-Tyršova odbyla si co toto píšeme slet svůj v Clevelandě a to v den neodvislosti. Také uspořádán byl zájezd do Lorain Sokolstvem clevelandským, kdežto v Ennis a Dallas se činí, seč jen síly stačí, aby veliký stát Texas na sletu našem v Omaze byl zastoupen. Víme, že žádá obětí nemalých, jako jsme jisti, že účast bratří a sester jižních musela by přispěti nejen k lesku vlastních slavností a práce naší sokolské, ale i k posile a povzbuzení boreů jejich i hostů. V Texasu zvláště mnoho práce a přičinění i z našeho ústředí a sídla župního bude třeba, aby čelilo se žvlům všelikým a věc naše dostala se do pravých kolejí! Ostatně o tom a rozvinutí náležitě činnosti tělocvičné i vzdělavačí promlouvalo se již na schůzi Výkonného Výboru a my jen na soustavný postup se těšíme a od tohoto mnoho si slibujeme. Dále nutno upozorniti i na nastávající zápol jednoty Děln. Amerických Sokolů, jakž odbývati se bude v New Yorku ve dnech 6. a 7. září. Přípravné práce jsou v proudu a jednota tato, třeba počtem jednot malá, chce dokázati, seč dovede ukázněností a záznamností volných šiků svých. My přejeme jim zdar!

Hned jakmile došly prvé zvěsti ze Sarajeva vytušili jsme, že slet v Brně asi hodně bude poškozen následkem říšského smutku a smutku dvorního Habsburků. A tušení nás neklamalo. Zvěst' o zavraždění následníka trůnu a jeho choti došla právě, když evičily Sokolky a návštěva na sletišti byla ohromná. Nastalo rozechvění, vyjednávalo se s místodržitelem a po prostných mužů slet konečně byl přerušen. Při průvodu došlo k několika krvavým

srážkám a není divu, povážíme-li jak Němci štváli před sletem proti Sokolstvu a jeho hostům z království a zástupcům téměř ze všech zemí slovanských a co nedokázali Němci, dodělávali pro ně "černé muchomůrky" klerikální české krve i německého zbarvení. V průvodu bylo přes osm tisíc Sokolů a cvičení žen jako na Letné těšilo se zvláštní pozornosti, jak kruhů odborných, tak i mnohých hostů. Lid český jásal a ve chvíle již bylo vše, jakoby zaraženo, zvláště ale klerikálové zdáli si uvědomovati na kolik v následníku trůnu ztratili opory pro budouceno, na které se byli tak těšili . . .

Upozorňovali jsme vždy na nutnost poučování před šikem, pořádání přednášek, rozhovorů a podobně i těší nás, že snad již přece co nevidět dojde k ustavení vzdělavačského odboru N. J. S., soudě dle schůze poslední V. V., kterýž i ku protestu proti odstranění nárad'ového tělocvičnicku ze škol veřejných v Chicagu se připojil a mnohé na poli osvětovém záhy prý konati hodlá. Mezi tím jednoty naše skoro všude připojily se ku vzpomínce na mistra Jana, kdežto jinde před šikem vzpomene se, jakž doufáme, výročí úmrtí Karla Havlíčka Borovského, jež připadá na 29. července. Na srpen osmý však nemělo by se zapomenouti ani v té nejchudší a nejmenší jednotě naší. Připadá totiž na ten den třicáté výročí úmrtí Tyršova. A víte dojistu všichni, čím muži tomu, zakladateli našemu a vlastenci, pracovníku a velikému člověku jsme povinni.

Bohdan Kaminský:

TUŽME SE!

VZDOR proti všemu, co je proti nám,
at' zloba vrahů, chlubná vlastní fráse, —
vzdor spasí nás a k slávy výšinám
nás dovede přes nepřátelské hráze.
Jen chabě nespát, kdo má v duši vzlet,
jít slávě vstříc i nepohodou, bouří,
a nejlíc kde se tmavých mraků chmouří,
tam nejdříve se rozletět!

Ne chvály těch, jimž záští sálá z úst:
vzdor spasí nás a hrdost' činů lačná.
Strom hlavu vznášet musí, chce-li růst,
leč v prachu zajde, v něm se plazit začna.
Výš, stále výš a každým krokem dál,
byť více bouří vydán, výš kdo stojí:
přec nejdřív spatří, s chmurami kde v boji
když jasný den se rozesmál.

A tužme se! Dál! Věčně výš a výš!
Ne otročké, svou vlastní známe práci!
Jdi každý tam, kde slávu pozdravíš
i bouř' kdy dřív vstříc ti zaburácí.
A slávký bílý orel, sokol náš,
tak vysoko nad chátru podlou vzletí,
že s výše té, zda jsou to prachu děti,
či skvrna jen, víc nepoznáš!

VĚDECKÉ ZDŮVODNĚNÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY

(Pojednání určené pro "Dvacátou Sekci Pátého Sjezdu Českých Přírodopysků a Lékařů" v Praze.)

"U nás v Americe stav lékařský jest přeplněn, naši medikové nevědí, kde začít a jak začít, aby "uhájili živobytí v budoucnu", aby připravili se náležitě "do boje života" a byli více praktickými se všemi těmi vědomostmi získanými na kolejích odborných a universitách, atd. atd." Tak mnohý z nás starších usoudí, prohlížeje si záznamy kolejni a všech těch, kdož dokončují studia svá v lékařství a ranhojičství. A podivným se bude zdáti, že ačkoliv všichni ti, již dostudovali, pilně pracující, aby dosáhli diplomů, myslí se namáhati museli, kdežto výchovy jejich tělesné namnoze se nedbalo...

Někteří z nich odeberou se do nemocnic, jiní zajedou si tam k Vám do Evropy na další studie a ještě jiní, příliš chudí, aby mohli pokračovati, jednoduše zajedou si "NĚKAM" dále, aby začali se rváti se životem do opravdy. Majíce dosti času a málo práce, vrhnou se třeba opět do studií a pracují znovu myslí, jiní "začnou něco jiného" a ještě jiní shledají ku svému podivu, že jeden předmět hlavně byl na školách našich odborných a lékařských kolejích zanedbáván napořád. Jest totiž jeden z nejdůležitějších předmětů ve veškerém lékařství, ranhojičství a lékařství ochranném: TĚLO-CVIK, čili velice závažný prvek našeho režimu, jak v zachování zdraví lidského, tak i v léčbě nemocí. Naše knihy, tak jako knihy vaše, obsahují pod záhlavím "léčba", vedle všelikých možných i nemožných léků někdy i slůvko: "tělocvik aneb pohyb". Však vysvětlení důkladnější schází, to jest, že takovýto pohyb znamená zachování všech funkcí tělesných ve zdravé činnosti, žet' naprosto nutné, abychom si zabezpečili takovouto činnost pravidelnou a to jistými a určitými pohyby, neboť kdybychom někdy dovolili úplnou nečinnost kterékoli částě aneb kterékoli funkce, již mohlo by míti v následek chorobu a zaviniti poruchy i změny ve složení tkáně, atrofii, úbyt, nemoc vznikající porušením rovnováhy ve výživě ústrojí a podobně. Odtud vývoj soustavy svalové, vyměšování, ano i utužení mysle, v ústrojí též v mozku, vyžadují více aneb méně pravidelného pohybu a to buď ve formě užitečné a produktivní práce aneb cestou umělou stanovenými methodami, vypočítanými k témuž účelu, vzhledem na vlastní ekonomii. A tak máme školní výchovu pro utužení mysle; cvičení těla pro utužení téhož! Obě tyto cesty výchovné se navzájem doplňují, jsou důležitými složkami v lékařské praxi, jakž v sekci této doloženo bylo ukázkami sokolské práce a výsledky též, jež žel namnoze ještě nedochází náležitého pochopení širších kruhů a kruhů odborných rovněž tak.

Pohyb, činnost a práce, aby byly užitečnými, musí provázeny býti znalostí vědeckou, proč tento pohyb, proč onen krok se děje, z jakých důvodů a k jakému účelu. Jaké vlivy jisté výkony síly a výkony vytrvalosti jeví v určitou dobu, v jistém stáří a za jisté intelligence i vývinu na jisté svaly,

skupiny svalů, ústrojí, dýchání, oběh krevní, soustavu nervovou, na žlázy, metabolismus a celkový stav zdravotní vůbec. Musíme znáti vše o příčinách únavy, ovládnání síly a hbitosti, obratnosti a rychlosti, musíme věděti, kdy nastává "nebezpečný bod" přepínání v atletice, ve sportu a tělocviku, jakož i musíme si uvědomiti vše, co třeba v hygieně tělesné výchovy se všemi fyziologickými výsledky a důsledky soustavné a náležité práce tělocvičné všech druhů základních cviků na náradí i bez něho, jak střídati je dlužno a kombinovati ve složky z prvků nejjednodušších, aby vykonalo se co možná nejvíce dobře! A jestli si uvědomíme, že "vykonati co možná nejvíce dobře" v tomto oboru, znamená lepší stav našich dítek, posilu našeho dorostu a utužení našeho budoucna, pak snadno i pochopíme, že způsobem tím napomáháme rovněž i studii na záchranu a zlepšení lidské společnosti i poskytujeme jí jednu z nejlepších a nejjednodušších method, jak zastaviti sklon tak zvané moderní racy, moderního člověka, žijícího nad síly své i poměry a prosím, tu již práci naší lze sehnati dáta, na jejichž základě mnoho vykonati lze i řešiti se dají rozumně záhady a poměr ve výchově vůbec: mysle i těla.

Nejlépe pravidlovaným životem jest totiž ten, v němž zabezpečujeme sobě náležitý a poměrný pohyb v určitých přestávkách pro všechny funkce mysle i těla. Pakli jest tomu tak, a dějiny staré Hellady poskytují nám o tom mnoho dokladů, vedení (pravíme vlastní vedení) atletiky na poli závodním a jinde, tělocviku a výchovy tělesné na školách, ano i v jednotách a spolcích tělocvičných i v jejich cvičárnách mělo by se nacházeti v rukou odborných pouze a hlavně rukou lékařských, za jejichž vědeckého rozlišování a náležitého postupu dalo by se zcela klidně očekávati, že různé sporty a práce povšechná docílila by pouze a výhradně těch nejlepších výsledků, jakž jen možné jsou a výsledky ty byly by prosty všech nebezpečí, která, žel, ještě v době přítomné a tak zhusta provází jednostranné cviky atletické a přepínání sil veškerých.

Jsme však jako lékaři zde i onde připraveni k takovéto dojistě jen blahodárné práci a činnosti? Ne zcela a nikoliv přítomně! Pole samo však jest velice široké a pro naše mediky, naše nástupce, dojistě jen krásné a poměrně výhodné, jak pro ně osobně, tak pro celou společnost a pro celek vůbec, kdekoliv by se jen do věci této hlouběji zasáhlo a naskytující se příležitost použila na vzdělání širších mass lidových a ku prospěchu cvičících, které dnes u nás vede kde kdo. Zde nevzdělaný jest, tak zvaný "trainer" aneb "instruktor", "manager" aneb takový, jenž kdysi kdesi dobýval ceny v tom či onom sportu, jsa "profesionál", tam opět člověk "požívající vlivu politického" a podobně.

Naši medikové a ti, již právě dostudovali se všemi těmi jejich znalostmi: fysiky, biologie, tělovědy, fyziologie, hygieny a jiných předmětů v pathologii, chirurgii, histologii, lučbě atd. atd., mohli by organizovati a vésti práci vlastní v tělesné vý-

chově na školách, ve spolecích a v různých jednotách i klubech takovým způsobem, že by získali obdivu jak učitelů, jimž by radou i skutkem byli nápomocni, tak jako lidu veškerého vůbec. Mohli by zaujmouti postavení jakýchs řiditelů, rádců a vedoucích celé pořady tělesné výchovy a to jistě bylo by s lepšími úspěchy a s lepšími výsledky bychom se pak setkávali, kdyby takovéto síly lékařsky vzdělané podjaly se i práci studijní i tímto směrem a připravující se náležitě k pochopení našich zásad a naší věci sokolské, pomahaly pak našim cvičitelům a učitelům, dohlížejíce nejen k vlastním rozvrhům práce v tělocvičnách, ale i postupu celku po stránce zdravotní.

Tačí odborníci, nepřekážejíce nikterak dobrým a poctivým silám učitelským, mohli by studovati výsledky různých prvotních cviků, cviků složitých na nářadí, dále prostných, pořadových a her v účincích jejich na tělo lidské, mohli by nám pověditi po náležitě zkušenosti v tělocvičnách, na poli závodním a na školách, co by mohl učitel přidati k základním cvikům, v jaké formě jiné je nacvičovati, aby co nejvíce k utužení vlastního prospěly, jak stupňovati, rozlišovati a z jednoho cviku do druhého přecházeti, přestávky voliti těch kterých skupin a skladeb. Mohli by studovati jednotlivé třídy a pověditi cvičiteli o dobrých účincích jednotlivých cviků různých soustav a sestav, aneb výkonech složitých, jakž působí na kostru dorostu, stav zdravotní obou pohlaví, náležitý vývin pohlavních ústrojí, o výsledcích tělesné výchovy na subnormální aneb zatížené dívky ve škole a konečně jedince slabomyslné v ústavěch a pod. Vystříhajíce se všelikých třešně, znalci tačí mohli by postarati se nám o lepší zařízení hřišť a tělocvičen a to se stanoviska zdravotního a pracovati i přičiňovati se směry moderními spolu s jinými, tak aby se našly přednosti a všechny ty možné užítky i vlivy zdárné soustavného tělocviku, jakž přírodní zákony samy již dokazují, do jisté míry zjevujíce nám, že cvičené částě těla lidského docilují větší síly a zdatnosti, většího objemu doznávají i větší mohutnosti a hbitosti a tedy utužení v poměru tom, jakž bylo se soustavně a pravidelně cvičilo. V tělocviku tento zákon projevuje se v každé části cvičené a konečně výsledky jen příznivé dostavují se a jeví v celé soustavě. Pakli cvičení samo neprovádíme do té míry, abychom způsobili přílišnou únavu, všechny druhé částě těla vyvolávají jakýs soulad se zlepšujícím se stavem částě tužené a celek prospívá; oběh krevní cvičením se zrychluje a mohutní, jakost krve se zlepšuje a tato jsouc hnána silou neobyčejnou do všech částí soustavy, působí i to, že všechny výkony ústrojné činností zvýšenou se vyznamenávají; zlepšení povšechného stavu zdravotního záhy se projevuje a mysl zároveň s tužením těla se pěstuje, nabývájíce zvýšené schopnosti v posudku, volném rozumování, jarosti, síly a vytrvalosti a ovšem pohotovosti hlavně.

Tak nový obor lékařský, v plném toho slova smyslu, bychom si pořídili, vedle úkolů lékařů škol-

ních a tito rádcové, vedoucí, řiditelové, aneb jak bychom je nazývali chtěli, jako kollegové tělocvičným snahám se věnovavší, odborníci kompetentní postupovati by mohli rukou v ruce se všemi druhými učiteli a cvičiteli i mohli by hlavně vyšetřovati a zkoumati také všechna nutná opatření moderní s ohledem na sílu cvičících jedinců, jejich zdraví, držení těla a náležitou výživu i hluboký dech, různé zvyky, možné pokřiveniny i vypozerovati, pakli celkový užitek a prospěch cvičení, tak či onak přepínáním nemístným se ruší v tom či onom případě. Mohli by sledovati a měřiti, vážit i anthropometricky studovati, pakli svaly jsou přemožené aneb jak srdce se chová za jistých poměrů v atletice, aneb jestli stává nějakého nebezpečí jiných možných nehod. Nebezpečí spáchaných chyb tělocvičných snad mnohdy až příliš černě se léčilo, nieméně třeba znáti a tak předejiti možnému předsudku vůči tělesné výchově, jakž žel ještě dnes ve Spojených Státech na mnoha místech se jeví a zavedení téže na školách veřejných překáží, protože se zapomíná, že utužení nelze získati jináče, nežli za jisté odvahy! Vždyť' konečně různé hry, šerm, plavání a jiné sporty, hlavně kopaná, provázeny jsou dojista s daleko většími nebezpečími, nežli při pravidelném, soustavně a vědecky prováděném tělocviku vůbec. Tačí lékaři, majíce práci tělocvičnou pod dohledem svým, mohli by si rozdělití náležitě vlastní postup na tomto poli studia a pověditi nám vše, co třeba o fyziologickém výsledku a přednostech v práci celých družstev na nářadí, podle ideální soustavy Jahnovy, jež honosí se národním charakterem svým a jsouc v celku racionelní vyhovuje až do doby přítomné (Německý Turnerbund). Dále věnovati by mohli pozornost svou práci nářad'ové, pořadovým a prostným, jakž živě a s nadšením provádí organizace naše sokolská za naprosté a dobrovolné kázně v duchu Tyršově a s nejslechetnějšími úmysly národní výchovy! A pak již porovnatí by mohli tuto práci soustavnou s onou různých druhů více méně passivních, jednoduchých a chladných pohybů jedinců dle návodu Lingova (Švédská soustava) i přesvědčiti se na kolik lze očekávati prospěšných výsledků v utužení člověka, českého člověka pak zvláště a bratra jeho Slovana a pokud živé letoře poslednějších ta či ona soustava se hodí a mládeži lépe zamlouvá a po stránce fyziologické a konečně i snad pathologické zaručuje spíše výsledky žádoucí, aniž bychom se museli obávati poruch jakéhokoli druhu.

Byl veliký náš Komenský, jenž těla pohybování soustavně doporučoval, hřiště pro mládež v přírodě zřizovati kázal i podle vzorů hellenských, všeliké přemrštění, přepínání sil i nestřídmost jakoukoli zavrhne, varoval lid svůj před zlenivěním, klidem pouhým a stanutím. Jest zásluhou i našeho Purkyně, jenž upozornil na projevy chorobné v jednotlivých buňkách tkáně počínající s každou přílišností a proto i s každou jednostranností, cviky vrcholovými i přepjatými. Tak i radil Maydl našemu Tyršovi spolu s jinými určujícíce dráhu, jakou nutno se bráti v díle

jeho "Základové Tělocviku" — 1868 —, zdůrazňuje, že každé nevhodné cvičení a výkony přílišné námahy a síly vyžadující ve svalu, aneb celých skupinách jistých svalů jedním druhem pohybu prováděné na jednu stranu, aneb různé pohyby různých druhů opět jednostranné záhy nemohou zůstat bez vlivu i na skupiny ústrojí a výměnu látek povšechnou i musí mít za následek známé období vyznačující se fyziologickým stavem zvýšené činnosti, kde děje se přeměna energie do té míry, že vyvolá se přílišné zvýšení teploty a konečně únava jednotlivých buněk jisté tkáně a naprosté vysílení celé soustavy. Kyselina uhličitá u větším množství se tvoří a vylučované látky odpadkové stávají se ukazovatelem hromadného lučebního děje, jenž za následek má zvýšenou spotřebu kyslíku. Pakli však pohyby soustavně se provádí a na obě strany, úkony nervové soustavy cvičících v řadě se nalézajících a práci svou pilně sledujících nejsou nikterak přehnané i reprezentují spíše stimulaci, posilu vlastní, nežli nemírné dráždění. V tom ohledu Albu též stanoví, "že vlivy těžkého cvičení do krajnosti prováděného vrcholí ve dvou zjevech: za prvé, jest tu stimulace, jež přivodí zrychlený, mohutnější oběh krve v zaměstnaných svalech a vnitřních ústrojích těla, které provází stoupání tlaku krve a zvýšená činnost srdeční; potom již následuje záhy aneb později podle druhu a námahy i vyčerpané síly poklesnutí a zjev naprostého vysílení. Tlak krve rovněž klesá a výkonná slabost srdce se dostavuje."

Poznatky z rodinné historie vyplývající, jakž zaznamenávají by se daly našimi odborníky a fakta takto sebraná po stránce sociální i osobních styků byla by ovšem rovněž ceny nemalé. Jest totiž možné někdy ve spojení s takovýmto vyšetřováním získati dáta, jež v lékařských výzkumech, studii dědičnosti a okolí, jakož i předejití jistým a mnohdy i nakažlivým nemocem mnohé docílí, ba může se i jedincům cvičícím prospěti v předepsání určitých výkonů pro ně se hodících v družstvech a jiných cvičeních, jež slouží pak tím spíše opravdovému postupu ve výchově těla a k vývoji mysle. Spůsobem tím zajišťujeme totiž vedle zdatnosti tělesné i zvýšení projevů vůle, úvahy, rozhodnosti, odvahy a sebe ovládnání! Ve spojení s tím na příklad jen tabulované záznamy o zácpě a p., jakož jsme si při poslední statistice pořídili nepostrádalý na zajímavosti a za součinnosti cvičenců, žactva, dorostu a junáků našich mnohé dalo se zjistiti. Pořídili jsme si také fotografie stavů normálních i chorých hrudníku i dutiny břišní a takto studovali účinky tělocviku. Takovému skiaografy jsou ovšem ceny nemalé, hlavně pozorujeme-li činnost srdeční a poklesnutí tonu svalů téhož, používáme k cíli tomu elektrokardiografu, abychom věděli kdy ten či onen výkon dostoupil bodu vrcholného, pokud zvýšené činnosti srdeční se týče a námahy. Rozumí se ovšem, že i činnost ledvin a kůže pozorovati se dá, dle zjevů se naskytnuvších. Dle toho pak i zaváděti lze postup prostných pro chudokrevné dívky, opravovati držení těla eviky trupu a svalstva břišního i pečovati o možné vlivy a účinky

na elasticitou ještě kostru mládeže, jakž potřeba by toho kázala.

Práci takové podjati by se mohli všichni ti, kdož nemajíce poučení potřebného ze škol odborných a lékařských, věnovali by se krásnému tomu úkolu výchovnému ve škole sokolské a na našich kursech a po případě školách normálních, věnující všechnu pozornost i odbornému tisku sokolskému i cizému a pečující o vědecké zdůvodnění naší práce výchovné a naší soustavy. Tací specialisti a lékařští rádcové byli by nejlépe vyzbrojeni poučovati naše cvičitele a učitele tělocviku vůbec, nejen o prvé pomoci, ale o všech důležitých zástojích zdravotní, ochrany možné proti nákaze, o hygieně pohlavní a znalosti těla našeho. Pak nadešla by doba, kdy uznati by se muselo, že nutno pěstiti dnes vedle mysle i tělo své na posilu jedinců, celých společností i národa . . .

Jos. Čermák:

TAK O LEDAČEMS.

Chicago, v červnu 1914.

Žhavé paprsky červnového slunce nemilosrdně dorážely na zakouřené Chicago, jako by chtěly maticku zemi proměnití opět v nějakou tekutou hmotu, pot řine se s čela — smáčí pod rukou papír — krůpěje potu mi kanou na skla, že každou chvíli musím tato sejmouti a utíratí: přede mnou leží halda nevyřízené korespondence — "rozdělané" úlohy pro učitel'ský letní kurs — nedělaný "školní report" — nejsem tedy v náladě nejlepší, když tu doručí mi pošta lístek od br. pořadatele s následujícím pefelem: "napiš něco do slavnostního červencového čísla ale jistě . . ."

Nitrem mým hnou při tom násilně potlačované pocity trpkosti, pocity zklamání nad marností dlouholetého snažení, aby veškeré naše počínání řídila jen láska k společné věci, abychom aspoň pokoušeli se o to, býti takovými, jak sluší se na lidi, chtějící národ povznášeti tělesně i mravně — a již sahám k péru, abych na žádost pořadatele odpověděl rozhodně: "nemožno . . ." Ale tu zraky mé zavádí o ušlechtilé hlavy zakladatelů Sokolstva, přede mnou na stěně zavěšené, o podoby nynějších neunavných vůdců té národní gardy — o milé památky na r. 1912 — a já cítím, jak nemožno jest jen na chvíli odvrátiti se od dobré věci jen pro to, že věc ta nenalezá u většiny pochopení. Co vše ti, na jejichž podoby pohlížím, této věci obětovali — a já, nepatrný tvor, měl bych dosavádním nezdarem dáti se odstrašiti? Ne — a už zase beru do ruky péro, abych přání br. pořadatele vyhověl.

Ale o čem psáti?

Mám opakovati ty stále v různých variacích opakované fráze o tom, jakými bychom měli být a jakými nejsme? To už ti, kdo náš list čtou, mohli by uměti na zpaměť. Mám psáti o "zkázněných řadách" — o "věrném plnění . . ." atd.? Toho bude v slavnostním čísle plno — snad to budeme čísti v každém dopise. O čem tedy?

Slyšel jsem kdesi, že Sokolstvo tvoří jednu rodinu. Pokusím se učiniti tedy malé porovnání.

* * *

Jest jedna věc na světě, v kterou v té nynější době různých přechybných pochyb pevně věřím a to jest: že št'astný domov jest ve výchově lidstva činitelem nejdůležitějším. Připravte dětem št'astný domov — a nebudete slyšeti tolik o zkažené mládeži, nebudete slyšet tolik o tom, jak nedospělé dívky propadávají mravní zkáze — nebudete slyšeti, jak mladí hoši dopadávají jsou trestající rukou spravedlnosti na dráze zločinů. Rozháraný domov, pohoršlivé výstupy, drsná mluva — to vše již v útlém věku zbavuje děti úcty k domovu, otupuje v nich povinnou úctu k otcí i matce — vyhání je z kruhu rodinného. Zraněná duše dítěte nenalezá v rozervané rodině posily — nenalezá sympatie — nenalezá léku a snadno podléhá. Věřím, že št'astný domov jest přístavem, kde otec, matka i děti chráněni býti mají před bouřemi veřejného života a proto každý z nás měl by až úzkostlivě toho dbáti, aby ten tichý přístav rodinný byl před zevní bouří pečlivě opevněn. V boji o existenci, v službách sokolských a působení veřejném zasazena byla mi nejednou citelná rána — ale vždy snažil jsem se ji v kruhu rodinném zakrýti, poněvač nechťel jsem ovzduší klidného domova rušiti tou nejmenší známkou bouře, která námi často ve veřejném životě zmítá. Věřím, kdyby bouře ona pronikla až do tichého přístavu domácího, že bych nemohl zde nalézt oddechu, nenalezl bych zde potřebného klidu, jehož je každému z nás třeba. Má tedy št'astný domov veliký vliv na děti i na rodiče. Každou bouří venku lehce překonáme, nalezáme-li jen potřebný klid v tichém přístavu domácím.

* * *

O našich jednotách sokolských mohli bychom říci totéž; at' dorážejí na jednotlivou jednotu bouře sebe prudší, at' nepřátelství a zášť na ni srší se všech stran — ona obstojí, bude vždy pevně státi, pokud dovede zachovati klid, mír, bratrskou shodu ve vlastním domově, ve vlastním středu, pod vlastní střechou. Kde však zahnízdí se nesvár, kde uhnízdí se nízké povahy, sršíce záští, kde uhnízdí se jednotlivci, chtějíce povznést sebe tajným otravováním těch, kdož dle jejich domněni jim v cestě stojí — ta jednota musí klesati a byt' by těšila se zevní přízni. Nic tak není s to vyčerpati naše síly, nic tak nezabavuje nás energie, nic tak nečiní nás nespůsobilými pro boj životní, jako neuspořádaný, rozháraný krb domácí — a nic tak činnost jednoty nepodlamuje, nic tak budoucnost její neohrožuje, jako vnitřní nesváry, rozervanost — tajně rozsévané záští.

Co platí o rodině, to platí o jednotě a platí též o celém našem sdružení. Volal jsem vždy k našim šikům: "Nehled' me tak na počet, jako na jakost!" Co platno, bude-li k naší N. J. S. hlásiti se veliký počet jednot, když v tom počtu budou také takové, které v našem středu budou jen šířiti a posilovati nesváry? Veliký Lincoln pronesl památný výrok: "House divided against itself can not stand!" — a

my můžeme říci: Sdružení, byt' početně sebe silnější, musí klesnouti, musí zaniknouti, když jedna část' sdružení toho bude štváti proti části druhé — když každému odlišnému projevu budou podkládány pohnutky nízké, pohnutky nepravé, když nedovedeme své názory, své choutky podrobiti dobru, prospěchu celku! Takový "Dům" nemůže obstáti — poněvač základy jeho jsou jen z písku a dosti malý záchvěv postačí, aby celá ta na pohled nádherná stavba stala se zříceninou. Co bylo by to za rodinu, kde otec opouštěl by ty, jimž život dal, jen proto, že zápas o existenci jejich zdá se mu býti nepříjemným, nepohodlným, těžkým? Co bylo by to za rodinu, kde dítě jen pro pouhé pokárání—at' již za přestupek skutečný neb domnělý — domov svůj vzdorovitě by opouštělo? Byla by ta láska otcova k dětem opravdovou? Byla by opravdovou láska svéhlavého děcka k rodičům? Nikoliv — ten otec stavěl by své pohodlí nad své přímo svaté povinnosti — to vzdorovitě, svéhlavě děcko podalo by důkaz, že ta jeho láska, ta úcta k rodičům trvala jen po tu chvíli, pokud ti rodiče hověli jeho svéhlavosti, jeho umíněnosti, jeho ješitnosti!

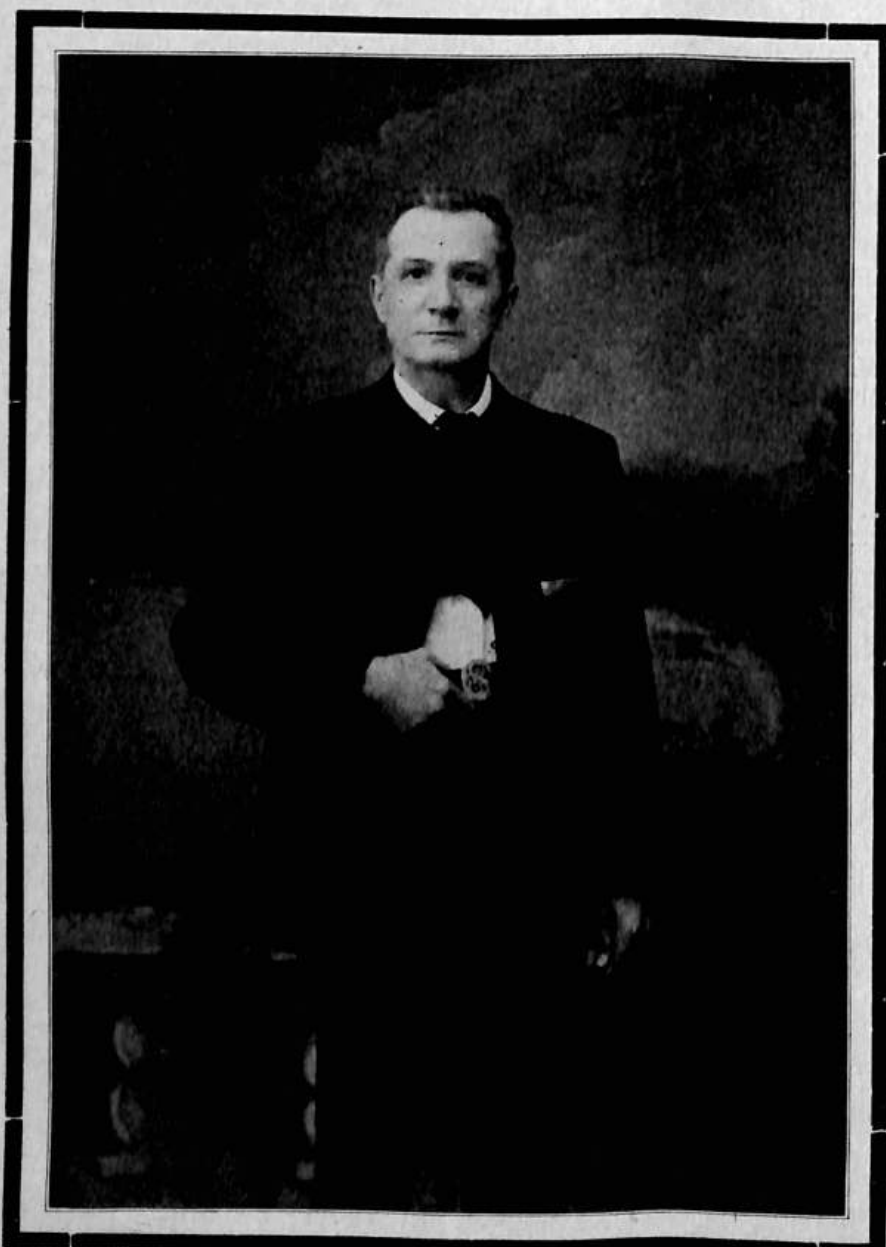
* * *

Kdo zabývá se jen poněkud studii dětí, ten ví, jak dítě rádo nápodobí. Veliký vliv má na jeho tělesný vývin, vidí-li stále před sebou vzor tělesné dokonalosti. Chlapci mezi sebou přímo závodí, jen aby chůzí, držení těla, pohyby přiblížiti se mohli k tomu, na něhož se zalíbením pohlížejí jako ku vzoru svému. Bud' jim proto, bratře evičiteli vzorem. Častým stykem svým s tou drobotinou budeš míti na jejich tělesný vývin veliký vliv, budou-li v Tobě viděti zosobněno vše to, co tělesná výchova znamená. Nevíš ani jak bystrým pozorovatelem útlé dítě jest. Postřehne ono na tobě tělesné vady, jichž by si dospělý nepovšíml. Ty ani, bratře, netušíš, když postavíš se před řadu dětí, co kritických očí je na Tebe upřeno. Zmiň se jim o pěkném kroku a ti kluci (a což teprv děvčata!) hned počnou si všimati kroku Tvého. Mluv o držení těla a dáš-li si pozor, uvidíš, jak se ti nezbední kluci neb dívky tu a tam šťouchají a kritisují držení těla tvého. Žádná tvoje tělesná vada dětem neujde. Ale ty třeba za svoji vadu tělesnou — máš-li jakou — nemůžeš. Nebyl jsi třeba sám správně tělesně vychováván, nebo jisté náklonnosti přidaly ti na objemu poněkud níže, než-li tam, kde se objemem nejraději chlubíme — a to se dá těžko změnit. Ale ty, bratře evičiteli, máš také veliký vliv na duševní vývin svých svěřenceů. Pronášíš-li hlasitě jízlivé poznámky o jiném bratru, se-směšňuješ-li jeho práci, jsi-li pomlouvačným, úskočným, jízlivým, — dopouštíš se zločinu nejen na těch dětech, ale i na věci sokolské: profanuješ naše ušlechtilé zásady, sokolská hesla šlapeš v prach a sokolským šikům odchováváš členy, kteří jsou Sokoly (vlastně jen gymnasty) jen po stránce tělesné — tedy jen muži polovičatými — neboť v těch vycvičených tělech vyvíjejí se povahy nízké, povahy úskočné, pomlouvačné, svárivé, hnusné, poněvač jsi do

jich útlých srdcí takové ošemetné símě zaséval. Nehrozil by jsi se, bratře, takové zodpovědnosti?

Tak — a nyní do Omahy! Ale at' tam náš mladý lid podá důkaz o své vyspělosti nejen tělesné ale i mravní! At' nejsme svědky sporů — hádek o bod — o cenu! At' nikdo nepohlíží zrakem žárlivým na kolegu cvičitele, podá-li lepší ukázkou cvičení vzorného. Vždyt' sloužiti to bude ku cti celku, ku cti nás

všech! Sejděme se jako členové jedné velké, k sobě s láskou Inoucí rodiny — a jako členové jedné rodiny se také rozejděme — láskou v srdci ke každému, kdo stejně s námi cítí a smýšlí a s touhou, přiložit znovu ruce k dílu a pracovati společně k cíli, jak jej Sokolstvu naznačil ten, jehož předčasného skonu tento rok veškeré Sokolstvo vzpomíná — a sice: "tělesné a mravní povznášení českého lidu." — Na zdar!

Nemáme u nás "Slavína", nemáme nádherných hrobek, pomníků, nemáme zvláštního místa, kde naše rovy bychom umístňovali, kam ukládali urny s popelem našich zasloužilých činovníků, bratří a sester, ale za to máme "pole cti a vzpomínky i upřímné památky bratrské na mnohá leta" a to v srdcích svých a myslích svých pro všechny ty naše pracovníky, bratry a sestry, již nás předešli . . .

A k těm nejčerstvějším, nedávným, připojujeme dnes vřelou vzpomínku na bratra zasloužilého, muže celého, cvičitele pilného a nadšence sokolského

Jana Pavlíka,

jenž po mnohých těch útrapách a bolestech vleklé choroby dokončil život svůj plodný, dne 26. června o deváté hodině večerní. Tělo jeho bylo odevzdáno plamenům k zžehnutí . . .

Zemřel nám bratr vynikající, čestný člen N. J. S., Těl. Jednotě New York pracovník skutečný a dobrý cvičitel káňat i družstev starších. Vyprovodili jej všichni na cestě poslední a za ten projev lásky, všechny ty důkazy uznání, jež i za živa mu členstvo jednoty projevovalo mějtež náš dík a soustrast nejhlubší nad ztrátou vás stihnuvší.

Jan Pavlík narodil se v Domažlicích, kraj plzeňský, a přes to, že v Americe ztrávil 50 roků, takže v Čechách prodělal jen nejtělejší mládí, zůstalo cosi chodského v jeho povaze, cosi houževnatého a přece boдрého. Dosáhl stáří 56 a půl roku. Náležel vedle T. J. Sokol také ku Dout. Mez. Unii č. 141. Pohřeb konal se v úterý 30. června o 2. hodině odpoledne ze Sokolny do krematoria v Union Hill, N. J.

Z POTULEK VLASTÍ...

Bylo po sletu a po práci! Naši rozjeli se do všech končin země české, na Moravu i do Slezska, ba někteří zajeli i tam pod Tatry a ještě jiní do zemí jiných, jen aby co nejvíce prý uviděli...

My však podívali se nejprve do Krkonoš, na stezku Riegrovu, do okolí Turnova a Jičína a konečně zajeli jsme si na Jih do Adolfova, podnikající odtud výlety Šumavou a krásami okolí památného naší drahé vlasti, jež právě zde hárá nejcennějšími a nejúchvatnějšími obrazy a doklady mocné přírody. Každý ten kousek a pahrbek, velikán i dolina, každý ten les a mnohé ty zříceniny hlásají podnes bývalou slávu staré vlasti naší a putají k sobě oko zde nedočkavostí, tam hýřivými barvami jistého souladu. Nám zdá se, že každý potok i řeka, samota i dědina šumí svým zvláštním životem bohatých zkušeností, každý ten hrad a zámek památností jaderného významu. Tisíce poklady tu shromážděné vedou světlem poznání a jinde opět příšerné temno, jakoby zakrývalo blesky minulosti, dob pohnutých a za takové nálady oetli jsme se ve zříceninách kláštera Zlaté Koruny, založeného králem Přemyslem na památku vítězství nad Uhry.

Jest památné místo, kde viděli jsme, jak restaurují se na stěnách staré umělecké fresky kdys jesuity zabílené, obrazy nemalé ceny historické a z těch hlavně vytesaný obraz Žižky, ozdobený kalichem i zbrojí husitskou, poškozený a fanatiky téměř zničený, nejvíce na nás působil...

Takový idylický klid a velebné ticho v těch polozbořených chodbách panovaly, kdežto chrám vedle rovněž mnohou památku chová a hned za ním stojí stará, vetchá, obručí spjatá lípa, na které prý Žižka po dobytí místa oběsil několik zpupných klášterníků najednou. Co na tom pravdy a na té pověsti, že lístky lípy skroutily se od té doby v kapuce, nebudeme dnes povídati, aniž chceme obtěžovati líčením dojmů cestovních a popisem někde z knížek informačních opsaným. Jen tolik řekneme, že odtud vydali jsme se na Krumlov.

V těch zdech památných, v tom okolí rozkošném, pestrých krás zahrad a květnatých luhů, prohlédli jsme si zámek, pokud čas dovoval, jen tak letmo a tu viděli jsme obraz mistra Jana z Husince v obrazárně Švarcenberků, jenž naprosto líšil se od obrazů jiných, nejen svým vystihnutím mistra, jenž vzbudil hnutí reformační a "prvou vedl ránu", jež dala podle našeho Mangasariana vlastní základ celé moderní kultuře a životem svým a svou smrtí vztýčil světu hlavní cíl pravdy a duchovní svobody. Obraz jest starý a Hus tu vypodobněn bez vousů a to tak, jakoby k Vám mluvil v zanícení svém po pravdě, již miloval až do smrti...

Vzpomněli jsme starobylé malby té v tyto dny, jako vzpomněli jsme druhého obrazu Jana z Trocnova, téměř kopie reliéfu v zříceninách Zlaté Koruny, který tu rovněž se nalezal. Hus povzněl český národ v mravním vědomí cti a výmluvností svou i spisy svými přispěl k proniknutí jazyka našeho

do všech oborů tehdejší učenosti, co zatím Žižka šel a mstil křivdy na Husovi i národu spáchané, tak že před Čechy se trásl celý svět a krvavý kříž na sterých bojištích kolísal...

Procházel jsem síň za síní, komnatu za komnatou a v archivu našli ještě jednu památku, to jest kresbu Husova rodného domku v Husinci, jakž před vyhořením byl vypadal.

A u této památky zdrželi jsme se nejdéle...

Myslí naší táhly chmůry. Celý odkaz Husův jevil se nám před očima. Libovali jsme si, že bylo právě Sokolstvo české, jež to, co zbylo z domku v Husinci, národu zachránilo, že tato památka jest v rukou našich lidí, třeba okolí poukazovalo v mnohém na to, že ten Husův národ, že ti lidé jeho právě tohoto okolí a kolem Husince vůbec i jinde po Čechách, již nejeví to rázovité kacířství, že ještě namnoze jest tma, v které loví právě ti, již Husovo učení a Husa samotného obětovali plamenům...

Zahleďtež se na obrázek, který dovoli jsme si reprodukovati, vzpomeňte sjezdů církevního v Kostnici, jeho výsledků a obdivem naplní se mysl vaše, neboť poznali jste, že v těch dobách velikých šlo o odvahu a lásku k pravdě poznané, o cesty, jež vedly by k životu lepšímu, že za národ promluvil velkým skutkem český člověk na hranici a po něm všichni ti, kdož hnali cizáky ze země...

Šestý července... Hus a Jeroným...

J. S. Zeman:

ČESKÉMU SOKOLU!

MŮJ Sokole—Ty, v dutinách, jenž stromů schýlených k zemi, nehledáš svou skrýš, leč v štítech skal, jež ozvěnou zní hromů vždy buduješ si svobodnou svou říš,

Ty, Sokole můj, k blankytu vzlet' výše a s Tebou též i všech Tvých káňat roj, by v oblacích, kde odvahou se dýše pro příští svůj se posílila boj...

Jen tam, kde prostor jiskří slunce jasem, kde noc je zlatem prozářena hvězd, kde Volnost k nitru vznešeným hřmí hlasem, jen tam, jen tam Tvé pravé místo jest.

K národa metám nejvyšším necht' nesou vždy křídla Tvá Tě, Sokolíku můj; at' kati naši divou mstou se třesou, Ty vítězně vždy na stráži své stůj,

Ty, který's nikdy neznal slz a strachu, ni zrádných smluv a vyčerpání sil, Ty českého lva starý, věrný brachu, jenž's v prvých řadách čestně vždy se bil,

Ty, ptáku volný, s láskou k němuž zříme, čím's byl nám dřív i nadál zůstaň nám: symbolem snah, v nichž Táboritství dříme a smrt z nichž srší porobě a tmám!

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the National Gymnastic Union of Sokols of U. S., North America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Editor:

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year

Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k této a jiné musí býti v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

F. K. Šnepp:

SOKOLSTVO NA RUSI.

(Dokončení).

III.

Tož to bylo několik mých názorů o ruských Sokolech v době sletové.

Jak se mají dnes ke skutečnosti?

Vychýlili bychom se z obvyklé své spravedlivosti a objektivity, kdybychom neřekli, že ve dvou směrech vyjádřili jsme názor a doufání, které, jak dnes už doba a pravda potvrzují, naprosto zklamaly.

Je to v důvěře v ruskou mládež o posletový účinek.

Jedno i druhé vymklo se našemu očekávání, příjemným předpokladům a touženému závěru.

Ruští Sokolci byli nadšeni.

Vším a snad veskrze, leč zvláště teplotou českého srdce a tím nadšením, které všude v Praze a v Čechách provázelo Rusy, přijedší do slovanské matičky poprvé v tak motnutém počtu a semknutě.

Pomíjíme již výstředních zjevů mezi nimi, které neomalené nám prohlašovaly s bezohledným slovanským cynismem:

— Přijeli jsme, bychom počuchali — co je to Sokolství?

Pomíjíme je, neboť oblékali sokolský stejnozkroj poprvé a proto mysleli, že to ruská uniforma.

A někteří, dlužno s pravou konstatovati, převrátili ze Šavla v Pavla sokolského. Nikoli však všichni.

Než to nutno stejně kategorické a pravdivě ustanoviti, že všesokolský slet na ruské Sokolstvo ani z daleka neměl očekávaného vlivu a ni vzdáleně takového, jaký mívá na české Sokolstvo nebo bratry ostatních kmenů slovanských.

Očekávali jsme, že po sletu ruští účastníci jeho, opojeni i přesvědčení krásou a vznešeností sokolské manifestace ve slovanské Praze, zachytí ve svém srdci onen hluboký cit a ono sladké víření, které se tají v podstatě a my-

šlence sokolské a v ruské své vlasti všemi silami a touhami budou hlásati z vlastního již názoru a uvědomění ušlechtilost a lepost sokolských snah. Očekávali jsme, že ruská účast na všesletu bude pevným a neochvěným základem lepšího sokolského života na Rusi, že účastníci jeho, vrátivše se domů, stejně nadšeně jako jiní slovansko-sokolští příslušníci budou šířiti smysl a důsledky věci sokolské a že ruský lid a ruská veřejnost uvěří již aspoň svým, když tak ztuhla a podezřívavě nedůvěřovala nám, sokolským učitelům, v předpokladu, že každý vždycky své chválí. Očekávali jsme, že šestý všesokolský slet vzbouří na Rusi to nadšení, které pohne ruskými nitry a dušemi a vnikne do ruské společnosti nemizivě a zřejmě. Očekávali jsme, že těch 600 ruských Sokolů a Sokolek zapálí u domácího krbu věčný oheň sokolské solidárnosti i sokolské myšlenky.

Očekávali jsme a — čekáme do dnes.

A jak dlouho budeme čekat, je dosaváde tajemnou a neurčitou otázkou.

Odpověď pak může býti jedině ještě tajemnější a neurčitější.

Ruský sfinx zůstal sfinxem!

Aspoň pro sokolské cítění, pro jarou sokolskou mysl, pro životu sokolskou ideu.

A tak pravdu napsal ruský publicista V. Kuzmin-Karavajev v retrospektivě, věnované sletu:

“Jak by nebyly modní v Rusku nyní sokolské cvičení a sokolský tělocvik, než ani idey ani podstaty českého Sokolstva my, Rusové, neznáme.”

Tak zní ruský hlas a žel tisíckrát, pravdivý!

A praví to Rus, jenž byl na sletu, a o Rusech i těch, kteří byli v Praze a rovněž většinou o těch, kdož byli v sokolském kroji.

Bolestný výkřik pravdy.

Zkrátka (úvaha o tom rozšířila by se do nekonečna), všesokolský slet i ruská účast v něm na ruské Sokolstvo neodvlivnila se tak, jak všeobecně očekáváno a jak, máme za to, očekávali i ti z ruských bratrů, přítomných na Letné, již poctivě a oddaně ztrávili mannu sokolskou a sladký pokrm slovanský.

Máme k tomu ještě dodatí obvyklé ruské:

— Což dělat?

A mávnouti rukou a jíti dále?

To je již věc sokolského a českého svědomí.

Ale ještě bolestněji a hlouběji se nás dotklo, že jsme se dočkali zklamání v ruské mládeži.

V tom silném a svěžím elementu, v nějž doufali jsme téměř bez jediné pochyby a v nějž skládali jsme nejradostnější touhy a veliké kýžení.

Až nás mrazí v duši při psaní této pravdy.

I mimoděk a přímo zoufale si vzpomínám, co mně řekl jeden ze zkušených Rusů a spolkových činitelů, když jsem s neskonalým utrpením a přece hrd na nezlomné své přesvědčení a čisté svědomí odcházel v čele několika set jiných a mladých mužů z prvního Sokola v Moskvě:

“Přeji vám ze srdce, byste zvítězil v dobrém svém hnutí, ale na ruskou mládež se spolehnouti nemůžete...”

Jak bolestně cítím nyní tuto jistinu, nezvratnou a podivuhodnou!

Ta slova jsem slyšel rok před sletem a nyní, dva roky po sletu, zní mi smutně a hořekovně v duševních uších.

Vždyť je stejně smutnou pravdou i to, co napsal bratrský hánc ruského Sokolstva:

“Ruská mládež vidí v sokolském tělocviku prostředek k tělesnému utužení a málo se zajímá o to, co je Sokolstvo po ideové stránce... Mnozí členové (sokolských jednot) přestupují do sportovních spolků...”

Dnes je to ne dvojnásobná, alebrž mnohonásobná pravda.

Jmenovitě, pokud se týká ruské mládeže.

V tom ovšem vinna je ne sama a výhradně ruská mládež, nýbrž především výchova, které se jí dostává a pak, zvláště, ruská předpodivná povaha, což, věru, na podstatě záležitosti ničeho nemění.

Ano, ruské mládeži je mnohem milejší a půvabnější i nejměstřednější a zkarikovaný sport, nežli tuhá, směrná a povšechná tělesná výchova.

Kdež potom chtít na ní, by se ponořila ve hloubku, vytrvalost a mnohostrannost sokolské myšlenky!

Snadný a lehký sport, vynášející jedince na odív očí a pídestal slávy, egoistický a celek, vyšší a složitější zájmy pochovávající ji vábí a láká mnohem více, nežli oduševnělá, mravně povznesená a všeobecně užitečná věc sokolská.

Proto dnes už na Rusi není modou tělocvik, a zvláště ne sokolský, nýbrž sport a jen sport.

Z tetěž příčiny sportovní cvičení na ruské olympiádě v Kijevě zatlačila sokolská a vystoupení Sokolstva vůbec.

Dnes ruská mládež stojí s dychtěním u zlatových bran sportu a za vonnými humny sokolských řad.

To bylo druhé naše posletové zklamání, v něž jsme nedoufali.

Bylo i třetí zklamání v našich předpokladech, avšak to je již téměř napraveno, proto bylo by zbytečno o něm se šířiti. O sletu ruské Sokolstvo nevstoupilo do Svazu Slovanského Sokolstva. Nyní již je jeho členem.

Uzavíráme zběžnou naši stať v hořkých vzpomínkách na smutné zkušenosti v Sokolstvu a se Sokolstvem na pobratimské Rusi.

Ano, dnes musíme nepokrytě říci, že toho půldruhého sta českých cvičitelů, když ne venkoncem vynikajících cvičenců, tož jistě poctivých a platných sil sokolské organizace v české domovině — bylo vlastně škoda pro hltavou, velikou a nevděčnou Rus.

Snad ani ne pro Rus, avšak pro tu současnou mravní, kulturní, nacionální i slovanskou úroveň a povahu, která ovládá většinu Rusů. Při tom pak ještě vypustili jsme potutelné epithaton "kosmopolitickou".

Ba, jsou výstřelky, které vzbuzují podiv — jako několika oněch ruských mladých mužů, kteří za doby balkánské války vstoupili z přesvědčení a odhodlaně v řady turecké armády — než co má vzbuzovati, když výstřelkem jeví se celá povaha?

To ve slovanském pomnění a bratrské rozvaze vymyká se již z našeho péra, tak bolestně, jak pochopíte, bratři, zkoušeného reprodukci pouhé a zběžné pravdy.

Což slovanské a české srdce je odsouzeno ku věčné a stálé bolesti?

Ó, těch slz slovanského utrpení!

Josef Štíbr:

ČESKÁ ŽENA A VEŘEJNÝ ŽIVOT.

Není tomu dávno co zase jednou u nás rozčeřila se vlna toho našeho veřejného mínění, a dle mého náhledu podobná věc může než jen dobro pro celkovou naši věc přinést a tu chci též svůj náhled podati s tím úmyslem, že čím více lidu přemýšlí a podá své názory tím snáze nechá se věc do pravých kolejších uvéstí.

Slova učitele br. Beneše, která to rozčeření mezi námi, zvláště pak mezi našimi ženami působila byla jen mužná a poctivá. Vyslovil svůj náhled na který každý člověk má právo a pak vždyt' ani nemůže a nesmí jinak jednati má-li se jeho cesta k nám potkati se zdarem.

Jsem zde po dráhná léta, působě ve veřejném životě a myslím, že mám taktěž právo promluvit do veřejné záležitosti týkající se nás všech. Běří z části v ochranu americkou českou ženu na slova br. Beneše, tím však nepravím,

že jeho úsudek byl nemístným. Vím, že učitel br. Beneš měl na zřeteli jen dobro a láskou prospěti české věci byl veden a proto srdečný mu dík! Byl prvním z těch, kteří neohroženě řekli co si mysleli a tím právě vždy dokázali, že poctivě míní.

Přehlížím tu práci amerického Čecha za tu dobu co usadil jsem se v této zemi při všech těch nedostatecích — a je jich mnoho a mnoho na něž jsme často jak soukromě, tak veřejně poukázali při tom rozptýlení po celé této velké Unii, při té rozháranosti této nové země, kde na jedné straně soused Němec a na druhé třeba černocho a za toho amerického hesla: "In dollar we trust", které však od nepaměti přijalo skoro veškeré lidstvo. Probírám veškeré tyto okolnosti a poměry i musím dle nestranného úsudku uznati, že americký Čech vykonal poměrně velkou práci pro českou věc a zvláště americká Češka, že má značný podíl na této práci. Jsem nespokojen, chtěl bych v té naší vesničce tam o kusu dobrého zdravého chleba žiti, nežli mnohdy zde před plnou mísou, která často horší kusu dobrého chleba.

Protiví se mně šarlatánství, jímž se mají zakryti naše chyby, často zhořkne to přílišné bratrství a sesterství, avšak srdce stiš se, musíš němým být a rozum musí ovládnouti a ten povede k tomu, co pozoruji již dlouhá a dlouhá léta a takto usuzuji.

Kdo byli ti první přistěhovalci, již položili semínko z něhož jest již dosti silný stromek v této zemi a toho ovoce, jež i svým bratřím a sestram v Čechách urodil? Ruku na srdce, co by si český lid pomohl, kdyby se stalo a nás okolo 700,000 Čechů amerických se najednou zvedlo a přestěhovalo se do naší domoviny? Řekněte mají peníze a mohli by obchodně zem povznést, avšak ty peníze vydělali zde, mají právo je odvážeti? A pak vždyt' ono to není s těmi dollary tak veliké jako se dělá a má naše vlast dosti půdy dle nynějšího systému rozdělení, aby nás živila? Mimo to, kdybychom se mnozí v cizině neusadili byl by svět o českém národě tolik zvěděl? Vždyt' nejsme jen my Američané, kteří jsme odešli z vlasti proč pořáde na nás jen se poukazuje a my doma odsuzování? Ztratil se Komenský svému lidu, že v cizině žil a tam své kosti složil? Chceme z Ameriky udělat Čechy? Nechceme a nesmíme, poněvač bychom byli zrůdci této velké republiky, jež nás přijala. Nechceme býti upíry základních forem této svobodné země, ale chceme našim sousedům dokázati, že máme též někde svoji kolébku, kde jsme se zrodili, že nejsme světoběžníci, že poměry které nás sem zahrnaly snažíme se využítovati a pracovati, aby tato zem dala základ ku sbratření se všech národů pod jedním praporem lidskosti. Americký Čech jde za vysokými ideály a věřím, že kdyby náš lid byl blíž sebe na příklad, kdyby se usadil ve státu Ohio, který jest as tak velký jako naše stará vlast, že by jeho práce byla účinnější a pozoruhodnější. Tímto vysvětlováním však milý čtenáři a čtenářko nemysli, že chci lichotiti a snad tvrditi, že mnoho děláme. Nikoliv i při té velké roztříštěnosti bychom mohli mnohem a mnohem více vykonati jen dobrou vůli míti!

A nyní k pravému jádru věci. Či vinou, že mezi námi není více pospolitosti, více pochopení pro dobro a krásno, více práce již bychom českou věc ne pouze před našimi zraky ale i před zraky našeho souseda cizonárodovce povznášeli... Tak jako učitel br. Beneš neohroženě podal svůj náhled tak projevím též sám a tvrdím, že jest hodně vinou českoamerického muže! Ten se obětoval bezpříkladnému spolkaření a hospodám. Připouštím, že česká žena jejím spolkařením často zanedbá jinou věc, avšak nahledl jsem v práci našich žen a přesvědčil jak, ne jen jí na vzdělání prospělo, ale že i její dítky mnoho z jejího působení získají a nám se neodcizují. Zároveň jest známo co ony ženy vykonaly ne jenom v jejich spolkovém životě, kde více upřimnosti, nežli u mužů, ano jejich jednání má spíše sesterský

ráz a to i v celkovém životě veřejném. Zdali s něčím ony před veřejnost přišly vždy bylo důstojné a dokonalejší, nežli mužských sborů, spolků a jednot. V jejich programech o veřejných vystoupeních vždy najdeš český ráz, českou báseň a český zpěv, český prapor vlaje vždy nad každým jejich počínáním. A ne pouze v jejich kruhu, ale vždy kdy jedná se o českou věc, at' na poli uvědomění aneb humanity česká žena podává s ochotou ruku k dílu. Však si zvykli namnoze již naši mužové vkládati práci na českou ženu a to pro své pohodlí. Často jsem slyšel při tom aneb onom podniku slova: "Dejte to našim ženám, ty mají na to více času a mají lepší hubu!" A tak naše ženy mužovou pohodlností byly hnány do veřejného ruchu. Nesporno, že i americké poměry, které prý dávají ženě právo větší nežli kterákoliv zem (o čemž pochybuji) s jejich bláznovským sufražetvím více škodlivým, nežli prospěšným pro rovnocennost ženy s mužem i zde mnoho působila. Americká žena sobě volnost postavila do nepravého světla, ona se honí za světlouškou, volá po právu a sama šlape na to svoje svaté právo, mateřství. Znáám mnoho těch vůdkyň, které jako furie s kloboukem nejnovejší mody na hlavě po podium se prohání. Mluvte však s nimi o manželství, aneb blahu rodném i odseknou vám, že mítí děti jest hloupostí a v mužích handluje americká žena jako v kudlách, dnes toho a zítra jiného.

V Čechách často s neláskou přistupoval ženich s nevěstou aneb opáčně k oltáři, avšak zvykli si, přišly dívky a oni v lásce otcovské a mateřské našli štěstí a v tomto štěstí i láska se dostavila. V Americe se láska měří čím více mužů neb žen tím větší láska.

Jednou pozoruhodnou věcí jest, že náš chudší lid více si všímá věci národní a v této jest činnější, nežli náš lid bohatší a jelikož mají také vždy více dětí, nežli ti bohatší připouštím, že děti oněch dost možná i tou prací jejich rodičů více trpí. Našeho doktora, advokáta neb soudce a jejich manželky málo vidět v té naší práci společné, tak jako jejich dívky at' již je v naší škole tělocvičné, ve zpěvu aneb ochotnických spolcích. Nevím co toho příčina, zdali nemají na to času, zdali ta naše věc za to nestojí, aneb že se nechtějí s těmi chudšími scházeti. Něco v tom být ale musí, neboť skutečnost dokazuje. A právě tím, že někdo z nás pozvedne hlasu i promluví slovo silnější prospívá již celku, neboť o věci se pak přemýšlí, uvažuje a mluví a tímto způsobem se může mnohé napravit, zlepšiti a pomoci věci ku prospěchu nás všech. Máme být v jednom nerozlučném řetězu, ne jednotlivci, ale celek jest mocným!

Jaký lid, pravil jsem dříve, přišel sem položit základ k naší české kolonii v Americe, byl to lid z těch nejchudších českých krajů, lid ne jako teď za studováním poměrů aneb na zkušenou přicházející, zdali se mu zde bude líbiti aneb ne. Tento lid přišel hledati koutek na té matee zemi kde by svůj vezdejší chléb svými mozoly snáze vydobyl. Jeho filosofií bylo, že musí nejdříve vzít lopatu aneb motyku zdali chce sebe a své drahé uživiti a se uplatnit. Dnes se poměry nejenom Čechů ale všech občanů této země změnily, že se může žádati více na Čechu americkém nežli dříve. Vezměte historii Spojených Států za padesát roků a zůstane ohromení nad převratem, který se stal v této zemi a my s našimi 700,000 Čechy v této 100,000,000 zemi zajisté nemůžeme býti prvními zde a zároveň snad se stát příkladem našich tam za mořem.

Zmínku, kterou jsem učinil, že vina zlepšení spočívá na muži a že zbytečně tráví čas v hostinci chci ihned odůvodniti. Nejsem zaujat proti hostincům a jsem nepřitelem amerického šábescitví, ano jsem i pro nedělní otevření hostinců jistých hodin kde by mohl člověk po celotýdní práci se s přítelem osvěžit a o rozličných pro dobro lidské společnosti věcech promluvit. Jsem ale proti systému a ho-

spodám, jež utvořil americký politikář a šábescit a na něž si zvykl americký lid. Hostinská místnost jest stavěna na oči veřejnosti jako nežádoucí a to zastanci církví, jelikož jest to pouze jedna veřejná hovorňa lidu v níž má každý člověk svobodné slovo. Americký lid měl by si toho být vědom, že ten lid, který pracuje na uzavření těchto místností nečiní tak pro zachránění lidu od pití nápojů tak jako před slučováním a přemýšlením. Ovšem, že kartami při nichž vydržíme seděti po mnoho hodin a hádati se kterého trumfa jsme měli nésti aneb po schůzi, kterou co nejrýchleji odbydeme, abychom pak mohli bratra u báru co nejvíce strhati a pošpiniti špatně prospějeme té veřejné hovorňe aneb dobru společné věci.

Ostatně ti naši bratři, kteří sem přijeli nás poučit a na chyby ukázat nám vždycky také pravdu nemluví. Mnoho jich nám řeklo, že přílišné spolkaření a mnoho spolků zabíjí náš společenský život. Jest vidět, že si nás však správně nevšimli, vždyť my zde vlastně máme více nespolků, nežli spolků . . .

Mohlo by se mnoho a mnoho o této věci psáti. Co však platno, zdali se kde hlas pozvedne pro dobro, na chvíli se rozbouříme, debatujeme, rozčilujeme a za chvíli opět tím starým vyjetým úvozem, kde koleje jsou již tak hluboké, že než velkým trhnutím nechá se ten náš národní vůz přejít jinou cestu. Leckdys zasedne k opratím též dobrý vozka, že koně zaberou avšak máme těžký náklad z něhož nutno ubrati máme-li dojeti k cíli! V nynější době pokusil se náš br. Beneš vzít opratě v pevnou ruku začez dík všech lidí dobré vůle.

Karel Matoušek:

“PŘÍTEŽ”!

Vždy nelze s hůry pohrdavý
zrak chýlit v zápasící davy
a nad bouřlivou časů vlnou
stát s neúčastí pohodlnou;
čas bývá, kdy v tom boji krýt
své barvy čestno není,
kdy třeba vetknout na svůj štít
znak svého přesvědčení!

Svat. Čech. “Nové písně.”

Již třicet tomu let, co do Prahy zalétla smutná zvěst o předčasném skonu velkého zakladatele sokolského sdružení, Dr. Miroslava Tyrše. Hluboký smutek tehdež ovládl všechny věrné soupence myšlenky jeho, smutek smísený s obavou, zdali smrt zakladatele nezasadí též osudnou — smrtící ránu i jeho velkému životnímu dílu! Obavy ty byly do jisté míry oprávněny, vždyť nejednou bylo patrné, že sokolská organizace bez nadšení a neoblomné energie Tyršovy, sotya by sobě razila cestu útisky a neporozuměním. Dílo jeho bylo ale budováno na příliš pevných základech, jež hluboce již tkvěly v půdě české, takže nelitostná smrt mohla zničit pouze život Tyršův, ale jeho myšlenky, jeho díla se dotknouti nemohla. Dílo to odrazilo náraz smrti a hlásá světu uskutečňený sen velkého bohatýra. Uskutečňený? A úplně? Divná otázka — snad, ale dnes po více jak padesátileté činnosti jednot sokolských také oprávněna. Nechej kritice své podrobiti činnost a postup jednot sokolských tam doma — ve vlasti, neboť nebyl jsem tak št'asten, abych z blízka činnost jejich sledovati mohl. Vím jen tolik, že přes veškeré stesky na liknavost a nedbalost členstva, jež i sám Tyrš časem projevovat, dosaženo bylo pozoruhodných, ne-li obdivuhodných výsledků, jež později k nápodobení nás, přiměly i ty tábory, které kdysi pro snahy sokolské měly jen slova odsouzení. Vyrostl jsem na půdě “svobodné” Ameriky a Sokolstvo poznal jsem jedině z činnosti našich jednot ve Spoj. Státech; proto číra tato jen na činnost naši zde se vztahovati může. Předem pravím, že nemám úmyslu

vše, co se tu konalo neb koná odsuzovati, aneb za bezcenné prohlašovati. Naopak s radostí upřímnou doznávám, že i tady po padésáte let se misty horlivě pracovalo a že nikdy neutuchla snaha jednotlivců po hlubší a soustavnější práci tělocvičné tak vzdělavatelné. Zásluhy mnohých našineců jsou neocenitelné, vždyt' bylo jim pracovati v prostředí, jež sice dává každému plnou volnost společovací, ale zas na druhé straně ubíjí každou ušlechtilou snahu. Nuže, jaké výsledky jsou té práce naší veškeré? Vzhledem k značným obětem peněžitým, jež již přineseny byly, i při pomýšlení na tu energii vyplývanou, jsou — výsledky — příznejme — při nejmenším, hodně neuspokojivé. Kdo sleduje let Sokola tady za mořem, viděti musí, že ten náš symbolický vůdce nemíří přímočárně k cíli, ale za hodně velkých oklik; že let jeho je těžkopádný, že křídla často umdlévají ve víchru zápolu, a Sokol náš, že strháván je v nižší vrstvy vzduchové, kde se mu těžko létá a těžce dýše. Maně pátráte, zda na spárech jeho není břemene — přítěže, jež překáží mu v letu. K žalu svému se přesvědčíte, že ten Sokol náš skutečně má přítěž — hodně těžkou a tak přikovanou, že nemůže se jí zbaviti. Ptáte se, jakého druhu ta přítěž je? Zanechám symboliky a povím vám, že tou přítěží není železná koule přikovaná ku spáru Sokola, ale že ní jsou — mnozí členové sokolských jednot. Ovšem jen někteří, ale je jich dosti, aby mohli činnost našich jednot zeslabiti, ba mnohdy se jim i na čas podají činnost některé jednoty směrem nepravým obrátiti. I když slovům mým uvěřeno bude, přec některý bratr řekne: "Ale v členstvu eviřicím máme ty pravé Sokoly, na něž můžeme býti právem hrdí!" Ano — máme, ale ani ten úzký kruh členstva eviřického není ušetřen — přítěže. Slyšel jsem kdys slova hrdě pronesená: "Nebude-li nám vyhověno, přestaneme eviřit!" A nenašel se nikdo, kdo by bratru tomu řekl, že sdružení sokolské může takové lidi velmi dobře postrádat. A dosti je těch, kteří sice eviří jako praví Sokolové, ale duch naší organizace je jim cizí — to co kdysi řekl nebo napsal Tyrš, nemá pro ně ani té ceny, aby snažili se pochopiti slova jeho — by poznali, jakými on je chtěl míti. Připouštím, že vina toho spočívá na některých jednotách, které sice dovedly z mladých členů vychovati dobré borece, ale sokolského ducha jim vštěpovati nedovedly. Takoví pak členové dovedou sice hájiti vše, co k pokroku tělocviku čelí, ale odmítavě chovají se ku všemu, co směřuje ku výchově ducha, nemají pochopení pro lásku naši k vlasti staré, kteréžto lásee zas jiní přinášeti obětí se snaží, dobře vědouce, že to povinností naší nejpřednější! Je smutný zjev, kde bratr Sokol zrazuje jednotu od zakoupení české knihy, zvláště tam, kde těch knih není nazbyt, ale spíše citelný nedostatek. Týž prožívá život svůj bez české knihy, doma jen anglicky hovoří, sám — snad i žena ani česky správně čísti nedovedou — tedy nač má jednotu vyhazovati peněz na knihy? On se bez nich obejde a to velmi dobře, at' obejdou se i jiní! Není člen takový, byt' i dobře eviřil, na závadu našemu pokroku?

Snad těmito slovy jsem trefil někomu do noty, ale prosím, jen trochu strpení — chej poukázati ještě na jiné věci. Jsou členové, kteří by nelitovali ani tisíců dollarů, kde jedná se o to, zaopatřiti sobě na účet jednoty zábavu třeba i dosti pochybnou. Hned počnou vykládati, že Sokolovna nesmí býti jen samá knihovna a samé nářadí, ale že je třeba, aby se členstvu zaopatřila zábava, jež by je udržovala pohromadě, čímž by se pozvedl náš společenský a národní život. Tot' se ví, že "o řízný ležák" by při tom bylo též náležitě postaráno. Líčí se výborný stav pokladny, jen aby se nikdo té oběti nelekal. Ale přijde-li před jednotu k projednání otázka, kolik boreců vyslati na závody, tu je zajímavou pozorovati jednání některých, jimž kdysi na nějaké té tisícovce nezáleželo. Spustí as následovně: "Ale to víte, milé bratří, že bychom Vám to rádi dopřáli, vždyt' tělocvik je prvním naším účelem a měli bychom náramnou z toho radost, kdy-

byste mohli všichni do jednoho na závody jet. Ale uznáte drahouškově, že to nejde; vždyt' v pokladně není ani centu; členové se nám mohou rozstonat, pomřít — jsme dlužni na všechny strany a proto máte-li srdce v těle a v něm trochu lásky k té naší krásné věci sokolské, tak prosíme Vás, ty závody vypust'te z mysli!"

Nuže, čtenáři, chápeš proč tak pomalu se náš Sokol blíží k cíli? Nejhůře ale pochodí ten, kdo jednotě sokolské připomíná svobodomyšlné zásady a chce, aby členstvo se jimi řídilo. Taková svobodomyšlnost nic neznamenající, jež dovoluje by si každý dělal co chce, taková svobodomyšlnost žijící v dojmavě shodě s různými kazateli a jich nádhončímí, ta je mnohým ještě přijatelná, ale svobodomyšlnost ryzí, neznající kompromisů a ústupků, ta nalézá v řadách našich málo přátel. Hned narazíte na výklad, že nepokračuje žádný spolek, který ve věcech náboženských staví se na krajní stanovisko. Máme mezi sebou mnoho těch bratrů obchodníků, kteří velmi neradi vidí, když se někdo s někým hádá a zvláště o víře. Svobodomyšlnými můžeme býti, ale nač to křičet do světa? Jak krásně by se to sokolovalo a obchodovalo, kdyby nebylo těch zbytečných tahanic o víru a toho — rypání! Vždyt' oni bratří obchodníci také zrovna moc nevěří, ale je-li třeba v rodině nějaké té veselky nebo křtu, nu tot' se ví, že se jde do kostela. Nač dělat nějakou provokaci? Taková věc by mohla člověku škodit na obchodě a to kněžské požehnání dítěti celkem neublíží. Aspoň mu žádný nebude moci vyčítat, že je pohan. Při tom — rozumí se, dojde-li na vyprávění farářských vtipů, zasmějeme se od srdce. Vždyt' na víru nic nedáme. Tak se smýšlí — tak se jedná. Zásadami je opovrhováno a přes největší přechýny se přechází k dennímu pořádku. Proto lidé polovičatí jsou namnoze přijímáni s otevřenou náručí. Ale slovo k Vám — bratří obchodníci sokolských sdružení! Nenapadlo Vás, že svým odporem proti provádění zásad svobodomyšlných stavíte se v cestu pokroku jednot našich — že stáváte se přítěží? Poznali jste katolického obchodníka, který k vůli kšeftu by nechal dítě svoje nekřtěné — který by k vůli zákazníkům zapíral své náboženské přesvědčení — který by své kněze nabádal, aby přestali kázati proti svobodomyšlnosti? Až mi takového ukážete, dám Vám i já za pravdu. Ale takových není — a proto bud'te i Vy všichni věrni svým zásadám, jako druzí jsou věrni svoji víře. Proto v čelo této stati dal jsem slova Čechova a prosím Vás, ty poslední čtyři řádky přečtete si znovu a zapamatujte. Též Karel Tůma napsal: "Když mužem jsi — tož mužem bud'!" A slova ta dobře přilehají na naše Sokolství . . .

Je více ještě té přítěže. Jsou tu ti, kteří z tělesné i duševní lenosti brání jednotám by prováděly eos nového, dříve neznámého, jsou tu ti, kteří v zárodech dusí každou ušlechtlejší snahu svým výsměchem a pohrdáním, ti, kteří proti každému účelnému návrhu vystupují poněvač nebyl výmyslem jejich a je-li přijat, neustanou, dokud výsledky návrhu toho nezničí. Jak se zachvějete nevolí, slyšíte-li z úst člena: "Jsem třicet let Sokolem", když víte, že ten člověk ze sokolských zásad nepochopil toho nejmenšího. A lidé takoví namnoze chtějí, aby v jednotě šlo po jejich a ne-li, pak přestanou podporovati podniky vlastní jednoty, aby dokázali, jakými že jsou Sokoly.

Nevim, budou-li slova má pochopena. Nejsou psána z touhy po odsuzování, ale ze žhavé touhy po nápravě. Já rád bych viděl jednoty naše v horečné činnosti, ve stálém ruchu, a zatím spatřuji na mnoha stranách malátnost — živoření. Jak to napravit? Starejme se především, aby zmizela ta "přítěž". Není třeba jí násilím odpoutávat, ale poučováním a výchovou, jež by hlouběji šla, lze tu přítěž pozvedati a tím Sokolu nadlehčovati v letu. Při dobré a vytrvalé snaze z té přítěže vyroste v mnohý brk, jenž byl by moenou podporou perutí Sokola.

Jsem připraven na výtku, že do jasu radosti a plesu vrhám černé stíny. Nikoliv bratři, i já se budu radovati nad úspěchem slavných dnů sletových v Omaze. My ale nepořádáme sokolské slavnosti jen proto, bychom při nich se opojili omamnou slávou, my právě v těch slavných a vážných okamžicích chceme sobě připomínati jasné svoje cíle, zvažiti své nedostatky a chyby, bychom vyvarováním a nápravou dospěli až tam, kde by čistá radost naše nebyla kalena jedinou trpkou vzpomínkou.

Antonín Jurka:

“Z BESÍDKY DĚTSKÉ”.

(Roč. II. číslo 2. dne 10. ledna 1885.)

“.... Jest nyní již všeobecně známo, ač posud jen málokde se provádí, že vychovávati máme nejen svého ducha, nýbrž i, a to souměrně, naše tělo. Duševní práce a tělocvik patří k sobě a mají se sledovati jako noc a den.

Tělocvikem pěstuje se poslušnost a přítomnost ducha, učíme se pozorovati ostřeji, šlechtíme krásochut', povzbuzujeme snaživost, srdatost, odhodlanost, sebedůvěru a účinnost. Vysoký význam tělocviku pro zachování a prospěch zdraví dorůstajícího pokolení, a pro získání tělesné i duševní svěžesti jest jasný, bohužel ale přec namnoze zůstává zneuznáván.

Pro smysly jest tělocvik příjemným oživením a způsobí tudíž spokojenost a veselost. Zároveň ale jest i zotavením. Obého: veselosti a zotavení jest vám dítkám třeba, obzvláště v době, kdy vám navštěvovati jest školu.

Kdyby jste stále a stále jen zabývali se starostmi o naučení se jistým úkolům, vypracování jistých úloh, a jen se učili a mučili, brzy by vám tvářičky zbledly, veselá mysl vaše byla by ta tam, a konečně přešla by vám i chut' k těm samým lopotným pracím.

Tělocvik jest velevýznamný pro vývin veškerého vašeho ústrojí. Oko, ucho, hmat a svaly stále se musí evičit, aby nabyly dokonalosti. A to se děje jen na cvičišti. Hej, jak se tam vypracuje ruka, rámě, noha, hlava, všecko! Krev rychleji proudí, svaly se sílí, tělo jest svěžtější, obratnější a rychlé přeměně náchylnější.

A protož, kde se vám příležitost skýtá v městech súčastněte se tělocviku, všichni hoši i děvčata, tužte páže, pěstujte pro zdravého ducha zdravé tělo.”

P. S. Tak jsem hovořoval se svými malými čtenáři před skoro 30ti lety. Sokolských vzpomínek již jsem napsal po různu, a žiji ted' pouze nadějí, že za dva roky, dá-li panbůh zdraví a panyňka Maria peníze, budu slaviti s chicažskými Sokoly padesátku. Řekněte jim to, příteli redaktore, a řekněte jim, že jim pak přednesu tu samou řeč, kterou jsem jim přednesl, dne 19. října 1866 v síni Slovanské Lípy na Clinton ulici, roh Van Buren.

Dr. Jiří Guth:

MEZI LIDMI A S LIDMI

. . . . Význačnou vlastností zásadního jednání jest důslednost. Pokud zásady svoje za správné uznáváš, říd' se dle nich a buď důsledný. Měj svůj životní cíl a jakmile ho uznáš za dobrý, od něho neustupuj, pokud jdeš za ním správnou cestou. Vyrvalostí a pevností ve věcech dobrých jen získáš. Zásada jest jako víno, je tím lepší, čím je starší.

I kdyby tvůj život měl ledažaké podivnosti, ne každému snad srozumitelné — lidé budou chvíli nad nimi kroutiti hlavami, ale na konec se spokojí a nebudou ti moci odepřiti úcty, budeš-li jen důsledný. Často lidé jen proto podezírají správnost a účelnost jednání, že se jim zdá, jakoby nezapadalo do rámce soustavy toho, který tak jedná, čili, že je známkou nedůslednosti. Nastanou-li spory zásad, konflikt

povinosti, má zvítěziti zásada vyšší. Souhrn zásad tvoří mravní přesvědčení neb svědomí, zásadní jednání má tedy vyplývati z přesvědčení

Karel Vaniček:

SVĚTLOU STOPOU!

Sokolství! Kolik síly a krásy, pravdy a dobra tají se v pojmu tom, kolik štěstí přinesla již ta myšlénka nádherná, povzbuzení sil tělesných i mravních směřující! Sám jsem v ní radost ze života našel, ona kotvou se stala žití mému, a stejně od jiných mám, kteří poslechnuvše hnutí srdce, oddali se službě Sokolství. Ta služba ovšem nejednoho sebezapření žádá, četné oběti přikazuje, ale jak velkolepým klidem za to naplňuje mysl věrných svých, jaký mír vlévá v srdce jejich a jak vysoká to podstat', na kterou přivádí všechny ty, kteří přemohli svody všedních povrežností a břichopásného sobectví. Jakoby duch všehomíra vynesl je na vrchol hory vysoké, odkud suverénně shlížejí na všecko to žabaření lidí směšných a ubohých, kteří hříčkami a malichernými spory maří čas, neporozuměvě době, “ve které dnové více, než druhy léta váží”

A s těch výšin nejčastěji zalétá vděčná mysl k tomu, z jehož duše jasně vytryskla všecka ta náplň podnětů velkolepých i hnutí ušlechtilých. Pokud živ byl, přestávali jsme na tom, že kochali jsme se zvukem mocného slova, kouzlem mohutné osobnosti jeho, ale čím více vzdaluje se nám zjev Dra. Mir. Tyrše, tím úsilněji oddáváme se studiu všeho, co zanechal nám v dědictví duševní

Dr. Jos. Hoffmann:

PO TŘICETI LETECH

Není zajisté vhodnější doby, vhodnějšího uctění památky Tyršovy, jako právě bratři a sestry zaoceánští tou dobou, kdy hotovíte se k zápolu sokolskému, tam na dalším Západě Vašem, v té Omaze

Od toho sletu našeho tolik se změnilo a Sokolství dere se v před přímo mohutně, mnohé se vykonalo a tolik ještě zbývá vykonati zejména v území ohroženém, v těch našich menšinách, kdež jsme se byli po letech shledali a jimž na posilu Brno vyšlo velkolepým a znamenitě se utvářevším svátkem sokolským. Píšu v době příprav a vzpomínám toho našeho velikána, toho našeho Tyrše

Dlouhou porobou zlomená síla národa našeho jím vyvolána byla k posile a utužení všech, založili to naše Sokolství i ukázal nám stezky pro vážnou práci národní a jak založil, že dnes výsledkům její obdivuje se celý vzdělaný svět, třeba doma ještě mnoho bylo překážek a nepochopení, ano přímého i hanobení a drobení sil. Všechno se dnes již podle vzorů sokolských organizuje a tělocviku chápe, jako prostředku k dosažení třídních choutek, ale nám nevdá, ani vzdor a vztek klerikálů, ani vytáčky jiných celků politického zbarvení. Jde se v před

Bylo v létě, kdy před třiceti lety dlel jsem v Praze.

Prvá zvěst' doletěla, že Češi američtí přijedou, aby navštívili Národní divadlo. Jaký panoval tu rozruch, jaké nadšení nelze ani vypsat i v našich kruzích sokolských již s jistotou se počítalo, že dojísta i mnohý Sokol a Sokolice přijedou s výpravou, jež nabývala větších a větších rozměrů.

Srdce Čech, celá Praha a s ní celé Čechy se těšily!

A těšil se i ten veliký náš Tyrš, který žel však slavných dnů se nedočkal. Protože pak v roce letošním po třicáté již jeví se osmý srpen, od té chvíle, kdy v divokých vlnách horské bystřice navždy dobušilo junácké srdce Tyršovo, dovolte, abych připomenul Vám jedné chvíle, jednoho momentu památného, který jistě bude zajímati a k poznání velikého českého člověka našeho jen přispěje

Není nové ale kladu jako hrstku pomněnek na rov toho, jenž měl i to Sokolstvo americké rád, tu Národní Jednotu Sokolskou, jejíž čestného členství vážil si nad míru . . .

“Tak tedy přijedou krajané američtí?! Hm, ani nevíte, proč na mně ty zprávy působí tak radostně, pánové. Přiznám se vám upřímně: mně jest národ český příliš malý, příliš nepatrný, hrdošti mé nestačí těch několik milionů, co nás je. Proč není zvykem u nás říkati: jsme národ stomilionový, jsme synové největšího kulturního národa evropského, proč neustále jen dovoláváme se těch pěti nebo šesti milionů — bud' me přece větší, když to možno, a zřekněmež se malicherného partikularismu, jenž staví hráze mezi Čechem a Slovanem. — Pardon! Chtěl jsem mluvit o Američanech. Ano, pánové, podnik, ježž uskutečnití zamýšlejí američtí bratři, povznáší mne a naplňuje hrdošti z té příčiny, že k tomu je dokladem, že vlastně máme nyní vlasti dvě. Čechové američtí dovrší tím svou zaoceanskou organizaci a provedou důkaz skvělý, že nejsou ve své nové vlasti rozptýlenými emigranty, pouhou kulturní mrvou v ei-

John Adams:

PROHLÁŠENÍ NEODVISLOSTI.

(Psáno za dlouhou dobu po vlastním projevu a činu a sice 1882.)

“Tážete se, proč tak mladistvý muž, jako Jefferson postaven byl v čelo výboru, jenž sepsati měl prohlášení neodvislosti? Odpovím ihned: Bylo na radu Franklinovu, že v čelo všeho co podnikáno stavěla se Virginie. Pan Richard Henry Lee, možná, že zajel do Virginie, k nemocné své rodině, pokud však vím, to nebylo příčinou jmenování Jeffersona. Tou dobou tři výbory najednou byly ustanoveny. Jeden na prohlášení neodvislosti, druhý na upravení článků konfederace a ještě jiný na sestavení smlouvy navržené s Francií. Pan Lee byl na výboru konféderačním i nezdálo by se vhodným, aby byl na výborech dvou.

Pan Jefferson dostal se do kongresu v červnu 1775 a přinesl s sebou již pověst dobrou jako znatel literatury, věd a šťastný talent spisovatelský. Jeho práce písemní se rozšířily i poznala se jejich cena, zvláště ráz a jádro vývodů.

Husův rodný domek v Husinci před vyhořením.
(Dle kresby v archivu krumlovském.)

zím státě, jež vykonavši úkol svůj, zmizí udušena a absorbována v živlu cizonárodním. Výprava jejich do vlasti o tom svědčiti bude, že chtějí žíti i v nové své vlasti dále co národ, pěstující jazyk svůj, obyčeje a mravy a udržující styky s domovem starým. Jinými slovy: Čechové američtí nejsou se stromu spadlé, zetlelé listy, větrem rozmetené, nýbrž čerstvým, zdravým výhonem, vypučelým ze starého kmene . . . Krátce řečeno, jsme národem v Evropě a jsme národem v Americe.”

Než minul měsíc nebylo ho více a myslí naší táhne přání, kéž by se byl dočkal toho rozmachu Sokolstva a všech těch výsledků práce své, jež teprve nyní v celém svém dosahu, jakoby vystupovala a nechala nás vytušiti na kolik v před dovedl Tyrš mysleti, na kolik organisovati a tu svou Helladu budovati na základech nejpevnějších . . .

Vzpomeňtež na něho a ctěte památku jeho tím, že neustanete v práci své a sledující jeho cíle, přičiníte se o povznesení jména českého i tam v těch cizích krajích . . .

Ačkoliv byl tichým členem kongresu, byl vždy tak dochvilným, přímým, určitým a rozhodným ve výborech a v hovorů svém, v tom ohledu jej ani sám Samuel Adams nepředěl, že záhy získal si srdce mého; a u této příležitosti dal jsem mu můj hlas i činil jsem vše možné, aby získal i hlasy jiných. Mám za to, že dostal o jeden hlas více všech druhých a to jej postavilo v čelo vlastního výboru. Sám jsem byl druhým, jenž získal nejvíce hlasů. Výbor se sešel, promlouval o předmětu a pak ustanovil pana Jeffersona a mně, abychom učinili potřebný náčrt. Stalo se tak asi protože jsme byli prvými v seznamu.

Výbor se sešel. Jefferson navrhoval, abych napsal sám. Řekl jsem: “Nikoliv.” “Měl by jste však.” “Ach ne, nelze.” “A proč vlastně nechcete?” “Vám by se hodilo nejlépe.” “Nechci.” “A proč?” “Dostí příčin.” “A jaké jsou ty příčiny?” “Příčina první — Vy jste z Virginie a Virgiňan měl by býti v čele této věci. Příčina druhá — Jsem jaksi odporový, podezříván a nepopulární. Vy sám pravý opak. Příčina třetí: Dovedete psáti desetkrát lépe mně.”

“Dobrá tedy pravil Jefferson, “pakli jste rozhodnut, tož dám se do toho a učiním, seč bude lze.” “A jak budete hotov, sejdem se k poradě.”

Měli jsme pak schůzi a listinu napsanou pročítali. Byl jsem velice mile překvapen krásným tonem a obraty řečnickými, jimiž práce tato vzácná jen hárala, zvláště ale odstavec promlouvající o otroctví černochů. Že odstavec ten nebude vřídne přijat zvláště jižními bratry v kongressu a že neprojde jsem již vytušil, však sám jsem nikterak nebyl proti. Byly tam i jiné výroky, kterých bych byl nepoužil, kdybych byl psal sám, to jest hlavně místo, kde král se zove tyranem. Považoval jsem za příliš osobní; mimo to jsem nikdy nemyslel, že Jiří byl by tyranem ve své povaze; spíše se mi zdálo, že byl svými dvořany na obou stranách Atlantu klamán a pouze ve své úřední hodnosti ukrutným. Myslel jsem si, že výrok taký jest jednak příliš citlivým a spíše jako nějaké domlouvání, které se do tak vážné a důležité listiny nehodí; protože však Franklin a Sherman měli později přehlédnouti, nepovažoval jsem za nutné, abych snad škrtl. Souhlasil jsem, aby se předložilo a nepamatuji se, že bych byl vůbec nějakých změn navrhl.

Podali jsme zprávy výboru pětičlennému. Přečtlo se a pokud vím ani Franklin, ani Sherman nekritisovali. Bylo na spěch. Kongres již čekal a tak listina památná byla předložena, jakž byl Jefferson napsal v plném znění a v jeho rukopise. Kongres určil as čtvrtinu, jakž byl jsem očekával; ano škrtly se i částě nejlepší a zůstalo pouze to proti čemu nebylo námitek. Za částě jsem se divil, proč nebylo nikdy uveřejněno v původním svém znění. Mám za to, že bylo k vůli silnému tahu proti otroctví.

Jakž seznáte, není tu celkem myšlenky, která by byla v kongressu po celá ta dvě leta se neprobrala. Vlastní částě nalezájí se v prohlášení práv a porušení těchto práv v zápise kongressním 1774. Ano, mnohé obsaženo jest již v pamfletu, jakž odhlasován byl a tištěn městem Bostonem, nežli prvý kongres se sešel. To pak bylo sepsáno James Otisem, jakž za to mám, v jednom z jeho světlých okamžiků, a upraveno i vyříbeno Samuelem Adamsem později . . .

J. Novák:

SOKOLSKÉ VÍTĚZSTVÍ V LONDÝNĚ.

Národní společnost pro tělesnou výchovu v Londýně pořádala v únoru osmý roční závod mužů, jehož účastnilo se 11 družstev a mezi nimi i družstvo londýnské sokolské jednoty. Sokolské družstvo dobylo po třetí již v těchto závodech první ceny (pohár).

Anglický časopis “Zdraví a síla” píše o českém družstvu: “Krása a ladnost všech jejich pohybů byla zřejmá od počátku až do konce a každý člen pracoval s rozumem. A právě byl to ten oduševnělý vzhled, který zíral s tváří všech a který scházal ostatním družstvům, jež cvičila mechanicky.”

Slovy těmi vystihl referent anglického časopisu směr sokolské výchovy. Sokolstvu nejedná se o to, vychovati jen silné a zdravé lidi, ale také lidi duševně bystré, Sokolstvo nechce jen pěstiti sval, ale vypěstovati i ducha, který by sval ušlechtilé ovládal a získanou sílu oduševňoval.

A ještě jedno vypořádal referent anglického časopisu na Sokolstvu. Ze zájmu, vzbuzeného opětným vítězstvím, navštívil londýnskou jednotu ve cvičební den a dojem svůj shrnul v tento úsudek:

“Každý člen spolku vypadá stejně, jak se sluší. Ne velice borei, řekli byste zajisté; a skutečně někteří jsou úplnými začátečníky. Ale nalézáme zde takové vrozené nadšení pro všechny druhy cvičení, které schází většině družstev anglických.

Když přijdete do společnosti těchto výborných chlapků, veškeré ovzduší zdá se býti naplněno cvičením a vaše dlaň vás zrovna srbí, abyste skočili na bradla nebo na koně a dělali vzklopky či kola, tak jak jste, ve svrchníku a s kloboukem na hlavě. A když vám pan Tyrš, instruktor spolku, zářící a v plné síle řekne: “Přijďte zase”, seberete jistě jednoho večera svůj vak s tělocvičným úborem a zcvičíte si s nimi.”

Líbilo se tedy obě. redaktorovi to vrozené nadšení pro všechny druhy cvičení, jehož u Angličanů není. A to je další cenná přednost sokolské výchovy, že vede své členstvo aby pěstovalo souměrně své tělo všemi eviky a neomezilo se jen na jednostranné pěstování jen některých cviků. Každá jednostrannost jen škodí, kdežto tělocvik pěstovaný v Sokolstvu vytváří těla silná, zdravá a souměrná. Není tu spousty svalstva, není tu vychrtlosti, je tu krásné tělo, ovládané duchem, který je zbystřený mnohostranným cvikem.

Dr. Jos. E. Scheiner:

Třicet let uplynulo od smutného okamžiku, kdy řady naše na vždy opustil veliký učitel a vůdce náš Dr. Miroslav Tyrš, duchaplný tvůrce sokolského sdružení a českého tělocviku, v nějž vdechl krásné snahy ideální, k povznesení lidu českého směřující. Třicet tomu let, co ztratili jsme genialního mistra, učence a myslitele, který duši svoji posvětil cele věci naší a se zápallem horoucím a vytrvalostí nezdolnou zbudoval nám velikolepé dílo, jež na věky zůstane nám nejpevnější oporou v práci sokolské. Úchvatná slova, jimiž on vystihl pravý účel a cíl snahy naší, jimiž šířil nadšení a lásku pro věc sokolskou, jimiž vyvolal v krátké době nepřehlédlné pluky českého mužstva pod prapor náš, jimiž potíral útoky odpůrcův a utvrzoval oddanost věrných přátel a stoupencův — úchvatná, krásná ta slova dosud mohutnou ozvěnou zní v řadách našich, tkví v hrudích všech upřímných věcí sokolské pěstitelův a etitelův a zůstávají nejvydatnějším zdrojem uvědomění sokolského.

Zachovati slova ta pokolením příštím, přenéstí je v mladá srdce junů a mužů věků budoucích znamená zachovati Sokolstvu vzácný ideální pel, vysokou hodnotu mravní a zároveň nejmocnější vzpruhu ušlechtilé činnosti, na pouhé zručenosti tělesné nepřestávající — leč ku všestranné dokonalosti lidské, ku povznesení veškerých sil celého národa a tím ku jeho svobodě a veliké budoucnosti tíhnoucí.

Dr. Miroslav Tyrš:

KU SLETU

. . . . A slavnost naše bude zároveň opravdovou a významnou slavností národní! Nikoli při prázdné kratochvíli, nýbrž při práci úhodné a vděčné uzří národ Sokolstvo svoje, základ nového statného pokolení, nadějnou řadu bojovníků neohrožených pro svatou jeho věc. Právem můžeme očekávat, že on zejména v tyto dny při nás státi, s námi se radovati, průběh podniku našeho s napnutou pozorností sledovati bude. On jest si toho vědom, že reprezentujeme jeden živel na nejvyšší důležité a závažný: VYTRVALOST A SÍLU NEJENOM TĚLA, NÝBRŽ I POVAHY VŮLE, neboť obě stránky člověka, zevní a vnitřní, souvisí těsně spolu a nelze jich od sebe odloučiti. Neodávejmež se klamu. Nikdy nestačil k pilnému a zabezpečenému životu národův blahobyť a jednostranné vzdělání duševní. I S NIMI mnohý národ zahynul a zahyne i podnes, byt' by i všeobecný onen boj o život namnoze prostředky jinými, než druhdy se vedl. I s nimi JEN TENKRÁTE, se obhájí, jim připadlo jen tenkrát vítězství, když s odechovanou, vytrvalou a nezmařenou silou celého člověka se spojily. V tom srovnání zůstalo v pravdě staré rázné české přísloví: “Tam svět se hne, kam

se sila napře!" Nepochybíme, pakli co národ slova to v každém oboru snah svých hluboko do srdcí sobě vstípíme. My pak najmně osvědčeme, že kráčíme za hesly, jež jsme při samém vzniku svém byli si obrali. Napnemež sil veškerých, by sváteční náš den, sváteční den Sokolstva, byl pro nás všechny dnem čestným, nezapomenutelným, k nové úspěšné práci nás pobádajícím a silícím. **NAPŘEMEŽ SE!** . . . (Psáno 4. dubna 1881.)

Marie Česká:

MODERNÍ ŽENA A SOKOLKA.

Zajímavým thematem dnešní doby jest studie moderní ženy, její snahy za uznání rovnocennosti, její politické a společenské snahy a konečné cíle, jakož i způsob, jakým si ženy dneška uznání to dobývají. Hlavním bodem pak veškerých těch snah jest dosažení volebního práva žen.

Jest pravdou, že v mnohém mohla by jistá třída žen, mající volební právo, značně prospěti. Žena volná, naprosto svobodomyšlná a rozumná, která nedá se svést ku fanatickému hájení té neb oné strany politické na úkor celku, žena, která dovede rozeznávat mezi vnitřní hodnotou člověka a planou houbou za populárností, byla by skutečnou a vydatnou posilou mužů v boji za politickou očistu, za lepší společenské postavení, lepší školství, a veškerá hnutí veřejná vůbec. Nebot' jsou ženy, které nemajíce vlastní domácnosti a povinnosti s touto spojené, mají nadbytek času, který zabíjí prázdňím klevětěním a hrou v karty s ženami jim rovnými, a tento čas mohly by velice dobře zužitkovati ku prospěchu celku.

Avšak k tomu účelu musily by ženy být vzdělány, musily by znáti od základu vše to, co ku prospěchu veřejnému napomáhá, tak aby věděly, až k volebnímu osudí přistoupí, co vlastně chtějí. Jsem si jista, že velké procento těch žen, jež tak usilovně se práva toho domáhají, nevědělo by, co s ním počíti a jak je zužitkovati, až by je mělo (a tuším, že by namnoze byly ještě lehkomyslnějšími nežli muži). Připadá mi jako honba za novou hračkou, která, dokud nedosažitelná, zdá se velice vábnou, které by se však většina žen brzo nabažila, tak jak obnošených šatů, nebot' jak rozvodní soudy ukazují, svých mužů! Žena taková nikdy opravdově nepospěje ani sobě, aniž okolí, v němž žije. Pravda, jsou ženy, které ve veřejném životě dodělaly se již značných úspěchů, třeba že byla moc jich omezena. Avšak v mnohém případě opět žena na jedné straně pokroková a vzdělaná, dopouští se hrubého přechmatu na straně druhé. Mám na mysli pí. Ellu F. Youngovou z Chicaga. Když byla jmenována superintendentkou veřejného školství v Chicagu, jásalý ženy po celém snad světě, že ženě dostalo se tak vynikajícího postavení, a i naše ženy české, svobodomyšlné, honosily se tím jako vítězstvím ženy nad mužem! Slibovaly si mnoho od ní. A výsledek? Před nedávnem prohlásila, že se dětem v obecních školách nedostává dosti mravného ponaučení a výchovy morální a náboženské, a odporučovala čtení bible na veřejných školách.

Proto jsem pravila na začátku tohoto článku, že jen žena naprosto svobodomyšlná může skutečně prospěti v životě veřejném. Však až dosud většina žen jest pod vlivem kněží a církví, a volební právo v rukou žen takových, znamenalo by vtisknutí zbraně v ruce zpátečníků a nepřátelů svobody a pokroku vůbec.

A jak daleko bychom pak v té naší svobodné Americe došli, domyslíti se dá lehko.

Až dosud u nás v Americe většina sufražetek jest omezena na ženy bohatších tříd, ženy přemrštěné, hysterické, které, uchváčeny byvše utkvělou ideí, že volebního práva dosáhnouti musí, ztrácí zájem o vše ostatní, a bez rozumu oddávají se pochodovalci manii sufražetek, a rozčileny stávají se pouličními řečnicemi ku velkému uspokojení všeliké

pouliční luzy, jež hrubými poznámkami a posměchem často provází jejich výlevy hysterické.

Tak u nás — a jinde?

Vezměme na příklad surovou taktiku anglických sufražetek. Rozumný člověk trne při čtení zpráv o řádění těchto, maní paličskou a ničící posedlých žen, a škoda, jimi způsobená, páčí se již na miliony. Takovým způsobem domáhají se rovnocennosti s mužem, a nepomyslí na to, že jednáním takovým vlastně ztrácí půdu pod nohama. Lloyd George, jeden z nejpřednějších zastanců volebního práva pro ženy v Anglii, doznal před nedávnem, že parlament se stává čím dále tím nepříznivějším požadavkům sufražetek. V roce 1906 měli příznivci volebního práva žen velkou většinu, v posledních dvou lhůtách však byli poraženi.

Není třeba žádné velké znalosti poměrů k rozeznání, co úpadek ten přivodilo. Jest bezohledná surovost a zločinné počínání militantních sufražetek, a čím déle bude jim dovoleno státi v čele hnutí ženského, tím více oddalovati se bude konečný cíl jejich.

"Kdyby bylo bývalo paní Pankhurstové a jejím stoupenkyním dovoleno před rokem hladem se umoití, byly by prokázaly nejen Anglii, ale všem ženám za rovnocennost bojujícím velké dobrodiní"; tak praví jeden americký denník. Ale takto vzbudily trvalý antagonismus vůči ženské otázce vůbec, nejen v Anglii, ale i v jiných zemích.

Bláhové, nevědí, že jednáním takovým ztrácí to nejlepší, čím je příroda obdařila, svoji ženskost, a jemnocit, dvě vlastnosti, jimiž, kdyby jen chtěly mohly by vládnouti celému světu. Avšak dokud o volební právo nebudou se ucházeti ženy rozumné způsobem důstojným a jich hodným, aby skutečně dokázaly celému mužskému světu, že jsou schopny práce veřejné, dotud marně vybíjí se síla jejich. —

A jak stojí naše americká Sokolka vůči této horečce sufražetek? Když o minulém sjezdu N. J. S. v Baltimore byl čten dopis, žádající sjezd o vyslovení se pro ženském hlasovací právo, téměř všechny Sokolky přítomné hlasovaly pro položení dopisu na stůl, což jim mnohými bratry i širší veřejností bylo zazlíváno. Ale rozumějme tomu lépe! Neodmítaly jednání o ženském hlasovacím právu snad proto, že by byly zcela zaujaty proti hnutí tomu, ale že bylo mnohem více práce důležitější sjezdu projednávat, a času k tomu málo. Onehdy tázala se mne jedna z našich dam, zda v Sokole pracujeme též ve prospěch hnutí toho, a velice se divila, když jsem jí odpověděla, že nikoli. Že prý jako sbor žen pokrokových měly bychom bráti zájem o reprezentaci žen a pod. Možná, ale předně, sbory Sokolek nejsou k tomu, aby mařily čas schůzemi a pochodováním, nebot' nevěří, že takovým způsobem lze docíliti zdatu, a za druhé, kdo by v těch sborech vlastně měl o to pracovati? Víme, že všude, ve všech sborech, veškerá tíha práce spočívá na bedrách několikou pouze, neb ty mladší nejsou ještě ustáleny v názorech svých na život, a nezajímají je vážné práce a rozhovory o předmětech, pro ně suchopárných. A nemůžeme se jim ani diviti. Mládež musí míti hru a zábavu. Až vyspějí mezi námi duševně i tělesně, zajisté věnuje se hlubší práci pro dobro všelidské.

Až vyspějí duševně i tělesně! A zde jsme u toho hlavního bodu, k němuž veškerá práce sokolská spěje, a pro níž nemožno zajímati se o cíle mimochodné. Sokolstvo veškeré pracuje a vychovává členstvo své tělesně, ve svých tělocvičnách utužuje mládež soustavným tělocvikem, vychovává z nich zdravé ženy i muže, aby i příští pokolení zdravé bylo! Stará se o duševní vývoj členstva svého i dorostu pořádáním přednášek, vydáváním časopisu odborného, z něhož čerpati poučení každému je možno. Taková jest i práce Sokolek, žen vážně na život i povinnosti své k lidstvu názrajících, a dojistá že záslužnější a prospěšnější, nežli těch mnohých žen sufražetek. Ovšem, neproslaví se Sokolka žád-

ná jako světová bojovnice za ženská práva, práce její jest tichá, a namnoze dosud neuznaná a kritisovaná.

Ale tělesné i duševní ono vzdělání, jež dostává se ženě v duchu sokolském, zjednává jí té pravé rovnocennosti s mužem, kdy ruku v ruce, za metou společnou a nejvyšší ku předu kráčí, způsobem sice pozvolným, za to však výsledky jsou ceny trvalé.

Jos. Štěrba:

TVRDÉ ČESKÉ PALICE.

Dějiny naše vypravují nám, jak často rozbily se všechny snahy cizáků, směřujících ku podmanění národa našeho, o tvrdé palice našich předků až konečně srazilo se dvě tvrdých českých palice a následek srážky — rozbily se obě. Co se nepodařilo Němcům, ani Římu a ani oběma společně, o to postarali se, pro tyto úpíry, naši předkové sami mezi sebou, roztřískavše si palice vzájemně. Jedni snažili se upřímně o vymanění národa ze spárů temnoty, druzí chtěli udržeti si nějaký ten "glanc" a nastala srážka, která přinesla nám dobu pobělohorskou a ve které odskákali to pak všichni. A Řím? O, ten jásal! Tak, a nyní podívejme se též trošičku do dějin naší Západní Župy za uplynulé čtvrtstoletí. Na počátku tohoto měli jsme zde na Západě mnoho sokolských jednot, o kterých dnes nevíme — na příklad: Wilber, Milligan, Brush Creek, Prague a jiné a jiné. Kde jsou? Všude byli bratři, kteří pro věc naši byli nadšení a ty dobré jejich tvrdé české palice nedovolovaly lenošení, ale ponoukaly k daší práci na roli sokolské. Však během krátkých několika roků octnuly se dobré, pro věc sokolskou nadšené, palice v menšině — někde zatlačeny úplně do kouta a tak ty druhé, též tvrdé palice, ale nadšené pouze pro své vlastní "já", zůstaly vítězné. A výsledek? Doba pobělohorská v maličkém vydání; někde jednoty živoří, někde zanikly úplně. Jsem přesvědčen, kdyby u jednot, o kterých již nevíme, byla se nalezala většina těch dobrých tvrdých palic, které bezohledně ku předu v dobrém díle, již započatém, kráčetí dovedou, tu bychom jistě o nich a práci jejich o sletu našem zvěděli. A tak máme dnes v Župě naší hojnost tvrdých palic, které chtějí sice vládnouti, ale před vykonáním kusa poctivé práce sokolské se krčí. Co s takovými? Potřebujeme tvrdých palic, ale těch upřímných, které nelekají se žádných obtíží a nezdarů; které s jistotou dovedou kráčetí a vésti nás za jasným cílem, který naši Fuegner a Tyrš nám ukázali a povinností naší jest, abychom přičinili se, aby palice byly obrněny důkladně vůči všem malichernostem a nesázím, které pokroku v cestu se staví. Mimo jednot, o kterých nevíme, máme v Župě naší též jednoty, o kterých sice víme, ale jen tolik, že nalezají neb nalezaly se jako na ústupu. A před čím vlastně ustupují? V některých osadách, kde jednoty naše se nalezají, založeny byly též jednoty katolické a naši honem by chtěli flintou fleknout do žita. Bratři, kam dali jste vaše tvrdé české palice? Nemáte-li jich, pak hled'te své obrnití a nové si vypěstovati! Nebudete snad utíkatí před Římem a považovati protichůdný spolek za nějakého konkurenta! Nevšímejte si jich a konejte svou sokolskou povinnost a budete-li s někým chtít konkurovati, vyberte si k tomu nejbližší sbor jednoty naší. Styky takovými se sblížíte — pobavíte se ve spolek a oběma jednotám se prospěje. A pak-li některému z vašich počne palice povážlivě měknouti a něco jej do druhého tábora tak mocně táhnouti, div mu to srdce z těla nevyrvé, dejte mu na cestu požehnání a poděkujte mu, že vás jeho změkklé palice zbavil. Není to právě lichotivý kompliment, řekne-li nám někdo, že máme tvrdou palici, ale jsem přesvědčen, že se nemusíme stydět, budou-li naše jednoty plny těch dobrých tvrdých českých palic, kterými bychom pracovati mohli k úplnému zdaru myšlenky sokolské! Brzy po sletu postarám se vám, bratři a sestry, o práci v tělo-

cvičně vaší; zatím hled'me, abychom v jednotách našich měli dostatek těch dobrých palic a pak za rok o mimořádných v So. Omaze provoláme jim Na zdar! Na shledanou o sletu!

Franta Filip:

V ZÁPOL JDOUCÍM!

Ve dnech 22.—26. července t. r. skládati máte účty z práce své široké veřejnosti v metropoli Nebrasky, nejčestějšího snad státu v Americe.

Pevně doufám, že každý zhostíte se úkolu svého čestně tak, aby nejen jednoty vaše z vás radost měla, ale i Sokolstvo veškeré mohlo býti na každého z vás hrdo!

Budíž slet náš skutečným zápolím bratrským, v němž poražený raduje se z vítězství bratra druhého, jsa si vědom, že zápolil čestně jako bratr s bratrem.

Mojím vřelým přáním i všech upřímných bratří jest, aby slet a závody sokolské byly nejzdařilejšími pokud se týče úspěchu mravního a k tomu necht' každý z vás bratří a sestry pracuje!

Připomeň si každý z vás, že lid dosud nepochopil poslání Sokolstva a na mnoze se na jednoty naše pohlíží jako na pouhé spolky tělocvičné, jež o výchovu mysle nepečují a proto jest na nás, abychom dokázali, že Sokolstvo nejen o tělesnou, ale i o duševní výchovu pečuje a že jsme hodni jména Tyrše a Fuegnera, v jichž světlých stopách snažíme se kráčet.

Bratři! Činím vás každého zodpovědným za přesné dodržování povinností na vás složených a jsem jist, že naděje mé nezklamete!

Několik pokynů borcům:

Pamatuj, že kroj sokolský je modrý, košile bílá, střevice černé, klobouk měkký, bud' tmavo-modrý aneb černý.

Kroj cvičební: Kalhoty modré (pokud možno trikotové), košile bílá, červeně lemovaná, pás úzký, červeno-bílý, střevice černé. Kalhoty dole vtěsnati do střeviců není dovoleno.

Při závodech prostých (athletice) dovoleno užívati krátkých bílých kalhot nad kolena a střeviců hřeby opatřených.

Vůči vedoucím a soudcům při závodech i veřejném každé se chovej zdvořile a slušně, stala-li se ti křivda, obrat' se na náčelníka, aneb jeho zástupce.

Každý necht' je všude v čas a na místě a hlavně pamatuj, že každý závodník musí se účastniti veřejného. Nedostavení se jest pokutováno dle řádu závodního.

Při zábavách sokolských i jiných bud' vesel, ale vždy v mezích slušnosti. Podle chování jedinečů soudí se celek!

A. Haller:

JEST ČAS K ČINU.

K utvrzení síly naší a postupu v budoucnu, musíme věnovati všechnu práci a snahy naše. Abychom silnými se stali, k tomu nestačí pouhá velká číslice příslušníků našich; v nás jádro musí býti. Činy naše prosty bud' těž povrchnosti, — znehodnocujet' jen poslání naše. Chvilkové vzplanutí, nadšení při různých slavnostech nedokáže mravní sílu naší a pochopení myšlenky sokolské, když v zápětí na to hned malátnost se nás vzrnává, tak jako po vysílení. Bud'me upřímní sami k sobě a účtujeme sami s sebou! Nepěkné jest klamat jiného. Horší a škodlivější ještě klamati sama sebe. Nepěkné ukázky zarputilé rvavosti jednotlivců zaráží. A zaráží tím více, že případy tak nepěkné vyskytly se i u těch, již za hybnou sílu naši jsme považovali. Události posledních dnů dokladem jsou, k čemu až zavéstí může nevědomost, nesvědomitost a ješitnost v řadách našich se vyskytují. Kam poděla se ukázněnost naše?

Těžce nésti musí každý starý pracovník náš, když vidí, jak lehkomyšlně bourá se to, co vybudovati tolik práce a

obětí stálo. K tomu nesmí nečinně se přihlížeti, vždyť důkaz to, že u nás něco shnilého! Zde třeba nápravy a té docílíme pouze tím, když povzneseme nejen tělesní, ale i mravní sílu členstva svého. Toho docílíme prací soustavnou. Náš vzdělávací odbor a jiné odbory nesmí zůstat pouze na papíře. Pro ty čas již dospělý i nejvyšší, aby v plné práci se nacházely. Schopných lidí pro ně máme, není proto třeba, ani radno otálet. Práci naši stěžuje ta velká rozloha, po níž jednoty naše rozsety jsou. Proto však tím soustavnější musí být práce naše. Hřešíme, ponecháváme-li vše pouhé náhodě. Chceme-li zdárně pokračovati, musíme přihlížet k lidu našemu. V tom jedině budoucnost naše. My musíme si vychovávat lidi své. Spoléhati se na příchod bratří ze staré vlasti, že oni sokolskými apoštoly budou, tot' pohodlné sic, ale málo se osvědčilo. Ne každý z nich jest Sokol celý a mnohý více zla než dobra nám spůsobil. Jen lenoch spolehá se na pomoc bližních aneb i cizích. Jsme těleso samostatné a snad též i schopné, výchovu svou sami si upravit. A tu v první řadě pamětliví bud' me cvičitelů našich. Těch nedostatek u nás dnes větší, než kdykoliv tomu bylo. To, co pro výchovu cvičitelů v posledních patnácti letech (od r. 1899) jsme vykonali, rovná se nule. Jak možno pak pokračovat? Zde třeba se zamyslet a zvolat: Potřebujem odbor vzdělávací, potřebujem odbor zdravotní, potřebujem obou jako soli a potřebujem cvičitelský kurs a to vše co nejdříve. Práce dost, jen chutě do ní. Odložme stranou vše, co nám nesvědčí a uveďmež v život to čeho k prohloubení a poznání sokolské myšlenky nutně potřebujem. Nebude toto hlas volajícího na poušti?

Emil Tůma:

SOKOLSKÉ MUSEUM.

14. února 1915 bude tomu padesát let, kdy založena byla prvá jednota sokolská v St. Louis, Mo. Památný tento den bude oslaven zajisté veškerým Sokolstvem v Americe, neboť padesát let práce stojí již za vzpomnutí, zvláště tehdy, je-li práce plodnou a tou práce Sokolstva amerického jest. Stačí otevřít úřední listy toho či onoho sdružení, otevřít pamětní listy jednotami vydané a všude o práci, jež byla vykonána, čtete.

Po celých padesát roků pečuje Sokolstvo v Americe o zdatnost příslušníků národa našeho po stránce tělesné i duševní. Ono se staralo o rozkvět mládeže české i dorost, aby nezapadal tam, kde by nejen pro národ ale i lidstvo se ztrácel.

Zda nebylo by nanejvýš nutno sebrati data o činnosti té i doklady a uložit je v paměti potomkům našim v této daleké od staré vlasti ale pohostinné zemi naší. A bylo tak nutno učiniti pokud jest čas. Bylo by přece neobyčejně krásným uspořádati ve dny ty v kolébee Sokolstva amerického v St. Louisu výstavku práce amerického Sokola za padesát let. Byla by to práce záslužná a účelná. Kdo viděl výstavku pražskou, ten jistě mi přisvědčí, že na výstavce té bychom poznali ty naše začátky, různé myšlenky, vzrůst, rozmach a naučili bychom se dle mnohdy dobrých, ale zapomenutých ideí pracovati. Zlé ukázalo by nám cestu k lepšímu a dobré by bylo poučením k dokonalosti. Porovnání práce jednoty jedné s druhou, Žup i Svazů dalo by nám mnoho látky k práci nové a nové!

Zde platí staré, ale vždy dobré pořekadlo: "Poznej sama sebe" nejlépe.

Výstava ta mohla by být kočovnou, aby z místa na místo byla přenášena, by jí mohl shlédnouti každý a poučiti se z ní všci. Byla by pramenem poznání a bádání stálého. Kdo všimne si článků ve Věstníku Sokolském Č. O. S., které tam již po delší dobu bratr Karel Vaníček, ten nedostizný náš písmák a předseda Musea Sokolského v Praze z nasbíraného materialu uveřejňuje, ten pochopí co výstava učinila a učiniti může.

Výstava ta pak necht' pokud to bude možno, zůstane základem pro museum sokolské v Americe, které bud' může zůstat zde, nebo posláno do oddělení amerického v Sokolském museu pražském, kde dojde ocenění toho největšího.

Prvním dárkem do archivu všech Sokolů v Americe jest jistě dar České Obce Sokolské, která posílá nám vše co tiskem vydala a k tomu druží se oznámené knižní dary Sokola Pražského, knihkupeč Dr. Fr. Bačkovského, Jos. Springera, Dr. E. Grégra synové a Minervy. Dary ty jsou určeny pro vystavení o sletě v Omaze a pak zůstanou v Americe, jak jsem již podotkl jako základ k archivu všech Sokolů v Americe.

Budiž to popudem k založení vzdělávacího odboru, který by si věc tu vzal nejen v úvahu, ale pracoval na ni také.

Požádal jsem i ostatní sdružení americké, i soukromníky, o jich tiskem vydané věci sokolské a očekávám, že bude mi vyhověno, abych tak mohl literaturu sokolskou v Omaze vystaviti pokud možno v rozsahu nejširším! Na zdar!

Dr. M. Navrátil:

"DVACÁTÁ SEKCE".

O sjezdu českých přírodních a lékařů, jenž odbyval se, od 29. května do 3. června v Praze, zřízena byla též sekce pro tělesnou výchovu, jež konala své schůze v Pražském Sokole. Předsedal Dr. Scheiner a Dr. Masák, spolu s Doc. Dr. Panýrkem, Dr. Pexou, Dr. Půchou a Dr. Tichým za zdravotní odbor Č. O. S. byli velice činní. Dobře vystihl Dr. Panýrek: "Vědy přírodní, k nimž náleží i lékařství, větev přírodovědy nejmohutnější a přirozeně pro člověka nejdůležitější nejsou uzavřeny, ukončený nějaký soubor poznání. Rozmnožují se co den rozsáhlá již území jejího vědění — pozorování, zkušenosti nahodilé, pokusy důmyslné v četných vědeckých pracovnách obohacují neustále tyto vědy!" A protože rozmnožují i jedná se hlavně o předejití nemocem v době novější, jaký div, že tentokráte i to naše Sokolstvo zasáhlo do práce sjezdové a že hlavně jeho zdravotní odbor již svým "Zdravotnickým dšlem" se přihlásil, pokud vlivů tělocviku se týče na zdraví lidské a ve výchově naší zvláště. Těšil jsem se, že se sejdeme, ale když nebylo možno, aspoň chci referovati o krásném výsledku, pokud se týče naší soustavy tělesného vývinu, utužení a vývoje, jakž směřuje na povznesení i mysle a mravních sil národa ve shodě s poznatky vědeckými. Našemu tělocviku dostalo se nejen odborného zdůvodnění exaktní vědy, ale od poznatků praktických minula přistoupilo se i k důkazům vědeckým doby přítomné a tím jsme zajisté jen dosti získali, povázíme-li, že na mnohých jiných sjezdech podobných výchově těla ne tolik pozornosti se věnuje, jak by věc vlastně zasluhovala. Názorně se doložilo, pokud sokolská výchova přispívá k zdatnosti jedinců a celého národa, pokud odvaha, síla, utužení a krása těla a soustavnost pohybů na sokolských cvičeních se projevují a nebude nezajímavé, že sešli jsme se tu i zjevy taneční rytmiky Vašeho Čermáka. Různé cviky se ukázaly prakticky a doložily odborně.

V sobotu po zahájení sjezdu jednalo se o tělocviku školském na rozdíl tělocviku spolkového. O předmětu tom mluvil prof. V. Švácha a ukázky ze škol středních následovaly a to prof. Roubala a děvčat prof. Markéty Wachtlové. Z obecných škol předvedl postup práce prof. Švácha. Rozumí se, že ve školském tělocviku vypořádávali jsme metodu, přesně vytčenou, ale sokolskému tělocviku neodpovídající, jest jakž asi znáš, jakoby strojené a někdy dosti nudné k vlastnímu osvětlení sotva napomahající. Jinak již bylo při cvičení žaček z pátého gymnasia Minervy. Tu vedením prof. Wachtlové podány i ukázky práce Čermákovy. První den odbylo se v učitelském ústavě, druhý den a třetí byli jsme v Pražském Sokole.

V neděli přednáška prof. Dr. Weignera o "Cilech a prostředcích tělesné výchovy" již dokázala, pokud Sokol činí za dost svému úkolu a to na základech vědeckých bylo vyneseno způsobem opravdu markantním, kdežto Dr. Foustka již obrazem provázal důkazy své o vlivu tělocviku sokolského na utužení těla i mysle s ohledem na činnost srdeční. Pak následovala pozorování o vlivu tělocviku na ženy v dobách jejich zvláštních a hlavně i v těhotenství otylých a nervosně založených, to jest cviky přiměřené. Tu sokolský činovník Dr. Tichý z Lysé ukázal nám mnohé důležité a odbornou znalostí podepřené, tak jako druhý pracovník náš Dr. Pexa, pověděl z poznatků svých ve výživě v nejtělejší věku s ohledem na zdatnost hochů zvláště. Odvodnou statistikou tvrzení svá doložil. Umělá výživa zdatnost od nejtělejšího věku zmenšuje, kdežto statistika odvodná nad očekávání zjistila, že právě sokolští junáci, vždy každý čtvrtý jest odveden a k odvodu povinným každý jedenáctý a tím podán důkaz nejlepší o jich stavu zdravotním. To znamená, že čtvrtina mužstva ve vojště jest sokolská. Dr. Pücha zabýval se neméně vědeckou otázkou "jak tělocvik sokolský jest pro veřejné zdravotnictví důležitým" a jeho důvody byly nejen jasné, ale přesvědčivé, kdežto po stránce psychologické podal sjezdu dva doklady ze svých prací Dr. Smotlacha a sice: "Psychologie zvláštní oblíbenosti některých pohybů a poloh tělesných" a pak "Pohybová závrat' v tělesné výchově." O skautech byl se svými náhledy o výchově životem v přírodě hodně osamocen prof. Svojsík. Dokázalo se, že v té věci i Sokolstvo dávno pracovalo a tu Dr. Hořejší jen pěkně zdůraznil, že skauting představuje dnes cizí myšlenku na tradice domácí nalepenou i poukazuje na své "Psohlavce", jímž práce a postup lépe sluší, nežli tak zvaným "junákům", kteří povstali v době nevhodné, v době kdy Sokolstvo káňatům svým a svému dorostu věnuje po každé stránce výchovné péči zvýšenou a opravdovou. O vlivu kouření hochů smutná čísla na doklad záhuby podal odborný inspektor Karásek. S výsledky sjezdu mohou právem býti spokojeny kruhy naše vědecké a odborné a hlavně ovšem sokolské a můžete se tomu těšiti, že spolu s námi členy sekce byli i vaši z pořadatelsví listu Vašeho, jako, že znovu triumfovala práce Vašeho odborníka, jehož "Ženský Tělocvik" byl právě v těchto dnech odevzdán do rukou naší veřejnosti a hlavně našich Sokolie, jako sešit pátý a dílo dokončeno. Pod prapor Tyršův druží se k nadšeným tisícům a tisícům junáků sokolských a evičenek, žactva i dorostu, též zodpovědní representanti české vědy a v tom je úspěch.

Tom. Vonásek:

DBEJME JAKOSTI, A NE POČTU!

Již jen několik málo dnů do slavností našich tam v tom veleměstu na břehu veletoku Missouri.

Slet N. J. S. již přeđe dveřmi.

Těším se na tento svátek sokolský, těším se i na sletové číslo "Sokola Amerického", jež je předzvěstí těch velkých událostí, které se budou odehrávat v Omaze, ve dnech 22—25. července t. r.

Slet tento má rozčeřiti stojaté vody národního, českého života na dalekém Západě. Přípravné práce k němu již tak z větší části učinily, poslední úder na svědomí českého lidu má býti však učiněn v neděli dne 26.

Tam v srdcích jeho má být rodmýchán oheň lásky k vlasti, má znovu být každému připamatována povinnost k té drahé naší mateřštině, a lid náš má být pobídnut k nastoupení cesty vedoucí k metě, na níž napsáno: "Co Čech, to Sokol."

A protože cesta ta vede vzhůru, do výše, a je příkrá, umínil jsem si napsati několik řádků varování, maličkou, ale dobře míněnou výstrahu do tohoto čísla.

Slavnosti naše pořádány jsou se zřejmým účelem: seznámovati široké vrstvy lidové s pravi naší. Ta ukázka naší činnosti, ten náš ruch na cvičišti musí u každého, dojmům vnějším poněkud přístupného člověka, vzbudit náladu k spoluúčinkování. Takto vzbuzená chut' vede pak k požádání za členství té neb oné jednoty. Tím jeden z účelů veřejných našich vystoupení z části dosažen — v jaké míře to závisí od příprav k sletu vykonaných, a od dojmu jaký slavnosti vzbudily. Kdo pohnouti se dal k nastoupení cesty s námi pod dojmem slavností, z toho z pravidla může být učiněn vytrvalý pracovník, když se přičiníme o to, aby plamen, jenž v něm byl rozněcen, byl udržován na tak dlouho, než nabyde poznání našich snah, jež mu přinese dost potavy, aby se sám udržoval.

Budou se k nám však hlásiti také lidé, v kterých jiskra vlastenectví již úplně vyhasla, jimž se pouze jedná o to, aby strhli na sebe něco z toho uznání, jehož se pracovníkům dostalo. Takových se varujme! Ti by nás na cestě jen zdržovali, a nejen to, oni by i jiné zráželi od nastoupení jí. Nepřemlouvejme nikoho k přistoupení, zvláště ne při pivě. Ničeho se tím nezíská. Takto získaný člen třebaš nějaký čas platí, ale nikdy nečiní tak z ochoty, a pak slyšíte brčení: "A co já z toho mám ze všeho, já mám platů jiných dost." Neb, když od něho žádáte nějakou práci, odbyde vás: "Což neplatím, co víe ode mne chcete." Naposled láska k Sokolství vychladne, zůstane několik měsíců dlužen a nechá se vyloučit. Pán se cítí uražen tím, že byl ze seznamu vyškrtnut, a ze msty začne házet klacky pod nohy každé snaze sokolské. Radím k opatrnosti při výběru členů ze zkušenosti. S ochotnými, obětavými členy, byt' jich bylo méně, dokáže se více než s mnoha pohodlnými, práce se štítlíci a netečnými tisíci.

Naši snahou budiž získati pro jednoty své členy, kteří by aspoň nějaký delší čas cvičírny navštěvovali, v nich se tužili a v služby národa ochotně vstoupili a v nich setrvali.

POŘAD SLETU A ZÁVODŮ V OMAZE, NEB.

Stojíme na prahu sletu našeho a závodů! A zdalíž všichni jsme připraveni, zdalíž ve všech jednotách napjali jste bratři a sestry síly své, aby veliký podnik náš setkal se se zdarem? Co toto píšeme mnoho poměrně jest ještě jednot, které neposlaly přihlášky, kdežto jiné odbyly omluvou, že nelze a podobně. V prvním případě svědčí o divné sokolské kázní a v případě druhém dalo se zaříditi jen při trochu dobré vůli, ba známe místa, kde svobodomyšlní mile rádi by na cestu našim junákům byli přispěli, jen kdyby za v čas byli požádáni, tak aby dotyčná česká osada na sletu v Omaze nescházela. Kde poměry jsou až příliš chudícké tam snad dalo by se zaříditi tak, aby po společné subskripci pořízen byl fond, aby aspoň delegát se vyslal. Vždyť na Východě a místech vzdálenějších borci i sestry sami sbírali si centíček k centu, jen aby fond sletový vzrostl a za pomoci jednoty, aby co nejvíce borců a sester se vyslalo. Nepochybujeme ani dost málo, že junáci naši změní síly své, že mládež naše a dorost omažský spolu se Sokolkami jednot našich vůbec vystoupí, aby sklídili nové vavříny, aby dokázali co v tom Sokolství vlastně je, jako na druhé straně se obáváme a řekneme si přímo, že vlastní projev sokolské práce nebude asi těch rozměrů po stránce mravní, jakž bychom právem jen očekávali, má-li se mluvit o pokroku a postupu vůbec. A proč? Počet přihlášených družstev z míst nejvzdálenějších a jednot východních poměrně jest větší, nežli ze Západu a Jihu hlavně. Po stránce technické také neslibujeme si zrovna žádné veliké divy protože po tolika letech činnosti a práce nebude tu mnoho prvých družstev a o společných župních nelze téměř ani mluvit, vyjma ovšem ukázek našich sester, hlavně chicagských a jednot místních.

A rozumí se samo sebou, že Cedar Rapids nezůstane pozadu. Tamější družstvo a prvé našich Plzeňáků střetnou se asi nejprudčeji, pak již zasáhne do práce vlastní silně New York ovšem a Baltimore, kdežto v nižších družstvech Chicago asi napne všechny síly své. Výběr borců a sester všech jest takový, že chováním svým na cvičišti, podáním ukázek své vypěstlosti tělesné a chováním svým při celé slavnosti i mimo cvičiště dokáže se vypěstlost naprostá jež slušeti bude úrovni členstva veškerého naší N. J. S. Necht' tedy ukáže se pokud a jak vnikly enosti mužné, jež na cvičištích našich se pěstují do života našich odchovanců, pokud všichni jsme Sokoly! Nepřesvědčí nás o tom klopotný ruch vlnění dnů, nepřesvědčí nás o tom pozorování jedinců — to jest vždy příliš jednostranné. Ale přesvědčí nás o tom jasně slavnost tělocvičná, při níž mysl každého jest vypjata a uvolněna, při níž každý jest vzrušen tak, že musí být pravdivým, přesvědčí nás o tom slavnost při které Sokolstvo vystupuje jako celek, slavnost při níž jeden za všechny a všichni za jednoho jediného odpovídají. Obraz, který Sokolstvo ve dnech sletu a závodů v Omaze nám podá bude poetickým jeho vyznáním co dovede a projevem jeho skutečného stavu . . .

Ve středu, dne 22. července.

Uvítání.....Sokol J. J. Mík, starosta Těl. Jed. Omaha
Uvítání.....Mayor J. C. Dahlman
Zpěv.....Pěv. Odb. T. J. Sokol Omaha
Báseň.....Sokol Stanislav Šerpán
Proslov.....Sokol Jan Šiman, starosta N. J. S.

Začátek v 8 hodin večer.

Po programu volná zábava.

Ve čtvrtek, dne 23. července.

Průvod borců a souců na závodistiště v 7 hod. ráno.

V poledne společný oběd v Sokolovně.

O 1:30 odp. nástup k dalším závodům.

Vstupné na závodistiště 25c.

Koncert na závodistišti od 3 do 5 hodin.

Večer zábavný program Pěveckého Odboru Těl. Jed. Sokol Omaha v Sokolovně.

Začátek v 8:15. Vstupné 25c.

V pátek, dne 24. července.

Nástup k závodům o 7. hod. ranní.

Společný oběd o polednách v Sokolovně.

O 1:30 nástup k závodům.

Vstupné na závodistiště 25c.

Koncert na závodistišti od 3 do 5 hodin.

Večer divadlo oborů omazských Sokolek "Popelka", báchorka o 3 jed. od Fr. S. Procházký. Vstupné 25c.

V sobotu, dne 25. července.

Ráno o 7. hodině zkouška na prostná.

Odpoledne o 2:30 průvod městem, zpět do Sokolovny.

Ihned po průvodu započne volná zábava, jež potrvá celý večer.

V neděli, dne 26. července.

O 1:30 průvod na závodistiště k veřejnému cvičení.

Program započne o 2:30.

Česká řeč.....Sokol Josef Čermák

Hudba.....

Anglická řeč.....obě. E. E. Plaček

Prostná.....Sokolové

Prostná.....Žáci a zákyně

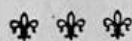
Prostná, Polka.....Sokolky

Cvičení na náradí.....Sokolové

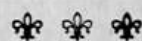
Prostná, jednotlivých Žup.

Vstupné na závodistiště 25c.

Večer divadlo Dram. Odboru Těl. Jed. Sokol: "Svobodní Zednáři", žert o 3 děj. od Laufse a Kraatze, přel. Jos. Skružný. Vstupné 25c, reserv. sedadla 50c. Začátek v 8:15.

DOPISY.

Ve Vídni, v červnu 1914.

Bratři a sestry! Tělocvičná Jednota Sokol Vídeň X., nejsilnější z celé Vídně, shromáždí uže už po léta haléf k haléři, aby si mohla postaviti svoji vlastní tělocvičnu. Dosaďnáni tělocvična je malá, kde na ploše 70 čtvereč. m. vystřídá se za týden přes čtyři sta cvičenců a jest — ve sklepe.

Proto obracíme se k vám, abyste i vy nám svým darem přispěli na stavbu naší tělocvičny. Vy, kteří žijete od své vlasti vzdáleni, jistě často vzpomínáte na své drahé v Čechách a na své krajany vůbec.

My zde ve Vídni, na té nejjižnější baště české, jsme obklopeni kol do kola německou dobývačnou saní, která nám zavírá naše školy, dusí každý projev český. A proto chceme, abychom mohli co nejvíce čeliti té drzé pánovitosti německé, postaviti si vlastní tělocvičnu, která se stane útlukem celé menšiny v X. okrese a bude střediskem veškerého kulturního a českého života ve Vídni.

Pomozte nám, pomozte nám voláme ještě jednou a my potom budeme viděti, že náš boj není marný, že máme ještě přátele, kteří náš zápas sledují a jej podporují.

Za sebe menší dárek, za který Vám bude vděčna celá menšina v X. okrese, ano celé Sokolstvo na Dunaji, přijmětež náš bratrský, upřímný dík. Na zdar!

Za Sokol Vídeň X., Laxenburgerstrasse 101,
J. Valenta, jednatel; H. Jelínek, poklad., J. Rožek, starosta.

Za odbor stavební: P. Hájek, předseda, J. Plánička, náčelník, K. Cvetlerová, náčelní.

V Praze, dne 4. června.

Z České Obce Sokolské (schůze předsednictva 3. června 1914).: Projevna jednotě Sokol v Kutné Hoře účast nad úmrtím bývalého dlouholetého starosty a čestného člena br. Dra. Bedř. Pacáka, jakož i nad úmrtím br. Václava Hauslera, který věrně sloužil věci sokolské přes padesát let. — Na vědomí vzata zpráva o krásném výsledku V. sjezdu českých lékařů a přírodozpytců a projevem dík spolupracovníkům a činovníkům, kteří věnovali síly své při organisaci XX. sece pro tělesnou výchovu při téměř sjezdu. — K slavnosti norvěžských gymnastů v Kristianii pořádané vyslán člen technického odboru Č. O. S. — K sjezdu Unie gymnastů francouzských v Rennes zaslán telegrafický pozdrav. — Slavnostní výbor sletový v Brně předložil zprávu o pokroku sletových prací; cvičiště jest skoro úplně hotovo a budí náležitý dojem; slavnosti zahájeny budou již tuto neděli; ku sletu budou vydány předsednictvem ještě různé pokyny a připomínky. — V neděli, dne 1. června otevřena byla nová tělocvična sokolská v Zábřeze. — Národní Jednota Sokolská v Americe pořádá ve dnech 22.—26. července v Omaze, Neb., slet Sokolstva a závody. — Došla pozvání k prvnímu sletu Mariborské sokolské Župy v Rušahu, dále k slavnosti 25letého trvání Sokola v Drážďanech, ku slavnosti Sokola v Rakovníce u příležitosti otevření nové tělocvičny, ku slavnosti Sokola v Praze VII., župní slety ohlásily Župy Budečská a Chelčického. — Bratr B. Kafka předložil fotografický snímek desky Tyršovy, která určena k zapuštění do kamene v Oetzu. — Jednota českých novinářů děkuje za dar věnovaný humánním úkolům spolku. — Spolku českých žurnalistů poskytnut dar K 100.— a jednotám doporučen divadelní podnik v Šarce, který pořádá tento spolek ve prospěch sanace svých fondů v neděli, dne 14. června; předprodej lístků obstará Spolek českých žurnalistů. — Přijato, aby Č. O. S. stala se členem Matice Lidové Osvěty v Polské Ostravě s příspěvkem K 200. — Svaz Osvětový předložil výroční zprávu za uplynulý rok, která znamená další vze-

stup činnosti. — Župa Budečská znovu dožaduje se nové úpravy hranic všech Žup, při čemž řešena by byla i otázka nové Župy se sídlem v Rakovníku. — Došla opět řada oznámení z jednot sokolských o členství jednot Spolku pro postavení Husova pomníku v Praze. — Sokol na Král. Vinohradech zdělil, že udělil další dvě stipendia akademikům slovenským. — Vzato na vědomí, že Sokol ve Stodůlkách dodatečně splnil příkaz Č. O. S. a že jest tedy jednota dotyčná opět členem organizace sokolské se všemi právy. — S politováním konstatováno, že v poslední době několik jednot opět zataženo bylo do víru politických agitací; předsednictvo Č. O. S. jest povinno důrazně hájiti zásadní usnesení, dle nichž nebrání se členům jako občanům ve volnosti projevu, avšak jednoty, jako takové, nebo činovníci v této svojí vlastnosti jsou povinni všelikých stranických projevů se varovati. — Projednán pamětní list Župy Dolnorakouské, schváleny jednotlivé návrhy menšinového odboru i postup další. — Technickému odboru Č. O. S. přikázáno vypracování návrhu na vzorné dozorečí tabulky župní, které vydány budou nákladem Č. O. S. — Ženská cvičitelská škola Č. O. S. koná se letos v době od 5. července do 2. srpna. Přihlášky Žup za obvyklých podmínek bud' teč zaslány ženské komisi Č. O. S. nejdéle do 15. června. — **Cennou knihovnu pro sokolské jednoty ve Slezsku**, čítající asi 160 svazků vybrané četby, věnují posluchači IV. ročníku B obchodní akademie v Chrudimí. Po dohodnutí se s menšinovým odborem České Obce Sokolské knihovna zašle se Moravsko-slezské Župě sokolské a bude jako putovní knihovna postupně propůjčována sokolským jednotám v místech národnostně ohrožených, kde pro četné čtenáře nedostává se knih. Kéž pěkný čin obchodních akademiků chrudimských najde následovníky. Jednotlivci, čtenářské besedy a jiné spolky často mají dosti knih a časopisů, jež nepoužívané tli ve skříních. Nebylo by lépe věnovati je do menšin, do chudých obcí na rozhraní národnostním, kde tolik jest chudých jednot sokolských, jež dovolávají se zřízení neb doplnění skromné knihovny? Menšinový odbor České Obce Sokolské v Praze (na Příkopě č. 12.) s díky přijme i sebe menší počet dobrých knih a časopisů pro jednoty v národnostně ohrožených místech v zemích koruny české a v Dol. Rakousích.

Baltimore, Md., 20. června.

Opětně znamenám z ruchu činnosti milé Jednoty naší, která mocným rozmachem razí cestou pokroku v zdatné síle a odvaze. Jednota Blesk vždy zaujímá čestné stanovisko reprezentace, snaživě stará se, aby tělocvičně v širokém to poli stála na úrovním stupni podávajíc možné příležitosti, aby co možno nejvíce se vyniklo. A dobře tak, jest zásluhou bratrů, kteří jdouce dle pravého ohlasu srdce s vypočítavou vědomostí konají práci a zajišťují budoucnost skvělou a trvalou. Vysíláme 15 boreů do oddělení vyššího, družstvo (7) do oddělení nižšího, jednotlivce do oddělení středního a jednotlivce do oddělení starších. Ovšem místo závodní značně vzdáleno, jest velká obět', ale zároveň šlechtný a krásný účel a tu neželíme i přinášíme s láskou. Jděte bratři závodníci, vyslyšte vřelé zdravice a konejte svou povinnost a po návratu nadále a to s dvojnásobným zanícením pracujte!

Cvičí se u nás pilně, bratři pro úřad soudečů taktéž navštěvují naše hodiny.

Jednota Blesk činí velký pokrok ve své samosprávě. Zavedení kabinetní schůze činovníků se dá náležitě uplatniti, bude ve prospěch a úspěšnosti dobra celkového. Správa a řízení dojde nápravy a vzpruhy celistvé, dále ochablá myšlenková názornost vytříbena bude v odporučování, které pak ve skutek uvedeno, promluví samo za sebe. Necht' vzkličí opravdová láska k věci a umožní pěstovati upřímné, opravdové bratrství.

Cítím se povinen podati usnesení jednoty těchto následujících důležitých záležitostí vám bratři, širší veřejnosti (a vám domácím bratřím, kteří tak pohodlně doma hačáte) se týkající. Což ve vás není tolik sokolské krve, abyste přišli a s námi přiložili ruku a rámě k povinnostem, které jste na se vzali dobrovolně, ale které také nezachovááte?

Jednota Blesk jest pro spojení federativní s Děln. Amer. Sokolem. Jméno: Svaz Amerického Sokolstva, a odevzdala svých 22 hlasů.

Pořadati budeme, dne 8. srpna tryznu Tyršovu na památku 30. výročí jeho smrti. Jak píše br. Matoušek: "Jménem Tyršovým se často plýtvá, ale pravý jeho význam není znám ani některým Sokolům, natož pak širšímu kruhu lidu. Nutno napravit co zanedbáno." Každý odbor jednoty bude pracovati ve smyslu důstojné oslavy v naší místnosti za vstupu volného. Jednota naše dále dává podnět utčení památku mistra Jana Husa v roce 1915 a za tím účelem uvědomuje výzvou všechny svob. spolky v Baltimore i doufá ve společné postupné práci docílení důstojného průběhu. Dále učiněny kroky k účastnění se velké slavnosti obdávané po celý týden v září na památku stého výročí bitvy a obléhání města Angličany a zároveň napsání národní hymny Star Spangled Banner. Sjezd N. J. S. přijal pozvání k účastenství, dav jednotě naší právo k reprezentování celku. Úkolu svému hledíme dostáti. Hlavní pořadatelé úmysl náš upřímně přijímají i potěšující je, že mayor města Baltimore jmenoval br. Aug. Klečku do celkového výboru, který zajisté přičiní se, aby zajištěna byla Sokolům čestná místa. Oslava velké důležitosti, kde zastoupena bude i vláda Spoj. Států. Mírně účastní se průvodu, vypravíme allegorické vozy a co nejlepšího podáme ukázková cvičení v Patterson parku, kdež účinkovati budou bratři, žactvo i doufám, že i sestry. Jest jisto, že obdávány budou též závody o championát Unie Athletů Amaterů. Dále budeme postupně zvelebovati naši knihovnu, aby táž odpovídala potřebám dnešním; stálý výbor prohlédne knihovnu, o kterou jest mu pečovati, knihy ke koupi odporučovati a nepříhodných se zbaviti již z toho stanoviska, aby četná mozková strava byla prospěšně stravitelná.

Stanovíme stálý výbor, jemuž odevzdány budou všechny žádosti o finanční podporu, na jehož doporučení pak jednota podporu udíleti bude. Dále dramatický odbor se znovu organizuje a doufám, že i odbor vzdělávací připravovati se bude k něčemu vhodnému.

Ni zisk, ni slávu! Chtěje vykonati pouze kus nezištné sokolské práce, pokud mladistvé zanícení, síla a čas dovolují, dal jsem milé jednotě Blesk návrh sepsati statistiku práce členstva našeho sboru. Návrh ten byl přijat a jsem prací pověřen. Prosim snažné bratry, aby mně podali pomocné ruky a tak práci usnadnili. Pošlete mi laskavě jméno, den narození, rodiště, zaměstnání, adresu, kdy jsi se stal údem Sokolstva, zda činovníkem, eos kdy vykonal a jak zastával. Snažím se získati informace o životním běhu jednotlivců a jich činnosti. Jděte hlouběji ve svou minulost a přemýšlejte. Navštívím vás, a použiji poetivě spravedlivého měřítko. Životopis s podobenkou zanesu do knihy. Přáním sboru jest oceniti práci a snahu bratří a tomu volám zdar!
Vincent J. Ševčík, taj., 2615 E. Madison St.

Omaha, Neb., 23. června.

V neděli, dne 14. června t. r. konala se významná slavnost pro jednotu naši a sice uvedení její do Národní Jedoty Sokolské. Slavnost započala o 3. hodině odpolední a to bohatým programem hudebním, zpěvním a deklamačním a za četné účasti omažských i so. omažských Sokolek, Těl. Jed. Fugner Tyrš, So. Omaha, jejíž členové dostavili se korporativně v kroji a s praporem, Těl. Jed. Sokol Omaha a vůbec všeho sokolsky smýšlejícího českého obecnstva omažského.

Nejlepším a nejdojemnějším číslem programu byla krátká, ale velmi případná řeč náměstka Západní Župy br. F. Radila od T. J. Fuegner-Tyrš, So. Omaha, který podáváje diplom N. J. S. do rukou starosty našeho br. Fr. Svojska, uvádí tím T. J. Sokol Tyrš, Omaha, do N. J. S. Slavnost pak zakončena byla večer taneční zábavou rázu úplně českého, který tak často při zábavách zdejších Sokolek postrádáme, kdy zas ti mladí Sokolci a Sokolice podlahu opanovali, ať i tu i tam ten starý Sokol se vmísil do reje omladiny.

Od r. 1890, tedy skorem 24 let, existovala Těl. Jed. Sokol Tyrš a sice pod názvem Podporující Sokol Tyrš č. 1, co jednota úplně samostatná, nepatřící pod žádné ústřední těleso, až teprve v r. 1913, kdy po celých Spojených Státech jednalo se o spojení všech svobodomyšlných těl. jednot sokolských v jedno velké sdružení, v jednu organizaci a pod jedním jménem, tu i v jednotě naší ozvaly se hlasy, bychom i my nezůstávali více sami na sebe odkázáni, osamoceni, nýbrž abychom se i my přidali k některému vyššímu sdružení sokolskému dnes ve Spoj. Státech stávajícímu. A proč až do dnes spojení všeho Sokolstva ve Spojených Státech nestalo se skutkem? Těto choulostivé otázky nerad bych se dotýkal, ale o tom jsem přesvědčen, kdyby všichni Sokolové, když již to jméno "Sokol" chtějí nésti, drželi se zásad a názorů těch dvou velikánů, zakladatelů to Sokolstva Fuegnera a Tyrše, že by se jistě spojení všeho Sokolstva svobodomyšlného co nejdříve uskutečnilo a že by nemusilo býtí žádného nedorozumění, ani žádného zbytečného protahování k vůli kroji aneb jménu.

Ač jednota naše, co se týče kroje a stanov, nejbližší jest Župě Fuegner-Tyrš, přec po zralém uvážení odhlasovala připojení se k N. J. S., a ihned též podána byla žádost o přijetí, a tu s radostí uvádím, že N. J. S. nám ochotně vyšla vstříc a naši žádost o připojení co nejrychleji vyřídila, takže se mohla konati slavnost, významná netoliko pro T. J. Sokol Tyrš v Omaze, ale i pro celou N. J. S., jak jsem se o ní zmínil na počátku tohoto dopisu.

T. J. Sokol Tyrš, Omaha, čítá nyní kolem 120 členů, má na 30 členů evičících, 40 členů evičícího dorostu a 30 evičících žaček. Získali jsme dobrého evičitele v br. Fr. Kourkovi od T. J. Tyrš, Cedar Rapids, který skutečně zde v Omaze ukázal, co se dá v tak krátkém čase při dobré vůli a vzorné kázní dokázati. Poprvé vystoupila četa naší jednoty v neděli, dne 18. dubna při slavnosti 25. jubilea omažských Sokolek, kde před velkou českou veřejností provedla vzorně prostná a i při evičení na náradí nikterak nezůstala pozadu za zkušenými Sokoly od T. J. S. Omaha a T. J. Fuegner-Tyrš, So. Omaha, takže jsem přesvědčen, že i při příštích závodech a sletu zde v Omaze čestně obstojí.

Doba sletu blíží se kvapem a tu celá svobodomyšlná česká veřejnost omažská těší se na shledání s ladnými Sokolkami i zdatnými Sokoly z celých Spoj. Států sem zavítavšími, a doufám též, že jak Sokolky a Sokolové, tak i všichni čestí návštěvníci zachovají si krásnou vzpomínku na těch několik dnů v Omaze o příštím sletu prožitých po celý svůj život.

Se sokolským Na zdar! a Na shledanou; za Těl. J. Sokol Tyrš, Omaha, Franta Urban.

Baltimore, Md., 24. června.

Národní Jednota Sokolská přijala na posledním sjezdu pozvání ku oslavám "Star Spangled Banner" odbývaných v Baltimore, Md., ve dnech 6.—13. září t. r. a pověřila jednotu "Blesk" k representování celku.

Zveme netivě sokolské jednoty, které by si přály býtí zastoupeny, aby vyslali své zástupce jakož i bratry a sestry poblíž nás k účastenství. Naší snahou jest, abychom čestně a důstojně dostáli úkolu nám svěřenému.

S bratrským pozdravem za Sok. Jed. Blesk, Jaroslav Cihlár, starosta. Vincent J. Ševčík, tajemník.

Clarkson, Neb., 27. června.

Byv požádán Vyk. Výborem, zdali přijmu proz. místo spol. evičitele před závody pro Župu Západní k naevičování a opravování spol. prostných a těl. tance Polky pro Sokolky, přijal jsem a hned navázal styky se Župou Západní. Byl jsem žádán, abych nastoupil místo co nejdříve, a hned podle toho jsem se zařídil a dne 8. května do Župy Západní odebral. Přijel jsem do Omahy i dal svolati všechny tři jednoty do omažské Sokolovny a počal ihned večer s členy v počtu 40 a někdy více prostným broušením a opravou. Bratři s největším nadšením a s bratrskou kázní přičiňovali se vykonávati povinnost jim uloženou. Též sestry v počtu 36—40 dostavily se z obou jednot do omažské Sokolovny a podruhé si evičení položily do So. Omahy, společně se dostavily, pilně a svědomitě Polku doevičily a pilovaly. Lituji pouze, že vydávají se k sletům prostná a tance, aniž by bylo odborné

Ze zábav našich maličkových: Sokolská káňata rodiny Rezkovy v Baltimore, Md.

techn. vyspělými členy procvičeno, nežli do tisku se dostane. Mezi tím jednoty evičení vydané a tance naevičují a čas jen maří a pak teprve později vyskytují se velké opravy, což pak v řadách našich činí nepříjemnosti. Doufám bratří, že příště chyby tak velké technické se již nevyskytnou a v čas v úvahu se vezme. Též na požádání vypracoval jsem evičení sletová pro žactvo obého pohlaví a to společná, lehká a na tak krátkou dobu, aby naevičena býtí mohla. V nácviku doufám, že bratří evičitelové omažských jednot se přičiní co nejlépe. Zároveň žádaly sestry Župu, aby pro ně připravila evičení zvláštní župní. Župa slíbila, že přičiní se, by jim vyhověno bylo. Byv požádán Župou, zda evičení pro ně vypracovati bych mohl, slíbil jsem a hned Polku tance s tamburinami připravil a před odjezdem z Omahy se sestrou O. Dlaskovou a br. S. O. Bartošem, evičitelem omažským, též číslo to přeevičil, i myslím, že evičení zvláštní na dobu dvou měsíců před závody jest čas krátký. Příště bratří a sestry, vzpomeňte si dříve co vykonati máte, a nenechte

všechno na dobu poslední! Příkladně se společně za pomoci všech, co mé síly stačí, abych vše nacvičil až do Omahy zpět se navrátím, aby úspěch cvičení spol. všech proveden byl co nejpřesněji.

Pak odebral jsem se do Schuyler, Neb., kde nalezl jsem bratry na odpočinku, jen pilné sestry naše v počtu 7 pečlivě se schází a vedením br. Klobasy se připravují. Též pobídnul jsem členstvo k jejich povinnostem a v počtu 5 začali jsme cvičiti. Pak odebral jsem se do Bruno, Neb., kde započal jsem s nácvikem se 6 mladými jinochy a jejich přičiněním podařilo se mně prostná ve 3 dnech nacvičiti. Byl jsem překvapen a bratři též, co dobrá vůle i sokolská kázeň vykoná. Pak odebral jsem se do Prahy, Okla., a s bratřimi v počtu 7 (5 závodů se účastní) prostná a nářadí docvičil a opravil. Bratři dobří a nadšení, ale bez cvičitele stálého vykonati mnoho nemohou. Hned u té příležitosti, ač nežádali, bych k nim se též dostavil, navštívil jsem Oklahoma City, kde činnost v tělocvičně úplně přestala. Příkladně jsem se bratry a sestry povzbuditi k společné práci sletové, což se podařilo a Sokolky v počtu 8 a bratři 3 s cvičením započali. Příkladně těch dobrých sester poslední 4 dni každé ráno od 6. do 7. a večer od 8. do 10. pilně se snažily, by za ten krátký čas vše v pořádku a činnosti se proměnilo. Sestry milé, bez vaší pomoci a péle, které ještě z nich nikdy necvičily, nebylo by mně možno Polku tu nacvičiti. Pobyl jsem mezi vámi jen krátký čas, ale odnáším si dojmy ty nejkrásnější. Též požádal jsem je, by přidaly se k N. J. S. S radostí ihned tak učinily a k rodině sokolské a práci společné se přihlásily. Pak odebral jsem se do Timken, Kansas, a dva dni pobyl v středu jejich. Cvičení prostná přečvičili a opravili, a jak se vyjádřili, nevědí, kolik bratří se sletu a závodů účastní. V dny tak nejpilnější, v dobu žní, jim rozhodnouti nelze, ale příčiní se každý co jim bude možno. Hned pak odebral jsem se zpět do Omahy a Dodge, Neb., kdež pobyl jsem jeden den. Tu byli nečinní a mnoho — mnoho nebylo té naděje, že se zotaví, neboť jsou zaměstnaní. Hned pak odjel jsem do Howells, kde stanuti naproté, i požádal jsem, by se sešli a příčinili co možno nejlépe. Hned slíbili, že se závodů účastní. Třetí den pak zajel jsem zpět do Howells a v počtu 7 bratří počali jsme prostná nacvičovat. Pouze vytrvalost bratří a zdar vás nemine. Též do Clarkson jsem zavítal a tu odpočívali. Vzpružili se bratři přeč Sokolky rovněž jsem pobídnul a všechno zase vesele v proud přivedl. Sokolky v počtu 5 a bratři v počtu též 5 slíbili do Omahy k závodům se dostaviti. Prvé přihlásily se k N. J. S.

Jak vidno tam, která jednota požádala, jsem se dostavil a všechny ze spánku probouzeti musel. A vím, kdybych býval více času měl, všechny jednoty v Župě bych byl navštívil a ještě více práce vykonati mohl. Jménem všech jednot a na jejich žádost, by zaopatřen byl společný cvičitel, se přimlouvám nejvřeleji. Všude nadšené, dobré bratry a sestry jsem našel a mnoho jiných nových jednot sokolských se založiti dá. Jen kdyby byl vyslán organisátor a společný cvičitel. Pak počítala by se Západní Župa mezi nejčilejší. Každý jest volný na cvičitele přispívati a vše vykonati, jen aby se stanovám N. J. S. zachoval. A zároveň zdali chce N. J. S., aby jednoty byly čilé i konaly svou povinnost po stránce výchovné, jest na ní, aby zjednala nápravu a to pořádáním tělocvičných kursů, vysíláním spol. cvičitelů a pořádáním poučných přednášek atd. Byl jsem svědkem ve všech jednotách bez rozdílu, toho nářku až moc, a viděl, že pro ty menší jednoty se něčeho nevykonává, některé jsou chudé, technicky vespěli bratři slabě a nemohou zastávat místa jako cvičitelové aneb náčelníci. Byl jsem svědkem, že jednoty, které vyslaly své členy před 2 roky na těl. kurs pouze 5 denní do Omahy, mnou a br. Jičinským pořádány, žádaly práci od nich zpět se navrátivše takovou, že jí nelze nikdy očekávat. Jest jim vytýkáno proč jsme tě tam po-

slali? Což se's tam naučil. Co peněz to stálo a p. Bratři jest smutné a mějte se více na pozoru, aby členy takovým způsobem jste neuráželi, je vše omrzí pak řadám našim se ztrácí, a jinde dobrými pracovníky se stávají. Dejte jim větší a delší příležitost a věřím, že se neminete výsledku. Také podle mé zkušenosti žádám všechny bratry cvičitele a náčelníky v celé N. J. S., aby ještě jednou prošli prostná a Polku, vše opravili a shledli zdali jest vše nacvičeno jak býti má. Byl jsem přítomen v mnoho jednotách, každý jinače cvičí, jinače si vykládá a podle své schopnosti tvoří si soustavu sám, což následek by mohlo míti v Omaze nemilý. V celé Župě jsem procvičil prostná asi 90. br. a 60. Sokolkami, již slíbili závodů a slavnostních dnů omažských se účastniti. Povinnost jsem konal, pokud schopnosti mé dovolovaly. Kolik bratří a sester jistě závodů se účastní nevím, záleží na každém jednotlivci. Věřím, že mnozí bratři byli chycení závodní a slavnostní horečkou pokud jsem ve středu jejich dlel a pak svou činnost v nečinnost přeměnili, někteří třeba k vůli svému povolání a farmáři nejvíce v tento čas pilný snad se nedostaví. Ale bratři hleďte slovo všichni mě dané dodržeti, i věřím, že mnoho při dobré vůli Vaší pro Sokolstvo vykonati se dá. Počítáme na každého jednotlivce, aby přispěl svou pomocí, aby zdar sletu našeho byl zajištěn. Nechej podávati zprávu a chváliti jak všechno jsem nacvičil, co dobra jsem udělal atd. ne bratři a sestry Vaše přítomnost ve dnech sletových bude svědectvím nejlepším. A těším se, že všichni společně a řádně připravení v Omaze se sejdem, že poznáme se, bratrsky v zápolu změříme síly své a potěšíme se k dalším pracem a s většími schopnostmi a nadšením pro vše sokolskou v kruh bratrský domů se navrátíme. Předně věřím díky všem za pohostinství v kruhu Vašem. Odnáším si dojmy nezapomenutelné. Díky vám všem! Též zaslal jsem I. zprávu jednateli V. Výb. a tu stal se omyl, že vystoupil jsem na veřejném v Iowa City se Sokolkami Cedar Rapidskými. Správné nebylo neb jsem br. jednateli ani nepodotkl a nevím jak se do tisku dostalo. Sokolky v Iowa City vedl b. Bol. Hašek. Což pak ti moji Rapiáci si o mě mysleli, že chlubím se prací jiného? Pouze krátký čas nás dělí od sletu omažského. Příkladně se každý z nás, aby svou schopností nápomocní jsme byli vykonati vše co na nás bude žádáno, aby před zraky lidu jsme se představili ve velkém počtu, aby slet náš zanechal dojmy v lidu co nejkrásnější! Protož bratři a sestry: Vzhůru do Omahy! Na shledanou!

Franta Jirásek.

New York, 27. června.

Dne 26. června večer zemřel br. Jan Pavlík, bývalý přeborník všech větších závodů zde i v Čechách. Byl cvičencem, zákem od svého dětství a cvičil pilně až do nebezpečného onemocnění před 8 měsíci. Byl dlouholetým, ba stálým cvičitelem členů i boreů k různým závodům a ním cvičené družstvo vždy pěkných cen dobylo. Byl stálým členem Výk. Výb. N. J. S. Byl po dlouhá leta učitelem našich káňat a viděl jsem jeho bývalé svěřence, že plakali, když o smrti svého cvičitele se dozvěděli. Byl stálým a velice dobrým členem cvičitelského sboru a čestným členem N. J. S. Rád navštěvoval všechny schůze, radil a pomáhal kde mohl. Byl milým společníkem mezi námi a všude kam zavítal jen sokolskou otázku a věc obhajoval a jiné poznávati učil. Byl to nebroušený diamant ceny veliké, skromný nehledající lesku a slávy, ale muž celý, český člověk, upřímného, poctivého, spravedlivého dobrého srdce! A tento bratr z ocele, svalnatý a nezdolný podlehl zákeřné kréni nemoci. Od doby co operován byl nevýslovná muka snášeti musel. A když již profesori vzdali se veškeré naděje na jeho zachránění, tu náš lidumilný bratr Dr. Rada ujal se našeho Jana jako milosrdný, svědomitý lékař a ulehčoval a tišil hrozná muka jak jen mohl. Přijmi za to bratře srdečný náš dík! Pohřeb bude odbýván, dne 30. června a i ty dítky, ta káňata cvičící

svého milého cvičitele vyprovodí. Pohřeb Jana vzala do rukou jednota naše a pocta poslední bude zajisté důstojná Sokola celého, jednoho z nejlepších. O průběhu pohřbu budu psátí příště.

Michael Kafka.

Bridgeport, O., 27. června.

Jelikož jsem pověřen dopisovatelstvím pro tento rok do našeho orgánu, musím alespoň částečně naznačit činnost naší jednoty Sokol Lev v Bridgeport, Ohio. Poslední dva roky naše jednota takřka živořila, neboť jsme byli početně slabí a zájem v evičení nebyl žádný, takže hrozilo naší jednotě rozpuštění. Díky však několika bratřím, kteří se chopili práce, a evičení opět započalo, a dnes s potěšením mohu napsat, že přece jen pokračujeme a jdeme ku předu!

Také zdělují, že jsme pořádali, dne 6. června veřejné, které dosti dobře se vydařilo, ačkoliv jsme skoro sami začátečníci. Přesně o 4. hodině odpoledne započato evičení, nastoupilo se k prostným, pak evičeno na hrazdách, na bradlech a na koni. Načež evičení ku vši spokojenosti ukončeno. Srdečně díky vzdáváme Župě Severovýchodní, která vyslala 8 borečů, již nás k další práci povzbudili. Též srdečný dík vzdáváme br. župnímu starostovi Všetečkovi, který při této příležitosti promluvil o cílech a snahách Sokolstva. Účast však byla skrovná na zdejší krajany a vysvětlil se as tím, že jsme zde již třetí měsíc na stávce, jsme zde totiž sami horníci. Pak jsme společně při taneční zábavě setrvali až do půl noci, a všichni jsme se věru jen neradi rozcházel. Také zdělují, že rád Václav Šnajdr čís. 92. Č. S. P. S. nechal svoji síň na žádost zdejší mládeže zvětšiti (my síň ještě nemáme) takže bude trochu našim požadavkům vyhovovat. Hoši tento rok pilně evičení navštěvují a náš náčelník si nemůže stěžovat. Tak jen hoši ku předu, tužme se át' jsme jména Sokol hodni. Na zdar!

Josef Dolak.

Long Island City, N. Y., 29. června.

Jelikož jsem po dlouhý čas nepsal, jsem aspoň nucen teď se uchopit pera a podat zprávu o poslední naší schůzi. Cvičitelství sbor oznámil, že jest zvolen do závodu br. Kar. Polák a jednota naše si vybrala za soudee br. Fr. Vančuru, neboť takové místo za soudee vyžaduje člena schopného ve evičení všeho druhu a co jest patričné do závodů hlavních.

Dne 27. června jsme měli pořadové, k němuž každý bratr byl obeslán, aby se dostavil ku prohlídce našeho stejnokroje, aby přece členové tak dali vědět, jestli ještě mají ten kroj sokolský a v skutku se to ukázalo. Dostavilo se nás 18 dohromady a z těch jich bylo 5 v sokolském kroji, proč tak málo musím nechat hádankou. Bud' je jim lépe podporovat jednotu peněžitě, totiž pokutou, aneb již je jim náš sokolský kroj z mody! Dobře, snad zavinila ta nepatrná změna kroje o níž jsme měli ostatně již vědět, neboť již se to zde míchá jakou radu kdo dostane, tak jsem sám poznal minule na sokolském pikniku.

Dále musím též se zmínit jak bolestně se nás dotkla smutná zpráva, ze dne 27. června, jež došla právě při pořadovém a to, že člen, který věnoval celý svůj život i lásku tělocviků, br. Jan Pavlík od T. J. Sokol New York zemřel. Jednota ztratila obětavého člena i Sokola a také v naší jednotě rozhostil se zármutek, neboť byl on, jenž vyevičil čtyry do závodů v naší jednotě a nepovolil pokud sám neuznal, abychom měli spolehlivé vlastní naše cvičitele, tak aby se naše jednota udržela na dále. Sám jsem jej kdys slyšel říci: "Pakli chceš být Sokolem, tak se ukaž, že skutečně praeuješ za cílem sokolským." Nedalo mně, abych se s ním naposledy nerozloučil a tak jsem zrovna z práce se pustil do Sokolovny do New Yorku a tam byl právě přivezen, rakev umístěna v tělocvičně. Ihned obklopili jej klidně odpočívajícího Sokolové, sestry, káňata i dorost a po rozloučení s hlubokým žalem odcházeli. Již není jej toho muže celého a Sokola . . .

Z naší Jed. Fuegner se přihlásilo 6 Sokolů, že se dostaví ku jeho vyprovození do krematoria. I naše budiž soustrast Těl. Jed. v New Yorku nad ztrátu činovníka pilného i čestného člena Národní Jednoty Sokolské.

Jos. Koutník.

Crisp, Texas, 29. června.

Bratrským jednotám sokolským Župy Jižní N. J. S.—Bratři! Na stesky "Dallaské", ač již dílem odpověď daná br. starostou Župy naší, nutno znovu poukázatí jako na zcela neoprávněné i úplně bezpodstatné.

Jest nesokolské jednání nyní bezprostředně před závody a sletem N. J. S. hleděti svalovati vinu na župní výbor, jako by tento zodpověden byl za netečnost jednotlivých odborů. Netřeba vláčeti před veřejnost a odkrývati své bolesti, když jen sami můžeme býti svými lékaři. Že jest nedůstojno každého Sokola žebřati na širší veřejnosti zcela neinteresané hrazení výloh cestovních borečům našim a to tím méně, poněvač ani srozumění Župy nedožádáno! Zajistě by byla jak patří odsoudila.

Sokolové texasští mohou sami i jsou s to, ba povinni, když vyšlou boree své (arčit' že jen schopné) postarati se o to ulehčeti starosti. Zajistě několik upřímných svobodářů nám pomůže a tak snadno se vydaří a jen aby důstojno nás bylo! K tomu účelu navrhuji všeobecný rozpočet a tu s ochotou a svorností všech nás větším dílem uhradíme schopným bratřím celého státu útraty cestovné. Sám pak přičiním se, aby zaopatřen byl obnos potřebný i aby v příští schůzi Župy návrh na podobný rozpočet byl přijat a pak jsem zvědav mnoho-li té ochoty se osvědčí.

Kdyby bratři cestou formální byli požádali výbor Župy byli by se dozvěděli, že i z Ennis se k závodu pojedje a proto nárek byl nejen předčasný, nýbrž i nevhodný.

Udalosti poslední doby a má znalost poměrů opravňují mě k obavám, zdali možno doufati že i po stránce povahové k svátku Nár. Jed. Sokolské vypravení budou vskutku sami Sokolové. Vzpomínáte, že naše Nár. Jed. Sok. jest čistě svobodomyšlnou a nyní v prsa se bijte a vzpomínejte jak si počínáte? Aneb vrhněte se na toho kdo vám připomíná, aby jste šli do sebe budoucně?!? Na zdar!

Lud. O. Hošek,

t. č. organisator a náměstek starosty Ž. J.

Chicago, Ill., 1. července.

Prijmul jsem na sebe úlohu, že budu dopisovat do našeho orgánu za Slovanskou Lípu jak a kterak se v tomto světě doposavad náš Sokol obrací? Musím, ale nerad, Vám všem zdělit, že mdle! Možná, že spolučenům toto nebude po chuti, až jim zdělím a celému Sokolstvu o jejich nesokolské činnosti. Tedy začnu.

Za účelem sehnání potřebného cestovného pro závodníky a Sokolky pořádána byla členstvem Sokolská Akademie v sobotu, dne 20. června t. r. Program sestával takřka z ukázkové práce tělocvičné (mimo dvou úsečů) již utvořil nový náš cvičitel, pilně pracuje, a proto tím zvědavěji jsme očekávali průběh onoho večera. Musíme doznat, jak psaly denní časopisy, že cvičitel je síla velice schopná a rozšafná. Na evičených bylo hned na první pohled znáti, že jeho vedením učinili za krátký čas veliký pokrok. Nejsem snad tím, co vidí a slyší chválit, chválí také, jsem povždy rozhodně vyhravým dle pravdy a skutečnosti. A tu musel jsem doznat, že již celou řadu roků neviděl jsem u nás tak sestavené a provedené evičení jako bylo evičení toto.

Žačky vystoupily v prostných s ozdobnými kroky. Žáci evičení s činkami, Sokolky s kroužky a tělocvičným tancem polkovým pro Omahu, a Sokolové měli prostná omažská. Dále novinka, skupinová evičení v železném kruhu. Toto nové evičení je v skupinách a pokaždě s jiným nástupem, bylo velice krásně provedené. Sokolky Polku a Sokolové

prostná ovládali jakž nejsme zvyklí vidati. Bylo důkazem, že po každém čísle sůň se otrásala potleskem a bouřlivým projevem za zdařilé provedení výkonu i obrazů i platilo Sokolkám, Sokolům a žactvu a zároveň i cvičiteli. Další dvě čísla vyplněná byla recitací paní Libuše Bílkové-Krásové, jež přednesla solový výstup "Divadelní krev" a pan Jos. Loula zpěvní část, obě tato čísla byla velice zdařilá, začež byli odměněni bouří potlesku. Tímto byl pořad večera ukončen. Návštěva našich členů Sokola Slov. Lípy byla pranepatrná. Jednota čítá ke dvěma stům členů a ti na tak krásně sestavenou sokolskou akademii nepřijdou. Může se takový člen nazývat Sokolem?! Tato otázka je lehce k zodpovídání, možno že se přetřásá ve všech sokolských jednotách, obzvlášť u našeho Sokola. Schůze nás navštěvuje několik, že tak lze zahájit schůze. Když je volba činovníků, tak s velkou těžkostí se zvolí a o další výbory se časem ani nezavádí. Máme příklad na této Akademii. Každý Sokol byl pozván a věděl za jakým účelem je pořadaná a přec nepřijde. Nuže, je toto sokolské? Vstup byl pouze 25c, může ještě některý z vás říci to neb ono? Jednoduše řekněte, že sokolskou věc nepodporujete, když neberete podílu na všem co je sokolského.

Musím začít o jiném, nebot' co mám psát jsou ve všem samé stesky, nebot' ta naše sokolská jednota je jako sirotek utiskovaná, vůbec kam se ohledne, všude nepřátele, pak se nemůžeme divit, že se to naučili i vlastní členové býti nepodporovateli své vlastní jednoty.

Dále našim největším přáním bylo a je vyslat na slet jedno družstvo do nižšího oddělení. Však po usnesení T. O. N. J. S. nevím jaký celá záležitost vezme obrat. Věřím pevně, že není správné jednání T. O. vůči Sokolu Slov. Lípa a jeho družstvu. Nemohu dlouze rozepisovat, poněvaž sám nevím jak vše se utváří.

Slet v Omaze se blíží a jak dopisy podávají zprávy není vše jak by mělo být, ale doufáme, že řady sokolské budou pevně při sletu a nás starých Sokolů je přání, že vy mladí nezůstanete pozadu a dostavíte se ku sletu a závodů ve dnech 22.—26. července 1914 v Omaze! Na zdar!

Jos. Hladovec.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZPRÁVA JEDNATELE ZA MĚSÍC ČERVEN 1914.

Přijem:

T. J. S. St. Louis.....	\$ 68.80
T. J. S. Chicago.....	119.00
Za oznámku od br. Štefka.....	10.00
Do fondu pro sjezd Plz. Sokol.....	18.50
Do fondu pro sjezd T. J. S. Tábor.....	20.30
T. J. S. Čechie.....	30.60
T. J. S. Westfield.....	13.90
Předplatné na S. A., V. Kussi.....	.75
Úroky z banku.....	5.97
T. J. S. Owatonna, Minn.....	13.10
T. J. S. Fugner, L. I., N. Y.....	29.20
Za ozn. Ferd. Martyny.....	8.00
T. J. S. Blesk.....	68.20
Libuše, Crete, Neb.....	1.35
T. J. S. Hawthorne, Ill.....	26.70

Celkem\$434.37

Vydání:

Čís. poukázky:	
761 J. Rudiš-Jičínský, red. S. A.....	\$ 45.00
762 J. Čermák, red. S. A.....	15.00
763 T. Vonásek, služné za čtvrt roku.....	90.00

764 S. A. Childs za desky.....	5.25
765 T. Vonásek, poštovné za čtvrt roku.....	15.01
766 F. Jirásek, spol. evič.....	150.00
767 J. F. Pokorný, poštovné a telegram.....	3.73
768 A. Bidrman za partituru.....	3.00
769 J. F. Malý & Co.....	3.00
770 Franklin Co., štočky.....	5.04
771 Ad. Vlk, taj.....	1.95
772 Národní Tiskárna.....	269.00

Celkem\$605.98

Vyřídil tyto objednávky: Všem jednotám nové navrhuje listiny. S. Krékovi, Esterhazy, Kanada, několik ročníků "Sokola Amerického" po express. Oznámení navržených; T. J. S. Berwyn, Česko-Americkému Sokolu, Tábor. Diplom členství T. J. S. Tyrš, Omaha; čtvrtletní zprávy T. J. S. Praha a Hawthorne. Záslužné listiny: Plzeňskému Sokolu, T. J. S. New York, Čechii, Bruno, Crete. Firmě J. J. Dvořák vzorek sokolského klobouku. T. J. S. Rozvoj čtvrtletní zprávy. Sboru Dívek a Paní Čermákův "Tělocvik". Oznámení vyloučených, přestupní a odstupní listiny.

TECHNICKÝ ODBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ.

Zápis ze schůze, dne 20. června.

Schůzi zahájil I. míston. br. Pokorný za přítomnosti všech členů vyjma br. Lukeše a Veselého, kteří se omluvili. Zápis poslední schůze přijat beze změny.

Přihlášky soudečů a závodníků oznamuje tajemník a sice přihlášky: Do I. odd. 4 družstva, 5 jednotlivců, do II. odd. 8 družstev, 11 jednotlivců, do III. odd. 8 družstev, 17 jednotlivců, celkem 168 závodníků.

Do mimořádných závodů: Běh 220 yardů 6 závodníků, běh 440 yardů 2 závodníci, běh s překážkami 4 závodníci, výměnný běh 9 závodníků, trojskok 4 závodníci, v plování 50 yardů 5 závodníků a 100 yardů 1 závodník. Házená do koše 1 četa, pálená (Indoor baseball) 1 četa.

Sester přihlášeno celkem 127.

Usnesení Tech. Odb. jest, aby dovoleno bylo všem jednotám Sokolů, neb sborů Sokolek svá zvláštní cvičení prováděti, však musí své přihlášky v čase nejkratším podati Tech. Odb. Kroj pro Sokolky změněn a střih zaslán prozatím oněm sborům Sokolek, jež se účastní sletu v Omaze, Neb.

Z přihlášených 80 soudečů vybráno 20, a jména týchž odevzdána Výk. Výboru ku schválení.

K uspokojení nás všech přípravná práce vykonána, ačkoli krušné začátky prodělati jsme museli, přece naše dobrá vůle zvítězila, tak že jsme naší povinnosti zadost učinili i očekáváme dle toho i výsledky.

Za Technický Odbor Jos. Vokřál, tajemník.

LISTÁRNA REDAKCE.

Š., St. L.: Učiníme po přání Tvém. Bližší poštu.

Tazatel: Práce v jednotě naší v Hawthorne a výsledek veřejného jest zásluhou nynějšího cvičitele br. Kočky a nikoho jiného. Co evičilo se u té příležitosti bylo sestavou jeho. V posudku minule uveřejněném žel podpis br. pisatele to jest br. E. Žaloudka při skládání forem nějak vypadl. Není naší vinou. Br. Čermák tedy nepsal a kdyby, byl by označil značkou svou, jako vše jiné vždy podpisem se opatruje dopisovatelů a našich písmáků vůbec. To snad stačí.

K. V., Cleveland: "Listy Husovy" upravil a přehledl Bohumil Mareš a vyšlo nákladem "Samostatnosti" v Praze. Je tu předmluva i výklady, kdežto "Husova Čítanka" jest uspořádána J. Klikou a má patnácte čtení ze spisů mistro-

vých. Obě velice dobré, kdežto "Památee Husově" vyšlo v knihovně Havlíčka jako číslo sedmé nákladem Volné Myšlenky v Praze.

Pravda: Nemysleli bychom si věru, že by mohl u nás býti evičitel, který by nečetl aspoň náš orgán a po případech v písemnictví sokolském, aby se docela nevyznal. Jaký byl by to příklad druhým?

F. K. M.: Šlo jednoduše do koše. Nejsi první, ani poslední, který dovede povídati o tom, co a jak by v listě mělo být, ale sám, žes napsal celou spoustu osobních útoků, jež dle stanov uveřejnění nelze, snad ani ve svém "spravedlivém rozhořčení" nevíš.

Praha: Srdečné díky za vše cos pro nás vykonal a sebral.

S. K.: Nelze použití. Rukopisy se nevrací, staré jen jeden měsíc schovávají a tužkou psané jdou do koše.

Omaha, Neb.: Milerádi opravujeme v ten smysl, že br. Stanislav Šerpán sebral dotyčný obnos \$500. na Matieci a do Čech poslal, jako sbírku "Osvěty", "Hospodáře" a členů Z. Č. B. J. To nicméně na krásném počínu ničeho nemění a mělo by dojít jen hojněho následování.

T., N. Y.: Není v naší povaze skláněti šíj, lichotiti a choditi okolo vlastního předmětu "jako kočka kolem horké kaše" a také není naší vinou, že cokoliv u nás bylo vyloučeno, pro zpronevěru spolkových peněz žalováno a pro porušení kázně pokáráno, že vždy hned v zápětí druhý tábor přijal. Tak jest i s bývalým bratrem S. Musíš tudíž adresovat jinam.

J. M.: Požádej jednatele V. V. Jest již hotovo a jistě pošle. Udej kolik výtisků potřebujete pro informaci tisku anglického hlavně.

Oprava: Do článku otisknutého z "Lidových Novin" v min. čísle str. 167 třetí odstavec, řádek 10. vloudila se chyba. Má státi bylo místo smysl rušického "nebylo".

PÍSEMNICTVÍ.

"Ženský Tělocvik", příruční kniha pro ženské tělocvičné odbory. Sepsal Jos. Čermák. Vyšel sešit pátý a poslední. Cena K 2.50. Nákladem J. Springera v Praze. Jako předešlé sešity tak i tento sešit poslední dokazuje, pokud brk Čermákův pracoval na evičební látce pro něho zvláště zajímavé a ženám doporučitelné. V sešitě tomto dokončují se evičební sestavy pro děvčátka mladší a to tyčemi, pak evičení činkami a konečně i tak zvanými "bar-bells", tyče na koncích koulemi zatížené. Pak již se přechází ku evičení dvou evičenek jednou tyčí a hned zase ku třem jiným způsobům evičení s "bar-bells přehmaty, kroužením, podhmatem, vtáčením a vytáčením. Na to následují evičení s malými kroužky dřevěnými a vlastní popis provází velice pěkné ilustrace známé evičitelům našim z technické části listu našeho a knihy Čermákovy "Tělocvik". Práce rozdělena jest velice vhodně, ano najdete tu i mnohé příklady a sestavy pro družstva vyspělejší a mnohá pěkná čísla pro vystoupení veřejné. Švihadla rákosová, ukázky prostných pro veřejná, tvořené kruhy a skupiny a hlavně evičení tenisových raketami, jakž naše Sokolky vedením Čermáka o posledním sletu evičily na Letné jistě každému evičiteli a evičitelce zamlouvati se budou, neboť popis jest nejen důkladný, ale co možná pochopitelný, kdežto hudební doprovod ku evičení tomuto zvláště upravený objednatí lze rovněž u Springera, nakladatele tohoto díla na něž učitel nás a evičitel br. Čermák může býti jen hrdým. Po této velice zdařilé ukázce vlastní naší tvorby podává spisovatel dále ukázky "Máje", pak evičení stojů nožných a kročňých při hudbě, zpěvu i bez, načež přechází k nářadí obhazuje v úvodu stanovisko své, pokud vrcholové eviky ženě sluší, či nic, a popisuje sestavy na nízké hraždě — po kolena, pak po prsa, na koni na šíř, na kruzích, na koni a konečně že-

bríku kolkém, vodorovném, nízkém, po prsa, dosažném, doskočném a šikmém, šplhadle, houpadle a kolovadle. Cvičení na kladině jsou rovněž zajímavá i zmínka o skočích a prostných společně i bez a různé nástupy k prostným se jistě budou zamlouvati, tak jako spojování řad a zástupů. A lépe, nežli naši házenou do koše se ani zakončiti nemohlo. Čermákovy práce ovšem objevují se v naší technické části v každém čísle, ale tu sneseny jsou pěkně v jeden souladný celek, jako vzory pro další možnou tvorbu. Jeví se schopnost tvořiti živé pohyby, upoutávající sestavu a zajímavostí do všech podrobností nikterak snad složitých, ale za to ve výchově těla důležitých. Čermák přináší dílo pracované s tak odbornou čestností a pílí téměř mravenčí, že vás jen potěší, když povážíte, že dílu tomu dostalo se schválení kruhů odborných ve vlasti a to prosím více znamená, nežli uveřejňování všelijakých pohádek česko-amerických, jež bez ladu a skladu derou se do trhu českého a spisovatel si vydání takové zaplatil! Jinak jest u díla Čermákovy, práce odborné, jež se svolením Výkonného Výboru našeho našla obětavé nakladatele, již vybavili dílo velice krásně a v levné úpravě sešitové učinili je přístupným každému Sokolu i Sokole.

Dostali jsme díl druhý "Společného Katechismu". "Mezi lidmi a s lidmi", jakž napsal Dr. Jiří Guth a vychází v sešitech nákladem Hejdy & Tučka v Praze. Ukázkou z práce jeho dovolili jsme si reprodukovati na jiném místě, abychem tím spíše pochopili, že dílko toto jest skutečným návodem o obcování s lidmi vůbec a to tak, že učiníme se milými, nikoliv však úlisnými a poddanými, ba naopak volnými a jako praví gentlemani. Jsou tu mnohé věci, jež i nás budou zajímati, protože hodně podobají se zvykům našim a nikoliv jen přemrštěnému poklonkování atd.

Z bohatého obsahu krásné této knihy upozorňujeme jen na kapitoly o sebevýchově, slušnosti a zdvořilosti, taktu, stycích mezinárodních návštěvách, žádostech, stycích mezi ženou a mužem, mezi přáteli, s představeným a podřízeným, dále o chování na cestách, ve sportu, ve spolecích, v úřadech a j. a j.

Autor čerpá látku z nejlepších literárních pramenů, používá bohaté vlastní zkušenosti a sleduje všude s úzkostlivou svědomitostí zřetele a potřeby hlavně ovšem českých poměrů.

Jest dojistá pozoruhodné, že na sjezdu zástupců české vědy, tedy přírodopýtců a lékařů, jakž odbyl se v Praze sekce dvacátá, věnovaná tělesné výchově, slavila přímo triumfy a věci sokolské se jen prospělo, protože soustava naše dokázala co vedle těla i v mysli utužení koná a pokud se Sokolstvo činilo vůbec. Jsme dotyčné sekce členy a těšilo nás hlavně, když mnohé praktické doklady se předváděly, aby výsledky sokolské výchovy se tím spíše chápaly. Naši přinesly do jednání celou řadu ukázek pestrého života a vývoje sokolského tělocviku a soustava naše rozhodně dokázala, že předčí všechny jiné daleko svým zdůvodněním i po stránce praktické, kdežto na vědeckém, že bude třeba pracovati usilovněji a to po příkladu bratří lékařů. Ti se ale činili i poskytlí u příležitosti této vzácné práce nazvanou: "Zdravotnické dílo Českého Sokolstva". Obsah: Dr. J. Scheiner: Sokolstvo. Dr. Fr. Smotlača: Příspěvek k vědeckým základům sokolské tělesné výchovy. Dr. Panýrek: Pionýři zdraví v lidu. Dr. Masák: Co vykonali lékaři v Sokolstvu. Týž: Hygiéna sletů a zájezdů k nim. Dr. Mudrych: Statistika úrazů v Sokolstvu a činnost odboru úrazového od založení jeho roku 1904—1913. Dr. Masák: Zdravotní odbor Č. O. S. Dr. Panýrek: První zdravotnický časopis sokolský. Tak bylo v Čechách, my u nás však již před lety měli neodvislý časopis zdravotní pr. Liera, do kterého přispívala celá řada bratří, lékařů, kdežto list náš a hlavně od sjezdu v St. Louis pěstoval vždy pravidelnou část' zdra-

votní a pěstuje až do doby nynější. List br. Liera žel záhy zanikl.

Měli jsme již několikrát příležitost poukázat na různé práce odborné a sokolské, jež vyšly nákladem Českého Lidového knihkupectví a antikváru Josefa Springra v Praze i upozorňujeme kruhy naše, aby firmě věci naší tak nakloněné a tolika sokolskými pracemi se honosící, jakž i v Omaze se přesvědčíte na výstavce br. Tůmy, věnovaly pozornost co největší. Jsou to hlavně "Sebrané Spisy" br. Karla Vaníčka, jako jeho sokolské "Epištoly", pak "O nás pro nás" a konečně nyní vyšlé "Světlu stopou". Knížka poslední ve skvostné úpravě obsahuje tolik pokladů myšlenkových, tolik sokolského nadšení a lásky ku věci, že nutno doporučit všem našim jednotám, jako přednáškový material velice bohatý a do knihoven zvláště se hodící. Stojí pouze Korunu a 40 haléřů. Můžete objednat konečně i prostřednictvím Výkonného Výboru.

Ochotníkům našim, tedy pro sokolské jeviště doporučujeme velice zajímavý kousek ze života sokolského ve třech jednáních "Renata", jakž napsal Stáňa Votruba. Pravda děj odehrává se v Čechách, ale to nikterak nevadí, aby nepřispělo i u nás k posile šiků našich, protože jest naprosto tendenční a dá se snadno obsadit a při dobré vůli sehrátí. Vydalo totéž knihkupectví. Cena jedna Koruna. Tamtéž vyšla celá řada jiných a pěkných divadelních her sokolských.

Nyní, kdy mezi námi vznikají a roztahují se jako ropuchy všeliké novinky bezbarvé, tendence naprosto ramenářské, aneb tak zvaných "směrů nových" jest každého volného, pokrokového a svobodářského brku třeba, o tom nemůže býti sporu a jestli pak brk ten přeje i věci naší sokolské, oě tím spíše zaslouží si naši podpory. A takový brk zdá se, že ovládá nový měsíčník, který vychází v San Franciscu a zove se "Pacifické Listy". Dostali jsme druhé číslo pouze, ale již z obsahu tohoto se těšíme, ano ujišťujeme vydavatelstvo, aby se strašáků pouhých, že snad nevydrží, nikterak nelekali. Jest tam na tom Pacifiku a v blízkém sousedství přece tolik našinců a svobodářů, z nichž dojistá většina dovede přinéstí dollarovou obět', aby se trochu místní zájmy hájily, poměry společenské probraly a k dalšímu postupu spíše nabádalo, nežli až dosud se mohlo dítí v pouhé dopisní části některého většího denníku a po případě týdeníku na Východě. Nám se zamlouvá novota, jež tu zavedena, to jest v každém čísle nějaký ten vyňatek z dějin českých v jazyku anglickém. V tomto čísle jest malý článek o Žižkově. Spůsobem tímto upozorní se na list mládež naše a dorost, přečte si nejprvé to po anglicku napsané a později budou zvědaví i na druhý obsah, poradí se doma, aneb s těmi, kdož česky číst umí a věci naší pomalu, ale jistě se prospěje, nehledě ani k informační ceně takovýchto prací. Přejeme vydavatelstvu i pořadatelům Zlatníkově i Omelkově všechen zdar. Předplatné na rok obnáší jeden dollar. Adresa: "Pacifické Listy", 1454 Hayes St., San Francisco, Cal.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

— Ze Sok. Jednoty Blesk, Baltimore, vystoupili s vyrovnáním: Josef Kořán a Vl. Slajch. Vyloučený Alois Pohajda se vyrovnal a jest nadále členem.

— Do sboru Sokolek Blesk, Baltimore, Md., přijaty byly: Gabriela Neumanova, Josefa Welenovská, Viktorie Killian, Jindřiška Neumanova, Anna Pokorná.

— Do T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., přijati byli: Otto Šafránek, Leo Ulč, Frant. Horák, J. Švanda, Frant. Řezanka, Frant. Chládek, Jan Novotný. Vystoupil Jaroslav Kroulík. Pro neplacení vyloučen byl Fr. Kuchynka. Zemřel Tomáš Joch.

— Do T. J. S. Nová Vlast v Clevelandu přijati byli: Václav Mužík, Václav Svoboda, Josef Kolářik (s odst. list.)

— Z T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., odstoupili: Bohuslav Patrný, Vác. Vrátný, Frant. Vrátný.

— Do sboru Omažských Sokolek přijaty byly: Marie Janáková, Růžena Másilko, Lillie Havlova, Marie Nováková, Emily Špatzova, Anna Zikmundova, Štefanie Klepetkova, Marie Junkova, Emma Šlogrova, Lydie Turinkova, Louisa Tomšů, Regina Tauchenova.

— Z T. J. S. Svornost, New York (Morrisania) vyloučen byl Václav Pochobradský.

— Do T. J. S. New York přijat byl: Jindř. Vozech. Odstoupili Al. Jelínek, Jos. Bak, Ed. Pobuda. Zemřeli: Aug. Bory, Jan Pavlík. Pro neplacení vyloučení: Fr. Hyška, Mat. Killian.

— Do Těl. Sboru Dívek a Paní v Little Ferry, N. J., přijaty byly: Pavlina Mantel a Marie Zdráhel.

— Do T. J. S. Newark, N. J., přijat byl Josef Kubík (jakou má adresu?). Odstoupil Josef Roháček. Vyloučení pro neplacení Jan Vagner a Vrat. Sršeň (jaké jsou jejich adresy?).

— Do T. J. S. Oakland, Cal., přijati: Jan Fiala, Jos. Škořapa, Jan Urbánek a Ant. Jirásek. Odcestovali J. Superich, A. Matlach. Zemřel Adolf Kocour.

— Z T. J. S. Granger, Tex., vystoupili s přest. listinami: Ben. Hatka, Fr. Chuděj, Fr. Rendl, Al. Černý.

— Do T. J. S. Waco, Tex., přijati byli: Jan Gavenda, Fr. Chuděj, Karel Bartoš. Odstoupil Jindřich Kolenovský. Vyloučen Václav Drha.

— Do T. J. S. Berwyn, Ill., přijat byl Jirí Žáček. Vystoupili Frank Karlovský, Frank Pizinger. Vyloučen pro neplacení Alois Heyny.

— Do T. J. S. Hawthorne, Ill., přijati byli: Fr. Kuchválek a Vác. Kaplánek ml. (s odst. listinou). Odstupní listinu obdržel John Brdečka. Vyloučení pro neplacení: Josef Bzdil, Mil. Bublík, Jos. Novák, Jos. Slabý a Fr. Synek.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu přijati byli: Josef Sokolovský, Rud. Krahulec, Chas. Krčilek, Karel Němeček. Gorge W. Toměk, Emil Karabin, Ant. Jirsa. Od býv. jed. Vlast přijat Vojt. Hanuš. Odstoupil Fr. J. Krifka. Zemřel Wm. Bláha. Vyloučení pro neplacení: Aug. F. Denemark, Petr Elieff, Dr. R. R. Vašumpaur, Jos. J. Šaul, Vác. Prchal, Ed. Winternitz.

— Z T. J. S. Chicago vystoupil s přest. listinou Josef Zavadil. Odstoupili: Eduard Polák, Otto Dolar.

— Do T. J. S. Praha přijat byl Oldřich Skala. Minule bylo oznámeno, že vystoupil Vilém Teell, mělo státi Vilém Feitl.

— Do Česko-Amerického Sokola v Chicagu přijati byli: Fr. Slánský, Josef Veverka, Karel Jaroš, Jan Brunner, Vinc. Plašek, Matěj Vachta, Bohumil Trykar, Jaromír Kalous, Karel Velkoborský, Marcelin Pajdal, Václav Kuchař, Josef Schimek, Josef Kříž, Eduard Mikula. Poděkovali se Josef a Tomáš Vančura. Odstupní listinu obdržel Arnošt Zábranský. Vyloučení pro neplacení příspěvků: Frank Ziskal, Vác. Havlán, Rud. Hořejší, Jakub Kohout, Karel Lukeš, Otto Drassner, Josef Kozák, Josef Pěnkava, Eduard Levý.

— Do T. J. S. Rozvoj, Chicago, přijati byli v dubnu: Eduard Pelikán, Bedřich Janouš, Frank Duďa, Anton Tobiáš, Václav Šabatka, Frank Materna, Josef Benda, Jar. Fotr; v květnu: Frank Chrástka, Josef Tyrný, Jos. Štok.

— Z T. J. S. Minneapolis, Minn., vyloučení pro neplacení: Ant. Jurashek, Jirí Vašůk, Josef Rezek. Odstoupil Josef Cibulka.

VOLBY.

— Sbor Sokolek Vrchlický, Marshalltown, Ia. Starostka Blažena Škrámovská, náměstka Líbuše Novotná, tajemnice Marie Heuerova, účetnice Marie Charvátová, pokladnice Marie Bouřila, náčelnice Marie Heuerova.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v Chicagu. Schůze poslední pondělí v měsíci v Plzeňském Sokole, 18. a Ashland Ave. Jan Šiman, starosta, 1133 W. 16th St.; Dr. A. Mueller, náměstek, Tel. Monroe 3289; Josef Jurka, pokladník, 1906 Washburne ave., Tel. Canal 132.; Tom. Vonášek, jednatel, 1647 So. St. Louis Avenue, Telefon Lawndale 4351; J. Šlapák, 5144 W. 24. Pl., Cicero, Ill., Tel. Morton Park 432, Fr. J. Špaček, 6440 W. 26. Pl., Berwyn, Ill.; Adolf Vlk, tajemník, 4132 W. 22nd St., Tel. Lawndale 3776; J. Plaček, 2333 So. Kedzie Ave., Tel. Rockwell 2199; L. Siroký, 4846 So. Honore St.; J. Křišťan, 3841 W. North ave., Tel. Belmont 626; Ant. Pecival, 3442 W. 26th St., Tel. Rockwell 1316; V. Roubal, 2221 So. Kedzie av, Tel. Rockwell 428; A. Haller, 1814 So. Ashland ave., Tel. Canal 1270; V. Matas, 5025 N. Crawford Ave., Tel. Irving 405; Jos. Čapek, 1339 So. 42. Ct., Tom. Továrek, 1216 Lombard Ave. Oak Park, Ill.; Lud. Hejlík, 1612 Loomis St. J. Lang, 1433 — 59. ave., Cicero, Ill. J. Kluibler, 5037 W. 30. St., Cicero, Ill. Náčelník Fr. Filip Cedar Rapids Ia. I. podnáčelník J. Pokorný, Chicago. II. podnáčelník V. Lukeš, Chicago.

Župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Adelaide St.; náčelník Fr. Štětko, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasilány bud' teže na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Vinc. Sevěk, 2615 E. Madison St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. —

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th Ave.; taj. Jos. Sahulka, 333 — 21. St., Irvington, N. J.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník Fr. Goetz, 403 E. 160 St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Rud. Pokorný, 411 E. 78. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3. hod. odpo.; taj. Tonda Jaroš, 2124 N. Franklin St.

T. J. S. Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Ant. Pelikán, 84 Meadow St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. úterý v Sokolovně; taj. Emma Stupka, 103 N. Linwood Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Marie Celer, 305 Prospect St., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Helena Vozáb, 56 6th ave., L. I. City, N. Y..

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. A. Kočovská, 92 — 19th Ave.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o půl 5. odpo.; taj. Ant. Smietansky, box 175, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

Župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední Výbor: starosta Leo Vše-tečka, náměstek Vojt. Charvát, jednatel Jan Tichý, 3268 W. 54. St., S. W., Cleveland, O.; pokladník Jos. Šlapák, 3184 W. 44. St., Cleveland, O.; náčelník Jos. Štíbr, 5320 McBride Ave., Cleveland, O.; 1. podnáčelník br. Fryš, 2. podnáčelník Jos. Tichý. Prvních šest měsíců schůze odbývány budou v Sokolovně T. J. S. Cleveland každou 2. sobotu v měsíci v 8 hod. večer.

Sokol Cleveland. Schůze každou 1. a 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Holešovský, 2237 E. 76. St., S. E.

Sokol Čech, Cleveland, O.: 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Jan Kálal, 3613 Sackett ave. S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Boh. Milý, 346 Magnolia St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pondělí v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul taj. Jos. Brožík, 1437 — 25. St.; účetní Václ. Becker, 78 Humboldt ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelley Pl. Taj. Ad. Navrátil, 402 W. 22. St.

T. J. S. Ríp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síni, 1000 Vinial St.; taj. Karel Štastka, 88 Voskamp St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Nový II., R. R. 2, box 79-a.

T. J. S. Saginaw, Mich. Taj. Cl. Krupka, 410 N. 13. St.

Župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Halq, náměstek Václav Janda, jednatel Fr. Filip, Security Savings Bank, Cedar Rapids, Ia.; pokladník J. J. Hájek; náčelník Josef Paskovský, 1012 Geyer ave., St. Louis, Mo.; I. podnáčelník Franta Jirásek, Cedar Rapids, Ia.; II. podnáčelník Frant. Štěpánek, Milwaukee, Wis. Výbor účetní: Fr. Jirásek,

B. O. Hašek a J. J. Hájek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně na 3. ul. a 5. ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 5513 W. 25th Pl., Place, Cicero, Ill.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 2335—2341 So. Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma St.; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st ave.; taj. Karel Sklenička, 1250 So. Karlov Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Matěj Beránek, 5118 Hermitage Ave.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Louis F. Kára, 2029 W. Greshaw St.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci ve Svob. škole F. B. Zdrůbek, 4624 N. Crawford Ave. Taj. Fr. Hlavatý, 4640 N. Crawford Ave.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1123 W. 18. St.; taj. Vác. Boháč, 2006 So. St. Louis Ave.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. Rud. Kočka, 1957 W. 19. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452-54 z. 12. ul. Taj. Jan Vopička, 1220 Venonah Ave.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Em. Žaloudek, 5051 W. 29. Pl., Cicero, Ill.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, 6510 W. 26. Pl., Berwyn, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Fr. Pekárek, 5517 W. 23. Pl.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago, St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. Vác. Procházka, 2012 So. 11th Street.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každé 1. pondělí v 8 hod. večer v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Jos. Meliehar, 1319 N. 14. St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Emil Tůma, c. o. Slovan Americký.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděle o 2. hod. odpo. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Kar. Slavík, box 251.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. Jiří Kaňák, Dewey St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. Fr. Čáp, 433 Superior St.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtky v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. Jos. Zajíček, 175 Seymour Ave., S. E. Schůze 2. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síni, 2226 Washington ave. a 23. Ave.

T. J. S. Vrehtický, Marshalltown, Ia. Taj. Fr. Prchal, 401½ S. May St. Schůze 1. neděli v měsíci o 2. hod. odp. v Sokolovně.

Župa Západní. Sídlo v So. Omaha, Neb.

Starosta Šimon Rokůsek; náměstek Fr. Radil; jednatel Jos. Štěrba, 2014 Q St., So. Omaha, Neb.; pokladník Jos. Vonásek; náčelník Jos. Štěrba; 1. podnáčelník Jar. Vaňkát; 2. podnáčelník Boh. Bartoš; 1. podnáčelnice M. Kinentova; 2. podnáčelnice O. Dlaskova. — Další výbor: O. Jelen, F. S. Fiala, A. Trunečková, M. Jindrová. Schůze každé 3. pondělí v síni Těl. Jed. Sokol Fuegner-Tyrš, 21. a U ul., So. Omaha.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb. — Taj. Chas. Dočekal.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděli; taj. F. R. Okřina.

T. J. S. Crete, Neb. Schůze každou druhou neděli v měsíci. Taj. Edw. Brt.

T. J. Sokol Omaha, Neb. Schůze každou 2. středu v Sokolovně. Starosta J. J. Mík, 2704 So. 10. St.; taj. J. F. Prácheňský, 2320 So. 12. St., Omaha.

T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb. Tajemník Aug. Šerpán, 1725 So. 14. St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. Karel Hulla, box 272.

T. J. Sokol Schuyler, Neb.; 2. středu v síni Č. S. P. S.; taj. Chas. Mastný.

T. J. S. Fügner-Tyrš v So. Omaha, Neb. Schůze 1. pondělí v 8 hod. večer. Taj. J. J. Ohnesorg, 191 So. 24. St.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 2. úterý večer v Národní síni, 21st & U St.; tajemnice Marie Ouřada, 176 So. 22. St.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb. Schůze 4. neděli ve 2 hod. odp. v místnosti Z. Č. B. J.; tajemník a účetní Ant. Odvárka.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb. Schůze 4. pondělí. Taj. Eliška Špička, 908 Dorcas St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. pondělí v síni Div. Družstva; taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. Howells, Neb.; taj. Frank V. Fiala.

T. J. S. Ord, Neb. Tajemník Fr. Bartuněk.

Sbor Sokolek Vlastenky ve Schuyler, Neb.; taj. Emma K. Schmid.

Sokol Ravenský, Ravenna, Neb., taj. Franta Slavětinský.

Sbor Sokolek, Wilber, Neb., tajemnice M. Chab.

Sbor Sokolek Libuše, Crete, Neb. — Taj. Anna Jirotko.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděli; taj. Jos. Jiříček, R. F. D. 2, Wilson, Kans.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans.; 2. a 4. neděli; taj. V. E. Doleček.

T. J. S. Timken, Kans.; tajemník Jan Vesecký.

T. J. S. Oklahoma City; tajemník J. S. Vaněk, 433 W. Frisco St.

T. J. S. Praha, Okla. Taj. C. M. Sádlo, Prague, Okla.

T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.; taj. Jaroslav Sládek, R. 4, box 24.

Župa Jižní. Sídlo v Ennis, Tex.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Buřata, náměstek L. O. Hošek, jednatel Fr. Lažnovský, R. 6, Ennis, Tex., pokladník Fr. Moučka, náčelník Ant. Brožek, organisator L. O. Hošek; další výbor: K. Moučka. Schůze 1. neděli v měsíci v Sokolně.

T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis Tex. Taj. Frank Moučka, R. 6.

T. J. S. Granger, Tex. Tajemník J. F. Houžvička, box 322.

T. J. S. Oenaville, Tex.; taj. Jos. Sikora, R. R. 2, Oenaville, Tex.

T. J. S. Žižka, Waller, Tex.; taj. K. T. Čaka, P. R. 3, box 13, Hempstead, Waller Co., Tex.

T. J. S. Žižka, Dallas, Tex. Taj. Jan Vančura, R. 9, box 26 M.

Sbor Sokolek Libuše, Dallas, Tex.; taj. Marie Ehrenberger, 920 So. Harwood Ave.

T. J. S. Jan Amos Komenský. Taj. Tom. Kolaja jr., Guy, Fort Bend Co., Tex.

T. J. S. Tyrš, Waco, Tex. Taj. Jan Wolf, 520 Jackson St.

Sbor Sokolek Vlastenka, Waco, Tex. Taj. Anežka Křenek, 812 So. 6th St.

T. J. S. Crosby, Tex. Taj. Jan J. Keblárek, box 23, Crosby, Tex.

DRÁHA CHICAGO, MILWAUKEE ST. PAUL

—byla—

PRVNÍ DRAHOU

ucházející se o přízeň Sokolstva a pomáhala

II. SLET V OMAZE

oznamovat vydáváním složek a uveřejňováním oznámky v "Sokole Americkém".

Tím dohnala i druhé dráhy k ucházení se o přízeň podobným způsobem. Půjdete s vůdcem, který již jednou při závodech Župy Střední se osvědčil a oceníte snahu jeho použitím vlaku společnosti

Chicago, Milwaukee a St. Paul?

Ukážete tím jen svou uznalost.

SOKOL

Edward F. Částka

Pojišťuje proti ohni, na život, lupičství a rozličné pojistky, vybírá nájem a podobné Veřejný notář, pozemkový jednatel a půjčky na mortgage.

401 vých. 73. ulice, N. Y.
Tel. 483 Lenox.

1370 První Avenue, N. Y.
Tel. 5960 Lenox.

209 Steinway Ave., L. I. C.
Tel. 1635 Astoria.

Fred. Pavlíček klenotník a hodinář

1356 první Ave., mezi 72. a 73. ul., v New Yorku

Má na skladě velký výběr démantového, zlatnického a granátového zboží. Též velký výběr zlatých 14 kar., plněných i stříbrných kapesních hodinek.

Vyrábím spolkové odznaky.

Správy rychle a levně se vyřizují.